

דוח ביניים ליום 31 במרס 2024

דוח הדירקטוריון

דוחות כספיים

דוח יחס כושר פירעון

דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1	1.	תיאור החברה
1	1.1	מבנה החברה ובעלי מניותיה
1	1.2	תחומי הפעילות של החברה
2	2.	תיאור הסביבה העסקית
2	2.1	שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים
3	2.2	התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח
5	3.	אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחריה
7	4.	הסברי הדירקטוריון למצב עסקי החברה
7	4.1	מצב כספי
10	4.2	תזרים מזומנים
10	4.3	מקורות מימון
11	5.	פרטים בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם
11	6.	הליכים משפטיים מהותיים
11	7.	אפקטיביות הבקורות הפנימיות והנהלים על הדיווח הכספי והגילוי
11	8.	משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II
12	9.	שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה בתקופת הדוח ועד לפרסום הדוח

דין וחשבון הדירקטוריון ליום 31 במרס 2024

דוח זה העוסק בדיון וחשבון הדירקטוריון, כולל גם "מידע צופה פני עתיד", כהגדרתו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך"). מידע צופה פני עתיד כאמור הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד המבוסס על מידע שקיים בחברה במועד הדוח וכולל, בין היתר, תחזיות, מטרות, הערכות ואומדנים המתייחסים לאירועים או עניינים עתידיים, אשר התממשותם אינה ודאית ואינם בשליטת החברה. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה", "החברה סבורה" וביטויים דומים, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים. מידע צופה פני עתיד אינו מהווה עובדה מוכחת והוא מבוסס רק על הערכתה הסובייקטיבית של הנהלת החברה, אשר הסתמכה בהנחותיה, בין השאר, על ניתוח מידע כללי שהיה בפניה במועד עריכת דוח זה, ובכללו פרסומים ציבוריים, מחקרים וסקרים, אשר לא ניתנה בהם התחייבות לנכונותו או שלמותו של המידע הכלול בהם, ונכונותו לא נבחנה על-ידי הנהלת החברה באופן עצמאי. התממשותו ו/או אי התממשותו של המידע הצופה פני עתיד אינה ודאית והיא תושפע מגורמים אשר לא ניתן להעריכם מראש והם אינם מצויים בשליטת החברה. לפיכך, על אף שהנהלת החברה מאמינה שציפיותיה, כפי שמופיעות בדוח זה, הינן סבירות, הרי שקוראי דוח זה מזהירים, כי התוצאות בפועל בעתיד עלולות להיות שונות מאלו שהוצגו במידע צופה פני עתיד המובא בדוח. מידע צופה פני עתיד המופיע בדוח זה, מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב והחברה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה, ככל שמידע נוסף בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.

הכשרה חברה לביטוח בע"מ ("החברה") מתכבדת להגיש את דוח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה, אשר סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2024 ("הדוח" ו-"תקופת הדוח", בהתאמה). דוח זה נערך בהתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("הממונה" ו-"רשות שוק ההון", בהתאמה). הדוח נערך מתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי של החברה לשנת 2023 שפורסם ביום 31 במרס 2024 (אסמכתא מספר: 2024-01-030619) ודוח מתקן שפורסם ביום 16 באפריל 2024 (אסמכתא מספר: 2024-01-038200) ("הדוח התקופתי").

1. תיאור החברה

1.1 מבנה החברה ובעלי מניותיה

החברה הינה תאגיד מדווח¹ שאגרות החוב שלה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ופועלת בכל ענפי הביטוח הכללי ובתחום ביטוח החיים. החברה הינה חברה בת בשליטה ובבעלות מר אלי אלעזרא, בעל השליטה בחברה בעקיפין, באמצעות החזקותיו באלעזרא החזקות בע"מ ("אלעזרא החזקות"), חברה פרטית בבעלותם של מר אלי אלעזרא ורעייתו², המחזיקה בשיעור של כ-42.87% ממניות החברה; וכן באמצעות אלעזרא החזקות ביטוח בע"מ, חברה פרטית בבעלותה המלאה של אלעזרא החזקות, המחזיקה בשיעור של כ-53.60% ממניות החברה^{3,4}. לפרטים בדבר החזקות החברה בחברות בנות ראה חלק א' בפרק תיאור עסקי התאגיד לדוח התקופתי⁵.

נכון ליום 31 במרס 2024, סך הנכסים המנוהלים על-ידי החברה הסתכמו בכ-28.8 מיליארד ש"ח כדלקמן: כ-22.5 מיליארד ש"ח במסגרת חוזה ביטוח והשקעה תלויי תשואה (משותף); כ-1.2 מיליארד ש"ח במסגרת חוזה ביטוח שאינם תלויי תשואה (נוסטרו חיים) וכ-5.1 מיליארד ש"ח במסגרת נוסטרו אלמנטרי.

1.2 תחומי הפעילות של החברה

לחברה שני תחומי פעילות עיקריים:

1.2.1 **תחום הביטוח הכללי** בחברה נחלק לשלושה ענפים עיקריים: ענף רכב חובה; ענף רכב רכוש, הכולל ביטוח צד ג' ו/או ביטוח מקיף; וענף כללי אחר, הכולל ביטוחי רכוש, ביטוחים מפני תאונות אישיות, ביטוחי חביות וביטוח ערבויות.

1.2.2 **תחום ביטוח החיים** ו**חיסכון ארוך טווח** כולל שתי תתי-פעילויות עיקריות: ביטוח סיכונים הקשורים לחייו של אדם וניהול חיסכון ארוך טווח. ענף ביטוח הבריאות בחברה נכלל בתחום ביטוח החיים וחיסכון ארוך הטווח, למעט ביטוחי נסיעות לחו"ל וביטוחי קולקטיבים לתקופה קצרה, אשר נכללים בתחום הביטוח הכללי (אלמנטרי), תחת ענף כללי אחר, וזאת בשל אופיים של ביטוחים אלו הנעשים לזמן קצר של עד שנה.

1.2.3 לפרטים נוספים, ראה חלק ב' בפרק תיאור עסקי התאגיד לדוח התקופתי.

¹ כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך.

² ביום 22 בספטמבר 2022 אלעזרא החזקות דיווחה על הפיכתה לחברה פרטית.

³ ביום 16 במאי 2023 החברה דיווחה על שינוי מרשם בעלי המניות שלה, וזאת כחלק משינוי מבני בקבוצת אלעזרא, שבמסגרתו הועברו, בין היתר, 63,066,251.00 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ של החברה שהוחזקו על-ידי אפרידר החברה לשכון ולפתוח ישראל בע"מ ("אפרידר") וכן 3,408,925.00 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ של החברה שהוחזקו על-ידי מר אלי אלעזרא, בעל השליטה בחברה, לאלעזרא החזקות. לפרטים נוספים, ראה דיווחים מיידיים מימים 5 במרס 2023, 16 ו-21 במאי 2023 (אסמכתאות מס' 2023-01-024021, 2023-01-052473, 2023-01-052476, 2023-01-052482 ו-2023-01-054024, בהתאמה).

⁴ כמו-כן, הגבי איריס טרמצי מחזיקה ב-3.53% מהונה המונפק והנפרע של החברה.

⁵ לפרטים בדבר חברות קשורות נוספות, ראה תקנה 11 בפרק הרביעי לדוח התקופתי.

2. תיאור הסביבה העסקית**2.1 שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים**

להלן שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים בתקופת הדוח ועד למועד פרסום דוח זה:

כללי**2.1.1 חוזרים**

ביום 8 באפריל 2024 פורסם עדכון הוראות החוזר המאוחד – דוח אקטואר ראשי. הוראות החוזר נועדו להבהיר, בין היתר, אילו נושאים יסקרו בדוח האקטואר הראשי, על מנת לקדם את איכות הדיווח באשר ל"משטר כושר פירעון כלכלי". החוזר קובע את מבנה הדיווח הנדרש והיקפו, כמו גם את תוכנה של הצהרת האקטואר הראשי והאקטוארים הממונים לצדו.

2.1.2 טיוטות חוזרים

ביום 15 באפריל 2024 פורסמה טיוטה (מס' 8) לחוזר סוגיות מקצועיות בישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) בישראל. הטיוטה כוללת, בין היתר, הנחיות ביחס לסוגיות מקצועיות, בהתאם למפת הדרכים לאימוץ התקן.

ביטוח כללי**2.1.3 חוזרים**

ביום 15 במאי 2024 פורסמו חוזר הגשת תכניות ביטוח בענף רכב רכוש ותיקון הוראות החוזר המאוחד שער 6 חלק 2 - הוראות בענף רכב רכוש, במסגרתם נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין העקרונות הנוגעים לתנאי הביטוח בענף רכב רכוש ובכלל זה, כי במקרה של הקטנת נזק (כהגדרת מונח זה בחוזר, הכוונה להפרש בין עלות החלפים לפי מחירון יבואן לבין המחיר אותו משלמת החברה), על חברת הביטוח לפעול בתום לב ובהוגנות כלפי המבוטח, וכן ייתן גילוי למבוטח לכללי ההפחתה של תגמולי הביטוח במקרה של הקטנת נזק בתכנית הביטוח; כמו כן, בתכנית ביטוח רכב רכוש ייקבע כי במקרים בהם מבוטח בחר לתקן את רכבו שלא במוסד הסדר ונקט בהתאם לאמצעים הסבירים שהורתה לו חברת הביטוח או במקרה של הקטנת נזק על-ידי חברת הביטוח, תנכה החברה מתגמולי הביטוח השתתפות עצמית, כאילו המבוטח תיקן את רכבו במוסד הסדר. בנוסף, נקבע שחברת הביטוח לא תכלול במסגרת תכנית ביטוח רכב רכוש פיצוי בשל אבדן גמור להלכה, כהגדרתו בסעיף 6(ב) לתוספת להוראות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), תשמ"ו-1986.

ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח**2.1.4 חוזרים**

ביום 26 במאי 2024 פורסם חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני – עדכון. במסגרת החוזר, בין היתר, נדחה מועד כניסתו לתוקף של ההוראות לעניין ממשקים המבוססים טכנולוגיית API וכניסתה לתוקף של ההגבלה לשימוש בחשבון נאמנות עבור מעסיקים קטנים של עד 2 עובדים אשר היו אמורות להיכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2024. כמו כן, הותאמו הממשקים הקיימים להוראות הרגולציה שנכנסו לתוקף לעניין: הגבלת הפקדות לקופת ביטוח, הצגת עלות שנתית צפויה ושינוי מנגנון הבטחת תשואה. כמו כן, בכל הקשור לקבלת מידע אודות יתרות פיצויים שנצברו בתקופת העסקתו של עובד אצל מעסיק לשם מילוי טופס 161, הוגדר מבנה אחיד לקבלת הסכמת העובד להעברת בקשת המידע על ידי המעסיק לרבות המענה לצורך קבלת הנתונים באמצעות מערכת סליקה פנסיונית מרכזית וקוצר זמן המענה לממשק יתרות פיצויים לעניין בקשות מידע פרטניות. בנוסף, בוצעו מספר שינויים בממשק הניוד וממשק מעסיקים לצורך ייעול תהליכי העבודה בכל הקשור לכספים המופקדים לקופות הגמל והוספת מידע שיועבר בין קופה מעבירה לקופה מקבלת לצורך שמירה על זכויות העמיתים במסגרת ממשק ניוד.

2.1.5 טיוטות חוזרים

ביום 26 במאי 2024 פורסמה טיוטת חוזר אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל. במסגרת הטיוטה, מוצע לדחות את מועד כניסתן של הוראות חוזר אופן הפקדת תשלומים לקופות גמל, אשר היו אמורות להיכנס לתוקף בחודש יוני 2024 ליום 1 בפברואר 2025.

בריאות

2.1.6 חוזרים

- 2.1.6.1 ביום 11 במרס 2024 פורסם חוזר העברת מבוטחים לפוליסת ביטוח ניתוחים משלים שב"ן, במסגרתו נקבעו הוראות ביצוע לעניין העברת מבוטחים מהפוליסה המקורית, קרי, פוליסת ביטוח ניתוחים "השקל הראשון", שאינה חלק מפוליסה לביטוח בריאות קבוצתי, ושנכרתה לפני המועד הקובע (1 באוקטובר 2023) לפוליסת ביטוח ניתוחים "משלים שב"ן", וכן הוראות לעניין ביטול ההעברה כאמור.
- 2.1.6.2 ביום 11 במרס 2024 פורסם תיקון הוראות החוזר המאוחד - שער 6 חלק 3 פרק 2- חובת הצעת תכנית בעלת כיסוי ביטוחי משלים לשב"ן. בהתאם, פוליסת "משלים שב"ן" תציע את הכיסוי המפורט להלן בלבד: (1) חברת הביטוח תשפה מבוטח בשל ניתוח פרטי בישראל רק במקרים הבאים: (א) תוכנית השב"ן שהמבוטח עמית בה אינה כוללת כיסוי ביטוחי להוצאות הניתוח; (ב) הרופא המנתח אינו נמצא בהסדר ניתוח עם קופת החולים ונמצא בהסדר ניתוח עם חברת הביטוח; (2) חברת הביטוח תשפה מבוטח בשל ההשתתפות העצמית ששילם בעד ניתוח שמומן באמצעות תוכנית השב"ן, אף אם הרופא לא ברשימת ההסדר עם חברת הביטוח; (3) חברת הביטוח תשפה בגין רכישת אביזר במקרה בו קיים אביזר שלא נמצא בכיסוי השב"ן, אך נמצא בכיסוי פוליסת הביטוח בחברה.

2.1.7 טיוטות חוזרים

ביום 29 במאי 2024 פורסמה טיוטת חוזר השגה על הודעה תשלום בגין ניתוחים שקל ראשון. בטיטה מפורט אופן היישום של הליך ההשגות הנדרש מתוקף פרק ט"ז לחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023.

השקעות

2.1.8 חוזרים

ביום 17 באפריל 2024 פורסם חוזר רשימת מסלולי השקעה תיקון. במסגרת החוזר נערכו שינויים ברשימת מסלולי ההשקעה, ובכלל זה הסרת מסלול מתמחה גמיש, הוספת מסלול אשראי ואג"ח עם מניות (עד 25% מניות).

2.2 התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על החברה.

2.2.1 סביבה כללית

מצבו הכלכלי של המשק הישראלי ותשואות שוק ההון בארץ ובעולם משליכים על עסקי החברה ותוצאות פעילותה בתחומים שונים. השלכות אלו עשויות לבוא לידי ביטוי בתשואות תיק הנוסטרו של החברה ובתשואות תיקי העמיתים. בנוסף, לרמת התעסוקה והשכר במשק השפעה על היקף הפעילות בעסקי ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך.

על-פי פרסומי הלמ"ס⁶, ברבעון הראשון של שנת 2024 התוצר המקומי הגולמי עלה בשיעור של כ-14.1% (בחישוב שנתי ולאחר ניכוי השפעת העונתיות), לעומת הרבעון הרביעי לשנת 2023. על-פי תחזית שגיבשה חטיבת המחקר של בנק ישראל⁷, בשנת 2024 התוצר המקומי הגולמי צפוי לצמוח בשיעור של כ-2%. כמו-כן, בנק ישראל צופה כי בשנת 2025 המשק הישראלי יצמח בשיעור של כ-5%.

אבטלה - על-פי סקר כוח אדם של הלמ"ס, בחודש מרס 2024 אחוז הבלתי מועסקים מכוח העבודה מנוכה עונתיות ירד מרמה של 3.6% לרמה של 3.3%. על אף האמור, שיעור התעסוקה במשק מתוך כוח העבודה עלה לרמה של כ-60.8%. על-פי תחזית בנק ישראל, בסוף שנים 2024-2025 שיעור האבטלה הרחב בישראל יעמוד על כ-3.7% וכ-3.3%, בהתאמה.

⁶ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - חשבונות לאומיים www.cbs.gov.il

⁷ בנק ישראל - התחזית המקרו כלכלית של חטיבת המחקר, אפריל 2024, www.boi.org.il

מעבר לסיכון הביטוחי, החברה חשופה גם לסיכונים שוק⁸ (MARKET RISK). סיכונים אלה נובעים משינויים במדדי שוק או במחירי שוק. החשיפה לסיכונים שוק אלה נובעת מהרכיבים שלהלן:

- **שיעור ריבית:** סיכון זה נובע משינויים בשיעורי ריבית, אשר משפיעים על שווי השוק של הנכסים בתיק הנוסטרו של החברה. הסיכון עלול לגדול כאשר קיים שוני בין מח"מ הנכסים לבין מח"מ ההתחייבויות וכתוצאה מהפרשי עיתוי בין מועד מדידת הנכסים וההתחייבויות.
- **שער חליפין:** סיכון זה נובע מתנודות בשערי חליפין למטבעות שונים בהם יש לחברה אחזקה בנכסים (מניות, אג"ח, אשראי, נדל"ן, קרנות השקעה ועוד).
- **שינוי בשיעור האינפלציה:** מבטחים הפועלים בתחום ביטוח החיים חשופים לסיכונים אינפלציה ודפלציה. האינפלציה מלווה לעתים קרובות בעליית שיעור הריבית, המורידה את ערך התוצאה של ההשקעות. במקרה של דפלציה או ככל ואינפלציה נמוכה מאוד נמשכת, שיעורי הריבית נוטים לרדת. לרשות המבטחים עומדות מספר דרכים אפשריות להקלת סיכון האינפלציה, כגון: גיוון השקעותיהם והשקעה, בנוסף לנכסים, גם בנכסי קומודיטי, בנדל"ן ובאגרות חוב צמודות מדד. בנוסף לפעילות ביטוח החיים, גם במסגרת פעילות החברה בתחום הביטוח הכללי החברה חשופה לשינויים בשיעורי האינפלציה; שינויים בשיעורי האינפלציה משפיעים באופן ישיר על גובה התביעות שהחברה חשופה להן, וזאת בניכוי השפעה שמקוזה במידה מסוימת לנוכח הצמדת הפרמיות לשינויים במדד. על-פי מדיניות ההשקעות של החברה, לפחות 10% מסך נכסי תיק הנוסטרו אלמנטרי ולפחות 80% מתיק הנוסטרו חיים, יהיו צמודי מדד. לעליית המדד תהייה השפעה חיובית על הנכסים הצמודים בתיק. פער המח"מ בתיק לא יהיה יותר מ-1.35 שנים של נכסים מול ההתחייבויות. סיכון השוק שחברות הביטוח חשופות אליו עולה ככל שהמתאם בין התשואה בשווקים הפיננסיים לבין התשואה על ההון העצמי גבוה יותר. תשואה זו מושפעת מהכנסות החברה מדמי ניהול ואלו מושפעות מביצועי השוק, כיוון שחברות הביטוח גובות דמי ניהול מהחיסכון המצטבר בשיעורים שונים, בהתאם לסוגי הפוליסות ששווקו לאורך שנות החיתום. לדוגמה, בגין פוליסות מסוג משתתף ברווחים שהופקו עד סוף שנת 2003 נגבים מסכום החיסכון המצטבר דמי ניהול בשיעור 0.6% וכן עמלה בשיעור 15% מהרווח הריאלי.

2.2.2 מגמות בשער חליפין, אינפלציה וריבית

האינפלציה וציפיות האינפלציה: מדד המחירים לצרכן עבור חודש מרס 2024 עלה בשיעור של כ-0.6%, ובכך הציב את שיעור האינפלציה בקצב שנתי ברמה של כ-2.7%. להערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל⁹, האינפלציה בארבעת הרבעונים הקרובים, קרי אפריל 2024 ועד מרס 2025 (כולל), תסתכם בשיעור של כ-2.8%. בסוף שנים 2024 ו-2025 האינפלציה צפויה להסתכם בשיעור של כ-2.7% ו-בכ-2.3%, בהתאמה.

שער חליפין: ברבעון הראשון של שנת 2024 השקל נותר ללא שינוי מול סל המטבעות; ביחס לדולר חל פיחות של השקל בשיעור של כ-1.15%; וביחס לאירו חל ייסוף של השקל בשיעור של כ-1.68%. הנתונים מתייחסים לסוף רבעון ראשון של שנת 2024 אל מול סוף רבעון רביעי של שנת 2023.

ריבית: בתקופת הדוח, ריבית בנק ישראל ירדה בשיעור של 0.25%. נכון לסוף רבעון 1 לשנת 2024, ריבית בנק ישראל עמדה על שיעור של 4.5%. להערכת חטיבת המחקר¹⁰, ריבית בנק ישראל הממוצעת ברבעון הראשון של שנת 2025 תעמוד על שיעור של כ-3.75%.

שוקי המניות: נכון לסוף חודש מרס 2024, נכסי הסיכון הגלובאליים עלו מתחילת השנה. מדד ה-S&P500 עלה בשיעור של כ-10.15%; מדד הנאסד"ק 100 עלה בשיעור של כ-8.5%; ומדד ה-DAX הגרמני עלה בשיעור של כ-10.4%. בישראל, נכסי הסיכון עלו אף הם, כאשר מדד תל אביב 35 עלה בשיעור של כ-7.7% ומדד תל אביב 90 עלה בשיעור של כ-10.9%.

⁸ ההגדרה לקוחה מתוך פרסום של רשות שוק ההון.
⁹ התחזית המקור-כלכלית של חטיבת המחקר, אפריל 2024, 8.4.2024.
¹⁰ שם.

2.2.3

התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

נכון למועד פרסום הדוח, שיעור ריבית בנק ישראל נותר ללא שינוי ועומד על 4.5%, וזאת בעיקר בשל רצון לקרר את קצב האינפלציה הנוכחי, אשר עומד על שיעור של 2.8% ונמצא קרוב לגבול העליון של היעד האינפלציוני של בנק ישראל (1%-3%).

נכון ליום 17 במאי 2024, מדד ה-S&P500 עלה בשיעור של כ-1.1% מתחילת הרבעון השני; מדד הנאסד"ק 100 עלה מתחילת ברבעון השני בשיעור של כ-1.60%; ומדד ה-DAX עלה בשיעור של כ-1.85% מתחילת רבעון השני. לעומת זאת, מצב הבורסה בישראל שלילי באופן יחסי למרבית שוקי ההון בעולם, בעיקר בעקבות מלחמת "חרבות ברזל". מדד ת"א 35 ירד בשיעור של כ-0.8% מתחילת הרבעון השני ומדד ת"א 90 ירד בשיעור של כ-3.9% מתחילת הרבעון השני.

2.2.4

מלחמת "חרבות ברזל"

ביום 7 באוקטובר 2023 פתח ארגון הטרור "חמאס" במתקפת טרור רצחנית נגד תושבי יישובי עוטף עזה והדרום, בשילוב ירי טילים מאסיבי על כל אזורי הארץ. בגין אירועים אלה, ממשלת ישראל הכריזה על מלחמת "חרבות ברזל" ("המלחמה"). בנוסף למלחמה, מדינת ישראל מנהלת מערכה נוספת בעצימות הולכת וגוברת בגבולה הצפוני. המלחמה והמערכה בצפון הארץ גורמות למגמות שליליות במשק הישראלי ולפגיעה כלכלית נרחבת בשווקים הפיננסיים.

לפרטים בדבר מידת ההשפעה של המלחמה על החברה, ראה באור 1(ג) לדוחות הכספיים.

3. אירועים מהותיים במהלך תקופת הדוח ולאחריה

להלן יפורטו שינויים ואירועים מהותיים שאירעו בעסקי החברה בתקופת הדוח ולאחריה, אשר לא תוארו בדוח התקופתי:

3.1

גיוס כתב התחייבות נדחה מתאגיד בנקאי בסכום של 40 מיליון ש"ח

ביום 30 במאי 2024 החברה גייסה כתב התחייבות נדחה מתאגיד בנקאי בסכום של 40 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים, ראה באור 8(ב) לדוחות הכספיים.

3.2

אשרור מדיניות תגמול

ביום 30 במאי 2024 אישר דירקטוריון החברה, לאחר אישור ועדת התגמול מיום 27 במאי 2024, את אשרור מדיניות התגמול של החברה לשנת 2024, בכפוף לאישור האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה.

3.3

התייחסות החברה לפרסומים בתקשורת בקשר עם מתחם הסוהו, אשר בבעלות החברה

ביום 27 במאי 2024 החברה דיווחה כי בעקבות פרסום בתקשורת, לאחר שהוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום אישרה את תכנית בניין עיר שמספרה 603-0590729 מתחם סוהו, רח' האורגים, אשדוד (בכפוף לתיקונים טכניים), הגיעו לחברה מספר פניות מצד גופים שונים המתעניינים בתכנית של מתחם הסוהו. במסגרת הדיווח כאמור, החברה הבהירה כי טרם החל משא ומתן לגבי התקשרות כלשהי בקשר לזכויות המקרקעין של החברה במתחם הסוהו, וכן כי טרם החל שיווק פעיל של המתחם כאמור; כמו-כן, החברה ציינה כי היא בוחנת חלופות שונות בקשר לזכויות המקרקעין שלה במתחם הסוהו לרבות מכירת זכויותיה. לפרטים נוספים, ראה דיווח מיידי מיום 27 במאי 2024 (אסמכתא מספר: 2024-01-052246).

3.4

אסיפה שנתית של בעלי מניות החברה

ביום 20 במאי 2024 אישרה האסיפה השנתית של בעלי מניות החברה את הנושאים הבאים: (1) חידוש מינויים של ה"ה אלי אלעזרא, דניאל חזוט ופרופ' זיו רייך, לכהן כדירקטורים (שאינם דח"צים) בדירקטוריון החברה; (2) מינוי גבי אליס עדן לתקופת כהונה בת שלוש שנים כדירקטורית חיצונית וכדירקטורית בלתי תלויה, לרבות אישור תנאי כהונתה והעסקתה, בכפוף לאי התנגדות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחשכון; (3) מינוי מחדש של משרד קוסט, פורר, גבאי את קסירר, כרואה החשבון המבקר של החברה לשנת 2024.

לפרטים נוספים, ראה דיווח מיידי מיום 20 במאי 2024 (אסמכתא מספר: 2024-01-049252).

3.5 הארכת תוקף תשקיף המדף של החברה

ביום 15 במאי 2024 החברה דיווחה כי רשות ניירות ערך אישרה את הארכת תשקיף המדף של החברה עד ליום 17 במאי 2025.
לפרטים נוספים, ראה דיווח מיידי מיום 15 במאי 2024 (אסמכתא מספר : 2024-01-047194).

3.6 שינוי מרשם ניירות הערך של החברה

ביום 1 באפריל 2024 החברה דיווחה על שינוי מרשם ניירות הערך של החברה, וזאת לאור ביצוע פדיון מוקדם חלקי של אג"ח (סדרה 3) של החברה. לפרטים נוספים, ראה דיווח מיידי מיום 1 באפריל 2024 (אסמכתא מס' : 2024-01-031291).

3.7 עסקאות עם בעל השליטה

החברה ביצעה עסקאות עם בעל השליטה או שלבעל השליטה היה עניין באישורן וכן עסקאות עם נושאי משרה וקרוביהם, כמפורט להלן :

3.7.1 בגין כתב ההתחייבות המתואר בסעיף 3.1 לעיל, העמידה אלעזרא החזקות עבור התאגיד הבנקאי ערבות בשיעור של 100% מסך גובה כתב ההתחייבות. לפרטים נוספים, ראה באור 8(ב) לדחות הכספיים.

3.7.2 ביום 30 במאי 2024, אישר דירקטוריון החברה, לאחר אישור ועדת התגמול מיום 27 במאי 2024 ובכפוף לאישור האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה, עדכון תנאי העסקתו של מר אור אלעזרא, בנו של יו"ר דירקטוריון החברה ובעל השליטה בה, המשמש כעוזר יו"ר הדירקטוריון, כך שהיקף משרתו יפחת משיעור של 65% לשיעור של 50%, ובהתאם יפחת שכרו באופן יחסי.

3.7.3 ביום 30 במאי 2024, אישר דירקטוריון החברה, לאחר אישור ועדת התגמול מיום 27 במאי 2024 ובכפוף לאישור האסיפה הכללית של בעלי מניות החברה, רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה של החברה, לרבות דירקטורים ונושאי משרה שהם בעל השליטה בחברה ו/או קרוביו לתקופה בת 12 חודשים כמפורט להלן : (א) שכבת בסיס בגבול אחריות של 5 מיליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח, בפרמיה שנתית בסך של 26,125 דולר ארה"ב. (ב) שכבה ראשונה בגבול אחריות של 5 מיליון דולר ארה"ב מעל 5 מיליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח, בפרמיה שנתית בסך של 26,125 דולר ארה"ב ; (ג) שכבה שנייה בגבול אחריות של 10 מיליון דולר ארה"ב מעל 10 מיליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח, בפרמיה שנתית בסך של 40,500 דולר ארה"ב ; (ד) שכבה שלישית בגבול אחריות של 5 מיליון דולר ארה"ב מעל 20 מיליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח, בפרמיה שנתית בסך של 13,500 דולר ארה"ב ; (ה) שכבה רביעית בגבול אחריות של 5 מיליון דולר ארה"ב מעל 25 מיליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח, בפרמיה שנתית בסך של 22,500 דולר ארה"ב.

3.7.4 ביום 16 במאי 2024, לאחר שהוועדה לצדדים קשורים של החברה סיווגה את העסקאות כזניחות, אישרה הוועדה את העסקאות הבאות : התקשרות בהסכם מתן שירותים לסוכנות בסט פיננסים (2022) בע"מ ; הארכת פוליסת קבלנים לאופק שלי בנייה ופיתוח בע"מ ; וקיצור תקופת שכירות לאפרידר בבניין הכשרה.

3.7.5 ביום 31 במרס 2024, אישרו ועדת התגמול ודירקטוריון החברה בונוסים לנושאי משרה ועובדים בחברה. במסגרת זו הוענקו מענקים, אשר אושרו על ידי האסיפה הכללית של בעלי מניות ביום 30 באפריל 2024, גם למנכ"ל החברה, וכן לבנו וגיסתו של בעל השליטה. לפרטים נוספים בדבר המענקים כאמור, ראה דיווח מיידי מיום 30 באפריל 2024 (אסמכתא מס' : 2024-01-041548).

4. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי החברה**4.1 מצב כספי**

4.1.1 להלן נתונים עיקריים מהדוחות על המצב הכספי (במיליוני ש"ח):

31.12.2023	31.3.2023	31.3.2024	
296.7	230.4	318.1	סה"כ הון
4,737.4	4,684.6	4,872.5	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
20,883.7	20,172.1	22,337.8	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
1,312.9	1,345.3	1,303.2	התחייבויות אחרות
26,934.0	26,202.0	28,513.5	סה"כ התחייבויות
18,826.0	18,520.7	20,367.9	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
2,066.0	2,007.5	2,056.6	השקעות פיננסיות אחרות
6,338.7	5,904.2	6,407.1	נכסים אחרים
27,230.7	26,432.4	28,831.6	סה"כ מאזן

4.1.2 הון

ההון לתאריך הדוח הסתכם לסך של כ-318.1 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-296.7 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023. השינוי בהון נובע מרווח כולל לאחר מס בתקופת הדוח בסך של כ-21.4 מיליון ש"ח. לעניין משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II, ראה סעיף 8 להלן.

4.1.3 רווח והפסד - נתונים עיקריים דוחות כספיים מאוחדים (במיליוני ש"ח):

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס			
2023	השינוי באחוזים 2024/2023	2023	2024	
ביטוח כללי				
1,322.1	13.83	316.0	359.7	פרמיית שהורווחו ברוטו
755.5	29.5	173.0	224.1	פרמיית שהורווחו בשייר
72.6	*	(27.1)	35.5	רווח (הפסד) כולל לפני מס ממגזר ביטוח כללי
ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך				
427.0	(12.6)	104.7	91.5	פרמיית שהורווחו ברוטו
396.8	(13.5)	94.5	81.7	פרמיית שהורווחו בשייר
162.1	5.4	40.7	42.9	הכנסות מדמי ניהול בביטוח החיים
(12.9)	50.9	(5.7)	(2.8)	הפסד כולל לפני מס ממגזר ביטוח חיים
59.7	*	(32.8)	32.7	סה"כ רווח (הפסד) ממגזרי פעילות
פריטים שלא יוחסו למגזרי הפעילות				
42.2	57.1	4.2	6.6	רווחים מהשקעות נטו, הכנסות מימון והכנסות אחרות
(8.8)	(27.8)	(1.8)	(1.3)	הוצאות הנחלה וכלליות
(25.7)	35.3	(5.1)	(6.9)	הוצאות מימון
7.7	40.7	(2.7)	(1.6)	סה"כ רווח (הפסד) מפריטים שלא יוחסו
67.4	*	(35.5)	31.1	רווח (הפסד) כולל לפני מס
35.1	*	(31.2)	21.4	סה"כ הפסד כולל, נטו ממס

* מעבר מהפסד לרווח

תוצאות התפתחות הרווח/הפסד הכולל:

תוצאות מגזרי הפעילות בהם עוסקת החברה (מגזר ביטוח כללי וביטוח חיים) הסתכמו בתקופת הדוח ברווח כולל לפני מס של כ-32.7 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-32.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח נובע בעיקר מעלייה בהכנסות מהשקעות ושיפור משמעותי בתוצאות החיתומיות במגזר ביטוח כללי בענפי רכב חובה, רכב רכוש ורכוש אחר.

ההפסד הכולל לפני מס בגין פעילויות שלא יוחסו למגזרי פעילות הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ-1.6 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-2.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בתקופת הדוח הסתכם הרווח הכולל לפני מס לסך של כ-31.1 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של כ-35.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לאחר מס הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ-21.4 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לאחר מס בסך של כ-31.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

4.1.3.1 ניתוח מגזר ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך:

שינוי באחוזים בהשוואה לרבעון המקביל בשנה הקודמת	מיליון ש"ח	ביטוח חיים
		פרמיות שהורווחו ברוטו
(12.6)	91.5	1-3/2024
6.7	104.7	1-3/2023
		רווח (הפסד) לפני מס
44.6	(3.1)	1-3/2024
67.8	(5.6)	1-3/2023
		סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס
50.9	(2.8)	1-3/2024
67.4	(5.7)	1-3/2023

נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים בדבר רווחי השקעות ותשואות למבטחים

להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי ההשקעות נטו, שנוקפו למבטחים בפוליסות תלויות תשואה ודמי הניהול המחושבים בהתאם להנחיות הממונה, על בסיס התשואה והיתרות של עתודות הביטוח:

1-12/2023	1-3/2023	1-3/2024	
מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
1,863.44	382.33	1,005.27	רווחי (הפסדי) השקעות שנוקפו למבטחים לאחר דמי ניהול
162.1	41.05	43.43	סה"כ דמי ניהול

התשואות הנומינליות בפוליסות המשתתפות ברווחים בשל פוליסות שהוצאו משנת 1992 ואילך (קרן י') היו כדלקמן:

1-12/2023	1-3/2023	1-3/2024	
%	%	%	
7.42	1.08	5.43	תשואה ברוטו
0.6	0.15	0.15	דמי ניהול קבועים
-	-	-	דמי ניהול משתנים
6.82	0.93	5.28	תשואה נטו למבטח

התשואות הנומינליות בפוליסות שהוצאו משנת 2004 ואילך (במסלול ההשקעה "מסלולית כללית") היו כדלקמן:

1-12/2023	1-3/2023	1-3/2023	
%	%	%	
8.83	1.37	4.91	תשואה ברוטו
0.8	0.2	0.2	דמי ניהול קבועים
8.03	1.17	4.70	תשואה נטו למבטח

ניתוח מגזר פעילות ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך

בתקופת הדוח הסתכמו תוצאות מגזר ביטוח חיים בהפסד כולל לפני מס של כ-2.8 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-5.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהפסד נובע בעיקר משיפור בהכנסות מהשקעות ודמי ניהול קבועים, כתוצאה מגידול תיק חוזה השקעה.

הפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ-91.5 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-104.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-12.6%.

סכומי הפדיונות בתקופת הדוח הסתכמו בכ-92.1 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-116.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה קיטון בשיעור של כ-20.7%. שיעור הפדיונות במונחים שנתיים ביחס למוצע עתודות ביטוח חיים ברוטו ליום 31 במרס 2024 וליום 31 במרס 2023, הינו כ-10.8% וכ-10.4%, בהתאמה.

4.1.3.2 ניתוח תחום ביטוח כללי לפי ענפים: רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר (במיליוני ש"ח):

אחוז מסה"כ לרבעון		השינוי באחוזים בין הרבעונים	לרבעון שהסתיים ב-31 במרס		
2023	2024	2024/2023	2023	2024	
רכב חובה					
19.2	16.3	(2.0)	80.1	78.5	פרמיות ברוטו
19.8	17.3	23.6	47.5	58.7	פרמיות שייר
19.6	23.1	*	(5.3)	8.2	רווח (הפסד) כולל לפני מס
רכב רכוש					
43.8	51.5	35.9	182.5	248.1	פרמיות ברוטו
46.9	59.0	78.0	112.3	199.9	פרמיות שייר
102.3	49.0	*	(27.7)	17.4	רווח (הפסד) כולל לפני מס
			122.0	73.2	ברוטו Loss ratio באחוזים(1)
			112.4	67.6	שייר Loss ratio באחוזים(2)
			144.3	93.3	ברוטו Combined ratio באחוזים(3)
			138.2	90.8	שייר Combined ratio באחוזים(4)
ביטוח כללי אחר					
ענפי חבויות					
18.0	15.4	(0.99)	75.0	74.3	פרמיות ברוטו
21.3	14.9	(0.99)	51.0	50.6	פרמיות שייר
(1.5)	6.8	500	0.4	2.4	רווח כולל לפני מס
ענפי רכוש אחרים					
19.0	16.8	0.08	80.2	80.9	פרמיות ברוטו
12.0	8.8	3.5	28.5	29.5	פרמיות שייר
(20.4)	21.1	36.4	5.5	7.5	רווח (הפסד) כולל לפני מס
			59.2	45.6	ברוטו Loss ratio באחוזים(1)
			52.5	41.4	שייר Loss ratio באחוזים(2)
			82.6	68.7	ברוטו Combined ratio באחוזים(3)
			79.0	68.8	שייר Combined ratio באחוזים(4)
סה"כ					
100	100	15.3	417.8	481.8	פרמיות ברוטו
100	100	41.5	239.3	338.7	פרמיות שייר
100	100	*	(27.1)	35.5	רווח (הפסד) כולל לפני מס

*מעבר מהפסד לרווח.

- (1) תשלומים ושינוי בתלויות ברוטו פרמיה מורוחת ברוטו
- (2) תשלומים ושינוי בתלויות שייר פרמיה מורוחת שייר
- (3) תשלומים ושינוי בתלויות ברוטו+ הוצאות ועמלות פרמיה מורוחת ברוטו
- (4) תשלומים ושינוי בתלויות שייר+ הוצאות ועמלות פרמיה מורוחת שייר

ניתוח ענפי פעילות ביטוח כללי (רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר)

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-481.8 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-417.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-15.3%, אשר נובע מענף רכב רכוש.

בענפי פעילות ביטוח כללי נרשם בתקופת הדוח רווח כולל לפני מס בסך של כ-35.5 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-27.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח מיוחס בעיקרו לשיפור חיתומי משמעותי לעומת הרבעון המקביל אשתקד, בעיקר בענפי רכב חובה ורכוש, וזאת כתוצאה מעלייה בתעריף וירידה בתביעה הממוצעת.

ענף פעילות רכב חובה

ההכנסות מפרמיות ברוטו בענף רכב חובה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-78.5 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-80.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-2.0%.

תוצאות הענף הסתכמו בתקופת הדוח ברווח כולל לפני מס בסך של כ-8.2 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ-5.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח נובע בעיקר משיפור חיתומי, לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

ענף פעילות רכב רכוש

ההכנסות מפרמיות ברוטו בענף פעילות רכב רכוש הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-248.1 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-182.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-35.9%, אשר נובע בעיקר כתוצאה מטיוב התיק ומעלייה בפרמיה הממוצעת.

תוצאות ענף פעילות רכב רכוש הסתכמו בתקופת הדוח ברווח כולל לפני מס של כ-17.4 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס של כ-27.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גורם מרכזי למעבר מהפסד לרווח הינו השיפור החיתומי, וזאת כתוצאה מעליית תעריפים וטיוב התיק הביטוחי.

ביטוחי הרכוש (ללא רכב)

ההכנסות מפרמיות ברוטו במגזר פעילות ביטוחי הרכוש (ללא רכב) הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-80.9 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-80.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-7.5 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך של כ-5.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר משיפור חיתומי בענפי עסקים, הנדסי וקבלנים.

ביטוח חבויות

ההכנסות מפרמיות ברוטו הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-74.3 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-75.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-0.99%.

הרווח הכולל לפני מס מתחום זה בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-2.4 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח כולל בסך של כ-0.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

4.2 תזרים מזומנים

בתקופת הדוח חלה ירידה בסכום המזומנים ושווי המזומנים בסך של 14,389 אלפי ש"ח, מסכום מזומנים של 1,835,997 אלפי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023 לסכום מזומנים של 1,821,608 אלפי ש"ח ביום 31 במרס 2024. להלן הרכב ירידה זו:

בתקופת הדוח המזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת הסתכמו בסך של 2,931 אלפי ש"ח. תזרים המזומנים אשר שימש לפעילות השקעה הסתכם בתקופת הדוח בסך של 10,495 אלפי ש"ח, ששימש בעיקר לרכישת נכסים בלתי מוחשיים. תזרים מזומנים נטו ששימש לפעילות מימון הסתכם בסך של 963 אלפי ש"ח, בעיקר מפירעון הלוואות מאחרים.

4.3 מקורות מימון

4.3.1 החברה מממנת את פעילותה מהון עצמי ומהתחייבויות בגין כתבי התחייבות נדחים מתאגידים בנקאיים ובגין כתבי התחייבות נדחים סחירים. החברה נוהגת לגייס כתבי התחייבות נדחים מעת לעת בהתאם לצרכי ההון שלה.

4.3.2 החברה הנפיקה לציבור שתי סדרות של כתבי התחייבות נדחים סחירים - אגרות חוב (סדרה 3) ואגרות חוב (סדרה 4) אשר הוכרו בידי החברה כהון משני מורכב. למועד פרסום הדוח, קיימים במחזור 42,920,000 אגרות חוב (סדרה 3) ו-169,176,000 אגרות חוב (סדרה 4).

4.3.3 ביום 31 במרס 2024, התקשרה החברה עם תאגיד בנקאי בהסכם לנטילת כתב התחייבות נדחה בסך 60 מיליון ש"ח, ומסגרת אשראי נוספת שהעמיד התאגיד הבנקאי לחברה בסך 40 מיליון ש"ח. לפרטים נוספים בדבר נטילת כתב ההתחייבות הנדחה והעמדת מסגרת האשראי כאמור, באור 7(ג) לדוחות הכספיים. לפרטים בדבר ניצול מסגרת האשראי לאחר מועד המאזן, ראה סעיף 3.1 לעיל ובאור 8(ב) לדוחות הכספיים.

4.3.4 ליום 31 במרס 2024, יתרת כתבי ההתחייבות הנדחים מתאגידים בנקאיים וכתבי ההתחייבות הנדחים הסחירים של החברה הינה בסך של כ-466,561 אלפי ש"ח. לפרטים נוספים, ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

4.3.5 כחלק מניהול ההון השוטף של החברה, יתכן והחברה תגייס הון משני ו/או תחליף הון משני קיים בהון משני בעל מח"מ ארוך יותר.

4.3.6 לפרטים נוספים בקשר למקורות המימון של החברה, ראה באור 18 בפרק השלישי לדוח התקופתי ובאור 5 לדוחות הכספיים. לפרטים נוספים בדבר תשלום ריבית בקשר עם כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב של החברה, ראה באור 1(ה) לדוחות הכספיים.

5. פרטים בדבר חשיפה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם

לא חלו שינויים מהותיים בחשיפה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם ביחס למתואר בדוח התקופתי.

6. הליכים משפטיים מהותיים

לפרטים אודות הליכים משפטיים מהותיים, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

7. אפקטיביות הבקורות הפנימיות והנהלים על הדיווח הכספי והגילוי**7.1 בקורות ונהלים לגבי הגילוי**

לאור פרסום חוזרי הממונה, בהתאם להוראות סעיף 302 ו-404 של ה-SOX Act, החברה פועלת ליישום שוטף של ההוראות ובכללן, בחינה של תהליכי עבודה והבקורות הפנימיות המבוצעות. החברה אימצה את מודל הבקרה הפנימי (COSO 2013) ופועלת במסגרתו.

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על-מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח את המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

7.2 בקרה פנימית על הדיווח הכספי והגילוי

במהלך התקופה המסתיימת ביום 31 במרס 2024, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על הדיווח הכספי.

8. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

לעניין היערכות החברה לקראת משטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II, ראה סעיף 4.5 לתיאור עסקי התאגיד לדוח התקופתי.

לפרטים בדבר מדיניות חלוקת הדיבידנד של החברה, ראה סעיף 1.4 לפרק תיאור עסקי התאגיד לדוח התקופתי.

דרישות ההון לפי משטר הסולבנסי:

ביום 30 במאי 2024 פרסמה החברה את דוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2023. להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון (MCR):

(1) יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2023
מבוקר*	
אלפי ש"ח	
806,716	946,800
813,473	994,706
(6,757)	(47,906)
99.2%	95.2%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

הון נדרש לכושר פירעון

עודף

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

65,000	100,000
-	(60,000)
65,000	40,000
(44,484)	-
827,232	996,748
13,759	2,042
101.7%	100.2%

גיוס (פדיון) מכשירי הון

פירעונות ופדיונות**

סה"כ

חריגה ממגבלות כמותיות

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון**

עודף

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

**בהתאם לכך שהון רובד 2, אשר נפדה בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום הדוח, הופחת באופן יחסי ליום 31 בדצמבר 2023, הרי שיתרת ההון העצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון נקבעת לאחר שקלול מרכיב ההפחתה כאמור. לפרטים נוספים, ראה סעיף 3 'הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון' בדוח יחס כושר פירעון.

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר הפירעון ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד, ראה סעיף 3 להלן.

(2) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2023
מבוקר*	
אלפי ש"ח	
366,063	417,032
493,708	590,040

סף ההון (MCR)
הון עצמי לעניין סף ההון

להערכת החברה נכון למועד זה, לא חלו אירועים או קשיים כספיים אשר עלולים להביא את החברה לאי עמידה ביחס כושר פירעון נמוך מ-100% בהתחשב בתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות.

ביום 7 באפריל 2024 קיבלה החברה מענה בכתב לתגובתה מטעם הממונה בקשר עם תכנית החברה לשיפור יחס כושר הפירעון שלה. לפרטים נוספים, ראה באור 4(ב) לדוחות הכספיים.

(3) להלן נתונים על יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה:

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2023
מבוקר*	
אלפי ש"ח	
784,878	925,457
910,958	1,047,059
(126,080)	(121,602)
86.2%	88.4%

ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
עודף (גירעון) ליום הדוח
יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

65,000	100,000
-	(60,000)
65,000	40,000
784,878	925,457
(126,080)	(121,602)
86.2%	88.4%

גיוס מכשירי הון
פירעונות ופדיונות
סה"כ
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
עודף (גירעון)
יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

עודף ההון לאחר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון, ביחס ליעד הדירקטוריון:

107%	107%
(189,847)	(194,896)

יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (באחוזים)
עודף הון ביחס ליעד

* הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. לפרטים נוספים אודות דרישות ההון, ראה באור 4 בדוחות הכספיים.

9. שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה בתקופת הדוח ועד לפרסום הדוח

להלן שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בתקופת הדוח ועד למועד פרסום הדוח, אשר לא תוארו בדוח התקופתי:

- ביום 30 באפריל 2024 דירקטוריון החברה אישר את מינויה של גב' אלינור מועלם, אקטוארית ממונה בביטוח כללי בחברה, לתפקיד האקטוארית הראשית של החברה, בכפוף לאי התנגדות הממונה.

הדירקטוריון מודה להנהלת החברה, לעובדי החברה ולסוכניה על תרומתם להישגי החברה.

שמעון מירון
מנכ"ל

אלי אלעזרא
יו"ר הדירקטוריון

חולון, 30 במאי 2024.

הצהרה (certification)

אני, שמעון מירון, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הכשרה חברה לביטוח בע"מ ("חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2024 ("הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן –
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שמעון מירון, מנהל כללי

תאריך: 30.5.2024

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, בארי כספי, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הכשרה חברה לביטוח בע"מ ("חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2024 ("הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן -
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

בארי כספי, סמנכ"ל כספים

תאריך : 30.5.2024

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2024

בלתי מבוקרים

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 31 במרס, 2024

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח סקירה של רואה החשבון המבקר
3	דוחות ביניים מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות ביניים מאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר
6	דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון
7	דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים
10	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
60	נספח פירוט השקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של הכשרה חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הכשרה חברה לביטוח בע"מ וחברת הבת (להלן - החברה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2024 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, כמתואר [בבאור 2\(א\)](#). וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופת ביניים זו לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופת ביניים של חברה המוצגת על בסיס השווי המאזני, אשר ההשקעה בה הסתכמה לסך של כ-15,590 אלפי ש"ח ליום 31 במרס, 2024 ואשר חלקה של החברה ברווחי החברה הנ"ל הסתכם לסך של כ-74 אלפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו התאריך. המידע הכספי התמציתי לתקופת ביניים של אותה חברה נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוח הסקירה שלהם הומצא לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותה חברה, מבוססת על דוח הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, כמתואר בבאור 2(א) למידע הכספי.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלו חלות על חברה ביטוח.

פסקת הדגש העניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור [בבאור 6](#) לדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
2023	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
202,251	190,968	199,622	נכסים בלתי מוחשיים
442,194	465,377	471,591	הוצאות רכישה נדחות
141,954	142,655	140,622	רכוש קבוע
357,160	277,908	357,249	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,091,981	958,293	1,092,115	נדל"ן להשקעה - אחר
1,687,705	1,704,492	1,677,603	נכסי ביטוח משנה
71,619	76,642	70,489	נכסי מסים שוטפים
61,314	68,079	54,693	נכסי מסים נדחים
264,933	309,953	249,035	חייבים ויתרות חובה
166,463	251,083	256,910	פרמיה לגביה
15,149	14,295	15,590	השקעה בחברה כלולה
18,825,992	18,520,711	20,367,859	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
511,070	488,429	418,717	נכסי חוב סחירים
1,267,918	1,142,448	1,266,560	נכסי חוב שאינם סחירים
116,290	115,758	115,539	מניות
170,705	260,853	255,760	אחרות
2,065,983	2,007,488	2,056,576	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
1,721,203	1,182,674	1,671,191	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
114,794	261,829	150,417	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
27,230,695	26,432,447	28,831,562	סך הכל הנכסים
20,994,875	20,070,688	22,494,725	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2023	2023	2024
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
200,201	200,201	200,201
47,885	47,885	47,885
39,899	29,033	44,374
8,682	(46,665)	25,622
296,667	230,454	318,082

הון

הון מניות
פרמיה על מניות
קרנות הון
יתרת עודפים
סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה

התחייבויות

4,737,364	4,684,603	4,872,484	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
20,883,685	20,172,149	22,337,801	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
57,146	33,274	56,965	התחייבויות בגין מסים נדחים
24,655	28,357	24,432	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
492,998	515,851	486,757	התחייבויות פיננסיות
561,160	582,807	537,646	זכאים בגין חברות ביטוח
177,020	184,952	197,395	זכאים ויתרות זכות
26,934,028	26,201,993	28,513,480	סך כל ההתחייבויות
27,230,695	26,432,447	28,831,562	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

30 במאי, 2024

תאריך אישור הדוחות הכספיים

אלי אלעזרא
יו"ר הדירקטוריוןשמעון מירון
מנכ"לבארי כספי
סמנכ"ל כספים

דוחות ביניים מאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר

לשנה שהסתיימה	ל-3 חודשים שהסתיימו		
ביום	ביום 31 במרס		
31 בדצמבר	2023	2024	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
1,749,039	420,644	451,150	פרמיות שהורווחו ברוטו
596,751	153,174	145,334	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
1,152,288	267,470	305,816	פרמיות שהורווחו בשייר
2,194,601	426,501	1,045,601	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
162,067	40,659	42,856	הכנסות מדמי ניהול
82,758	20,073	17,315	הכנסות מעמלות
3,591,714	754,703	1,411,588	סך כל ההכנסות
3,478,813	796,342	1,357,274	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
520,306	151,424	116,541	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
2,958,507	644,918	1,240,733	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
430,141	103,193	99,016	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
119,776	34,907	39,715	הוצאות הנהלה וכלליות
32,011	6,422	8,091	הוצאות מימון
3,540,435	789,440	1,387,555	סך כל ההוצאות
136	17	74	חלק החברה ברווחי חברה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
51,415	(34,720)	24,107	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(27,166)	4,084	(7,312)	הטבת מס (מסים על ההכנסה)
24,249	(30,636)	16,795	רווח (הפסד) נקי לתקופה
			רווח כולל אחר:
			<u>סכומים שישווגו או המסווגים מחדש לרווח או הפסד בהתקיים תנאים ספציפיים</u>
25,428	(3,332)	6,537	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקפו לקרנות הון
(10,195)	2,546	284	הפסדים (רווחים) נטו ממימוש נכסים פיננסיים זמינים למכירה
-	-	188	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(5,208)	269	(2,389)	השפעת מס
10,025	(517)	4,620	סה"כ רכיבים שישווגו או המסווגים מחדש לרווח או הפסד
			<u>סכומים שלא יסווגו מחדש לאחר מכן לרווח או הפסד:</u>
734	-	-	הערכה מחדש בגין שיערוך רכוש קבוע
45	-	-	רווח אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
7	-	-	השפעת מס
786	-	-	סה"כ רכיבים שלא יסווגו מחדש לאחר מכן לרווח או הפסד
10,811	(517)	4,620	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
35,060	(31,153)	21,415	סה"כ רווח (הפסד) כולל
			<u>רווח (הפסד) נקי למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח):</u>
0.13	(0.12)	0.09	רווח (הפסד) בסיסי ומדולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הערכה מחדש	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	יתרת עודפים	סך הכל הון
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
200,201	47,885	45,407	(5,508)	8,682	296,667
-	-	-	-	16,795	16,795
-	-	-	4,620	-	4,620
-	-	-	4,620	16,795	21,415
-	-	(145)	-	145	-
200,201	47,885	45,262	(888)	25,622	318,082
יתרה ליום 1 בינואר, 2024 (מבוקר)					
סה"כ רווח לתקופה					
רווח כולל אחר, נטו					
סה"כ רווח כולל אחר, נטו ממס					
העברה מקרן הערכה מחדש בגין שיערוך רכוש קבוע, בגובה הפחתה, נטו ממס					
יתרה ליום 31 במרס, 2024					
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הערכה מחדש	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	יתרת עודפים	סך הכל הון
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
200,201	47,885	45,227	(15,533)	(16,173)	261,607
-	-	-	-	(30,636)	(30,636)
-	-	-	(517)	-	(517)
-	-	-	(517)	(30,636)	(31,153)
-	-	(144)	-	144	-
200,201	47,885	45,083	(16,050)	(46,665)	230,454
יתרה ליום 1 בינואר, 2023 (מבוקר)					
הפסד נקי לתקופה					
הפסד כולל אחר					
סה"כ הפסד כולל					
העברה מקרן הערכה מחדש בגין שיערוך רכוש קבוע, בגובה הפחתה, נטו ממס					
יתרה ליום 31 במרס, 2023					
הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הערכה מחדש	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	יתרת עודפים	סך הכל הון
מבוקר					
אלפי ש"ח					
200,201	47,885	45,227	(15,533)	(16,173)	261,607
-	-	-	-	24,249	24,249
-	-	756	10,025	30	10,811
-	-	756	10,025	24,279	35,060
-	-	(576)	-	576	-
200,201	47,885	45,407	(5,508)	8,682	296,667
יתרה ליום 1 בינואר, 2023					
הפסד נקי לתקופה					
רווח כולל אחר, נטו ממס					
סה"כ רווח כולל					
העברה מקרן הערכה מחדש בגין שיערוך רכוש קבוע בגובה פחתה, נטו ממס					
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2023					

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		נספח	
2023	2024	2023	2024		
מבוקר	בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח					
127,156	(249,464)	(2,931)	א'	<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>	
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>	
(341)	(532)	(6)		רכישת רכוש קבוע	
(55,245)	(7,558)	(10,489)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים	
(55,586)	(8,090)	(10,495)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה	
				<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>	
65,000	-	60,000		תמורה מהנפקת כתבי התחייבות נדחים	
(3,499)	(869)	(60,963)		פרעון התחייבויות פיננסיות מבנקים ואחרים	
61,501	(869)	(963)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון	
133,071	(258,423)	(14,389)		<u>עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים</u>	
1,702,926	1,702,926	1,835,997	ב'	<u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>	
1,835,997	1,444,503	1,821,608	ג'	<u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	3-ל חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2023	2023	2024
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
24,249	(30,636)	16,795
(871)	(17)	(74)
(1,913,443)	(382,332)	(1,005,300)
(14,200)	(3,467)	2,314
(137,026)	(20,514)	(17,611)
(3,201)	(1,980)	751
(17,845)	(1,451)	(3,567)
25,731	5,147	6,901
(78,793)	-	-
(131,919)	-	-
6,278	1,646	1,487
48,928	12,524	13,118
174,755	121,994	135,120
144,644	(566,892)	1,454,116
(40,299)	(57,086)	10,102
6,852	(16,331)	(29,397)
27,166	(4,084)	7,312
1,587,291	715,474	(605,856)
(647)	(188)	(89)
(2,456)	(687)	(134)
(72,416)	(90,635)	27,594
30,383	(54,237)	(90,447)
18,230	(26,790)	15,898
13,610	39,666	(6,684)
(2,484)	1,188	(223)
(331,732)	(329,052)	(84,669)
(24,285)	(1,508)	(3,653)
238,056	61,376	37,910
7,821	4,871	(1,130)
213,047	45,485	31,816
434,639	110,224	64,943
127,156	(249,464)	(2,931)

נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח (הפסד) לתקופה

התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

התאמות לסעיפי רווח או הפסד:

חלק החברה ברווחי חברה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני

רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים ופקדונות

מניות

השקעות אחרות

הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות

שינוי בשווי הוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח תלויי תשואה

שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר

פחת והפחתות:

רכוש קבוע

נכסים בלתי מוחשיים

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

שינוי בנכסי ביטוח משנה

שינוי בהוצאות רכישה נדחות

מסים על הכנסה

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים :

השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח

וחוזי השקעה תלויי תשואה:

רכישות, נטו של השקעות פיננסיות

רכישת נדל"ן להשקעה

השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:

רכישת נדל"ן להשקעה

רכישות/ מכירות, נטו של השקעות פיננסיות

פרמיות לגבייה

חייבים ויתרות חובה

זכאים ויתרות זכות

התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך השנה עבור:

ריבית ששולמה

ריבית שהתקבלה

מסים שהתקבלו (שולמו), נטו

דיבידנד שהתקבל

סך הכל תזרימי מזומנים (ששימשו) שנבעו מפעילות שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2023	2023	2024
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	

נספח ב' - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

1,477,678	1,477,678	1,721,203
225,248	225,248	114,794
<u>1,702,926</u>	<u>1,702,926</u>	<u>1,835,997</u>

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

נספח ג' - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

1,721,203	1,182,674	1,671,191
114,794	261,829	150,417
<u>1,835,997</u>	<u>1,444,503</u>	<u>1,821,608</u>

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

א. השליטה בחברה

1. הכשרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: החברה) הינה חברה תושבת ישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב המלאכה 6, חולון. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2024 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן: דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2023 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך, ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן: הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).
2. החברה הינה חברה בת בשליטה ובבעלות מר אלי אלעזרא, בעל השליטה בחברה בעקיפין, באמצעות החזקותיו באלעזרא החזקות בע"מ (להלן: אלעזרא החזקות), חברה פרטית בבעלות מר אלי אלעזרא ורעייתו, המחזיקה בשיעור של כ-42.87% ממניות החברה; וכן באמצעות אלעזרא החזקות ביטוח בע"מ (להלן: אלעזרא החזקות ביטוח), חברה פרטית בבעלותה המלאה של אלעזרא החזקות, המחזיקה בשיעור של כ-53.6% ממניות החברה.
3. החברה הינה חברה פרטית והינה תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק החברות.

ב. החברה המאוחדת היחידה הפעילה של החברה הינה איגוד מקרקעין בשם פנינת אפרידר בע"מ (להלן: אפרידר) המוחזקת בבעלות מלאה. בדוחות הביניים ליום 31 במרס, 2024 לא צורף מידע כספי נפרד כנדרש לפי תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 לאור ההשפעה הזניחה שיש לדוחות הכספיים של פנינת אפרידר על הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים ובפרט העובדה שהוספת המידע האמור אינה תשפיע על יכולת קוראי הדוחות של החברה לקבל החלטות עסקיות. פרט לאמור לעיל, הפרמטרים הכמותיים ששימשו את החברה בכדי לגבש את ההחלטה הנ"ל הינם שיעור נכסי פנינת אפרידר מסך נכסי החברה, שיעור התחייבויות פנינת אפרידר מסך התחייבויות החברה, שיעור הכנסות פנינת אפרידר מסך הכנסות החברה, וחלקה של פנינת אפרידר בסך התזרים המזומנים מפעילות שוטפת מסך התזרים המזומנים המאוחד של החברה מפעילות שוטפת.

ג. השלכות מלחמת "חרבות ברזל"

ביום 7 באוקטובר, 2023, פתח ארגון הטרור "חמאס" במתקפת טרור רצחנית נגד תושבי יישובי עוטף עזה והדרום, בשילוב ירי טילים מאסיבי על כל אזורי הארץ. בעקבות המתקפות על ישראל והמצב הביטחוני, הכריזה ממשלת ישראל על מלחמת "חרבות ברזל" (להלן: המלחמה). למלחמה ולפעולות שנקטה ממשלת ישראל השפעות ישירות ועקיפות על ישויות רבות, שעשויות להיות משמעותיות. השפעת המלחמה הובילה לצמצום הפעילות במשק ישראלי ולירידה בפעילות הכלכלית. השינויים בעקום הריבית ובפרמיית אי הנזילות מתחילת המלחמה לא השפיעו מהותית על החברה. יצוין כי השינויים בעקום הריבית ובפרמיית אי הנזילות אינם נובעים בהכרח מפרוץ המלחמה, אלא גם מגורמים אקסוגניים נוספים.

בנוסף, ובהמשך לאמור בביאור 1(ג) לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה, לא חלו שינויים מהותיים בתקופת הדוח בנוגע להשפעות המלחמה על תוצאותיה הכספיות של החברה. בפרט, באשר לחשיפתה של החברה לתביעות בביטוחי חיים (שייר) אגב המלחמה, בתקופת הדיווח הוערכו והתגבשו תביעות כאמור בסך של כחצי מיליון ש"ח. בשלב זה קיימת אי וודאות בקשר להתפתחות המלחמה, להיקפה ולמשך זמנה. לפיכך, לא ניתן בשלב זה להעריך את היקף ההשפעה המלא של המלחמה על החברה ועל תוצאותיה בטווח הבינוני, אך השפעה זו, להערכת החברה נכון למועד פרסום הדוח, אינה צפויה להיות מהותית. כמו כן, לפרטים אודות הודעה בדבר ירידת דירוג האשראי של מדינת ישראל במהלך תקופת הדיווח, [ראה באור 7\(ה\)](#) להלן. בנוסף, לפרטים אודות הודעה בדבר שינוי תחזית דירוג השל מדינת ישראל לאחר תקופת הדיווח [ראה באור 8\(ג\)](#) להלן.

ד. השפעת האינפלציה ועליית שיעור הריבית

במהלך שנת 2022 החלו התפתחויות מאקרו כלכליות ברחבי העולם אשר הובילו לעלייה בשיעורי האינפלציה בארץ ובעולם. כחלק מהצעדים שנקטו על מנת לבלום את עליית המחירים, העלו הבנקים המרכזיים בעולם, ובכללם בנק ישראל, את שיעור הריבית. כמו כן, בתקופת הדוח חלה תנודתיות בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם. לשינויים בשווקים אלו השפעה על יחס כושר הפירעון של החברה ותוצאותיה. לניתוח רגישות ביחס להשפעת השינויים בשיעורי ריבית ובשיעורי השינוי במדד המחירים לצרכן, [ראה באור 32ב\(3\)](#) לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים. כמו כן, לעניין השפעת מגמת עליית הריבית על ההתחייבויות הביטוחיות בגין חוץ ביטוח, [ראה באור 7\(א\)](#).

ה. נאמנות ויציאה מ'נסיבות משהות'

בהתאם להוראות שטרי הנאמנות וכתבי ההתחייבות, בין היתר, במקרה בו יתרת רווחים ראויים לחלוקה, כמשמעותם בחוק החברות, הינה שלילית, חלים על תשלומי הריבית נסיבות משהות. ליום 31 בדצמבר 2022, ובמהלך שנת 2023 הייתה לחברה יתרת רווחים ראויים לחלוקה שלילית. במהלך חודש מאי 2023, החברה פנתה בבקשה יזומה לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: הרשות) בבקשה שלא תתנגד לכך שהחברה תשלם את תשלומי הריבית הקרובים בגין כתבי ההתחייבויות הנדחים שלה. ביום 30 במאי 2023, הרשות הודיעה לחברה על אי התנגדותה לתשלום תשלומי הריבית כאמור.

במהלך חודש נובמבר 2023, החברה פנתה באופן יזום לרשות בבקשה שהרשות לא תתנגד שהחברה תמשיך לשלם ריבית למחזיקי האג"ח עד לסוף חיי האג"ח. הרשות הודיעה לחברה כי אין לרשות התנגדות שהחברה תמשיך לשלם ריבית למחזיקי האג"ח גם עד לסוף חיי האג"ח, זאת למרות שלמועד הנידון, כאמור לעיל, לחברה הייתה יתרה שלילית של רווחים ראויים לחלוקה, ובכפוף לכך, שלא מתקיימות נסיבות משהות נוספות.

ביום 29 בנובמבר, 2023, אישר דירקטוריון החברה לשלם למחזיקי אגרות החוב והתאגידים הבנקאיים את תשלומי הריבית הקרובים. לתשלומי הריבית האמורים לא הייתה השפעה על יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה והונה העצמי ו/או על יכולתה לעמוד בהתחייבויותיה. ביום 31 במרץ 2024, דן דירקטוריון החברה בשאלת התקיימותן של הנסיבות המשהות. מכיוון שנכון ליום 31 בדצמבר 2023 לחברה יתרת עודפים חיובית, אזי, שבהתאם להוראות שטרי הנאמנות של אגרות החוב (סדרות 3 ו-4) וכתבי התחייבות נדחים שהחברה נטלה מתאגידים בנקאיים, לא חלים על תשלומי הריבית שלה נסיבות משהות.

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון של החברה ליום 31 בדצמבר 2023, ראה סעיף 3.1.3 לדוח דירקטוריון וגם את דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר 2023 שצורף לדוח זה. לפרטים בדבר אירועים בתקופת הדיווח המשפיעים על יחס כושר הפירעון של החברה, [ראה באור 7](#).

בסיס עריכת הדוחות הכספיים ועיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

עד ליום 31 בדצמבר 2022, היו הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה ערוכים בהתאם לתקני ה-IFRS. החל מיום 1 בינואר 2023, הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה ערוכים בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: הממונה) בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. כמו כן, נערכו דוחות אלה בהתאם להוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח.

בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה נדחה מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 17) ושל תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 בדבר מכשירים פיננסיים (IFRS 9) ליום 1 בינואר 2025 (וזאת במקום מועד היישום לראשונה שנקבע בתקן עצמו - 1 בינואר 2023). לאור זאת, בתקופות שעד מועד היישום לראשונה בישראל החברה ממשיכה ליישם את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 4 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 4) ואת תקן חשבונאות בינלאומי מספר 39 בדבר מכשירים פיננסיים (IAS 39 משנת 2017).
ביתר הנושאים, הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים".

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים בהתאם לאמור לעיל, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

למעט האמור בבאור 7(א) בדבר שינויים בריבית ועדכון אומדנים אקטואריים, שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים.
המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים, למעט האמור להלן.

ב. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים ותיקונים לתקני חשבונאות קיימים

1. תיקון ל- IAS 1, גילוי למדיניות החשבונאית

בחודש ינואר 2020 פרסם ה- IASB תיקון ל- IAS 1 בדבר הדרישות לסיווג התחייבויות כשוטפות או כלא שוטפות (להלן: התיקון המקורי). בחודש אוקטובר 2022 פרסם ה- IASB תיקון עוקב לתיקון האמור לעיל (להלן: התיקון העוקב).

התיקון העוקב קבע כי:

- רק אמות מידה פיננסיות אשר ישות חייבת לעמוד בהן בסוף תקופת הדיווח או לפני כן, משפיעות על סיווגה של אותה ההתחייבות כהתחייבות שוטפת או התחייבות לא שוטפת.
- עבור התחייבויות אשר הבדיקה של עמידה באמות המידה הפיננסיות נבחנת בתוך 12 חודשים העוקבים של תאריך הדיווח יש לתת גילוי באופן שיאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להעריך את הסיכונים בגין אותה ההתחייבות. קרי, התיקון העוקב קובע כי יש לתת גילוי לערך בספרים של ההתחייבות, מידע על אמות המידה הפיננסיות וכן, עובדות ונסיבות לסוף תקופת הדיווח אשר עשויות להביא למסקנה כי לישות יהיה קושי בעמידה באמות המידה הפיננסיות.

התיקון המקורי קבע כי זכות המרה של התחייבות תשפיע על סיווג ההתחייבות כולה כהתחייבות שוטפת או לא שוטפת, למעט במקרים בהם רכיב ההמרה הינו הוני.

ב. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים ותיקונים לתקני חשבונאות קיימים (המשך)

1. תיקון ל- IAS 1, גילוי למדיניות החשבונאית (המשך)

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה.

2. תיקון ל- IFRS 16, חכירות

בספטמבר 2022 פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 16, חכירות (להלן: התיקון) שמטרתו לספק טיפול חשבונאי בדוחות הכספיים של המוכר-חוכר בעסקאות מכירה וחכירה בחזרה כאשר תשלומי החכירה הינם תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בשער. במסגרת התיקון המוכר-חוכר נדרש לאמץ אחת משתי גישות למדידת התחייבות בגין החכירה במועד ההכרה לראשונה בעסקאות כאמור. הגישה שנבחרה מהווה מדיניות חשבונאית אשר יש ליישמה באופן עקבי. התיקון ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2024 או לאחריו, יישום מוקדם יותר אפשרי. התיקון ייושם בדרך של יישום למפרע. התיקון יושם בדרך של יישום למפרע. לתיקון לעיל לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה.

3. תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים, ולתקן דיווח כספי בינלאומי 7, מכשירים פיננסים: גילויים

בחדש מאי 2023 פרסם ה- IASB תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 7, דוח על תזרימי מזומנים, ולתקן דיווח כספי בינלאומי 7, מכשירים פיננסים: גילויים (להלן: התיקונים), בכדי להבהיר את המאפיינים של הסדרי מימון ספקים ולדרוש גילוי נוסף להסדרים אלו.

דרישות הגילוי בתיקונים נועדו לסייע ולאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להעריך את ההשפעות של הסדרי מימון ספקים על התחייבויותיה של הישות וכן על תזרימי המזומנים והחשיפה של הישות לסיכון נזילות.

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה.

בסיס עריכת הדוחות הכספיים ועיקרי המדיניות החשבונאיתג. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

1. לפרטים בדבר תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח, ותקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 9, מכשירים פיננסיים, ראה באור 9.

2. תקן דיווח כספי בינלאומי 18, הצגה וגילוי בדוחות כספיים

בחודש אפריל 2024 פרסם המוסד הבינלאומי לתקינה בחשבונאות (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי 18 (IFRS 18), הצגה וגילוי בדוחות כספיים (להלן: התקן החדש) אשר מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי 1 (IAS 1), הצגת דוחות כספיים (להלן: IAS 1).

מטרת התקן החדש הינה לשפר את יכולת ההשוואה והשקיפות בדוחות הכספיים.

התקן החדש יכלול דרישות קיימות של IAS 1 ודרישות חדשות להצגה בדוח רווח או הפסד לרבות הצגת סכומים וסיכומי משנה אשר נדרשים בהתאם לתקן החדש, מתן גילוי על מדדי ביצוע המוגדרים על ידי ההנהלה (management-defined performance measures) ודרישות חדשות להקבצה ופיצול של מידע פיננסי.

התקן החדש אינו משנה את הוראות ההכרה והמדידה של פריטים בדוחות הכספיים. עם זאת, מאחר ופריטים בדוח רווח או הפסד יצטרכו להיות מסווגים לאחת מחמש קטגוריות (פעילות תפעולית, פעילות השקעה, פעילות מימון, מסים על הכנסה ופעילות שהופסקה) הוא עשוי לשנות את מבנה דוח רווח או הפסד של החברה. כמו כן, פרסום התקן החדש גרם לתיקונים בהיקף מצומצם לתקני חשבונאות נוספים אשר ביניהם IAS 7, דוח על תזרימי מזומנים ו-IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים.

התקן החדש ייושם למפרע החל מתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2027 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי תוך מתן גילוי.

החברה בוחנת את השפעת התקן החדש, לרבות השפעת התיקונים לתקני חשבונאות נוספים כתוצאה מהתקן החדש, על הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

ד. עונתיות

1. ביטוח חיים

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפרשות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

ה. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%
1.5	0.3	1.1
2.7	1.1	1.2
3.1	3.3	3.0

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:
31 במרס, 2024
31 במרס, 2023
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2023

באור 3: מגזרי פעילות

א. כללי:

מגזרי הפעילות נקבעו בהתבסס על המידע הנבחן על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי (CODM) לצורכי קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים והערכת ביצועים. בהתאם לזאת, למטרות ניהול, הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך

מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך כולל את ענפי ביטוח חיים והוא מתמקד בעיקר בחיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.

• ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

3. פעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות

פעילות זו כוללת חלק ממטה החברה שאינו מיוחס למגזרי הפעילות, פעילויות נלוות/משיקות לפעילות החברה, והחזקת נכסים והתחייבויות כנגד הון החברה.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2024

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
451,150	-	359,678	91,472
145,334	-	135,593	9,741
305,816	-	224,085	81,731
1,045,601	6,203	18,296	1,021,102
42,856	-	-	42,856
17,315	-	16,449	866
1,411,588	6,203	258,830	1,146,555
1,357,274	-	263,384	1,093,890
116,541	-	107,189	9,352
1,240,733	-	156,195	1,084,538
99,016	-	56,187	42,829
39,715	1,282	16,512	21,921
8,091	6,901	842	348
1,387,555	8,183	229,736	1,149,636
74	74	-	-
24,107	(1,906)	29,094	(3,081)
7,009	338	6,438	233
31,116	(1,568)	35,532	(2,848)
ליום 31 במרס, 2024			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
22,337,801	-	-	22,337,801
4,872,484	-	3,588,616	1,283,868

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך הכל הכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים
ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך הכל הוצאות
חלק החברה ברווחי חברה המטופלת
לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
**סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מסים על
ההכנסה**

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה שאינם תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2023

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
------	------------------------------	---------------	-----------------------------------

בלתי מבוקר

אלפי ש"ח

420,644	-	315,971	104,673
153,174	-	143,014	10,160
267,470	-	172,957	94,513
426,501	4,266	18,118	404,117
40,659	-	-	40,659
20,073	-	18,461	1,612
754,703	4,266	209,536	540,901

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך הכל הכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים
ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

סך הכל הוצאות

חלק החברה ברווחי חברה המטופלת
לפי שיטת השווי המאזני

הפסד לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סה"כ הפסד כולל לפני מסים על
ההכנסה

ליום 31 במרס, 2023

אלפי ש"ח	בלתי מבוקר	ליום 31 במרס, 2023
----------	------------	--------------------

20,172,149	-	-	20,172,149
4,684,603	-	3,453,062	1,231,541

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה שאינם תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2023

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
אלפי ש"ח			
1,749,039	-	1,322,066	426,973
596,751	-	566,552	30,199
1,152,288	-	755,514	396,774
2,194,601	41,355	178,173	1,975,073
162,067	-	-	162,067
82,758	-	77,380	5,378
3,591,714	41,355	1,011,067	2,539,292
3,478,813	-	1,141,247	2,337,566
520,306	-	484,308	35,998
2,958,507	-	656,939	2,301,568
430,141	-	268,321	161,820
119,776	8,802	24,301	86,673
32,011	25,731	4,147	2,133
3,540,435	34,533	953,708	2,552,194
136	136	-	-
51,415	6,958	57,359	(12,902)
16,012	780	15,194	38
67,427	7,738	72,553	(12,864)
ליום 31 בדצמבר, 2023			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
20,883,685	-	-	20,883,685
4,737,364	-	3,498,682	1,238,682

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך הכל הכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך הכל הוצאות
חלק החברה ברווחי חברה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2024

רכב	רכב	ענפי חבויות	ענפי רכוש	סה"כ
חובה	רכוש	אחרים (*)	ואחרים (**)	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
78,521	248,115	74,267	80,901	481,804
19,781	48,213	23,665	51,389	143,048
58,740	199,902	50,602	29,512	338,756
23,137	69,853	13,000	8,681	114,671
35,603	130,049	37,602	20,831	224,085
5,476	4,296	7,684	840	18,296
517	6,325	730	8,877	16,449
41,596	140,670	46,016	30,548	258,830
49,994	133,257	51,396	28,737	263,384
23,995	45,339	17,735	20,120	107,189
25,999	87,918	33,661	8,617	156,195
4,820	30,090	9,950	11,327	56,187
4,254	6,379	2,609	3,270	16,512
406	255	111	70	842
35,479	124,642	46,331	23,284	229,736
6,117	16,028	(315)	7,264	29,094
2,043	1,435	2,689	271	6,438
8,160	17,463	2,374	7,535	35,532
1,491,327	666,965	1,114,612	315,712	3,588,616
558,670	478,416	812,998	95,420	1,945,504

פרמיות ברוטו

פרמיות ביטוח משנה

פרמיות בשייר

שינוי ביתרת פרמיה שטרם

הורווחה, בשייר

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות,

נטו והכנסות מימון

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות

בגין חוזי ביטוח, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה

בתשלומים ובשינוי

בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות

בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות

רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

רווח כולל אחר לפני מיסים על

הכנסה

סה"כ הרווח הכולל לפני מיסים על

הכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו

ליום 31 במרס, 2024 (בלתי מבוקר)

התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר

ליום 31 במרס, 2024 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 45.5% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי ביטוח אובדן רכוש אשר הפעילות בגינו מהווה 30.4% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2023

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי חבויות אחרים (*)	ענפי רכוש ואחרים (**)	סה"כ
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
80,084	182,469	74,960	80,248	417,761
32,590	70,197	23,958	51,729	178,474
47,494	112,272	51,002	28,519	239,287
19,124	30,257	10,007	6,942	66,330
28,370	82,015	40,995	21,577	172,957
5,772	3,801	7,373	1,172	18,118
843	8,438	636	8,544	18,461
34,985	94,254	49,004	31,293	209,536
63,027	161,723	47,657	36,189	308,596
33,921	69,530	13,842	24,861	142,154
29,106	92,193	33,815	11,328	166,442
6,937	26,755	13,376	13,024	60,092
3,587	2,860	1,180	1,241	8,868
477	-	-	183	660
40,107	121,808	48,371	25,776	236,062
(5,122)	(27,554)	633	5,517	(26,526)
(172)	(111)	(221)	(31)	(535)
(5,294)	(27,665)	412	5,486	(27,061)
1,589,635	569,407	969,584	324,436	3,453,062
531,288	408,059	735,530	106,741	1,781,618

פרמיות ברוטו

פרמיות ביטוח משנה

פרמיות בשייר

שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מעמלות

סך כל ההכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מיסים על הכנסה

סה"כ הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על הכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 31 במרס, 2023 (בלתי מבוקר)

התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 31 במרס, 2023 (בלתי מבוקר)

(*) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 43.9% מסך הפרמיות בענפים אלו.
 (**) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי ביטוח אובדן רכוש ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 56.7% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2023

רכב	רכב	ענפי	ענפי	
חובה	רכוש	אחרים (**)	אחרים (*)	סה"כ
		אלפי ש"ח		
פרמיות ברוטו	235,541	683,124	224,120	249,586
פרמיות ביטוח משנה	100,005	229,665	74,599	164,466
פרמיות בשייר	135,536	453,459	149,521	85,120
שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר	14,909	61,782	(6,303)	(2,266)
פרמיות שהורווחו בשייר	120,627	391,677	155,824	87,386
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	56,153	40,363	70,532	11,125
הכנסות מעמלות	3,625	31,850	3,679	38,226
סך כל ההכנסות	180,405	463,890	230,035	136,737
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו	227,274	527,922	275,224	110,827
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	114,706	195,222	90,636	83,744
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	112,568	332,700	184,588	27,083
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	31,148	122,866	55,190	59,117
הוצאות הנהלה וכלליות	8,961	8,230	2,648	4,462
הוצאות מימון	3,246	313	66	522
סך כל ההוצאות	155,923	464,109	242,492	91,184
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה	24,482	(219)	(12,457)	45,553
רווח כולל אחר לפני מיסים על הכנסה	4,794	3,438	6,063	899
סה"כ הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על הכנסה	29,276	3,219	(6,394)	46,452
התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2023	1,502,377	621,577	1,080,778	293,950
התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 31 בדצמבר, 2023	538,132	427,569	793,081	86,552

(*) ענפי רכוש אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח מקיף דירות אובדן רכוש אשר הפעילות בגינם מהווה 54.4% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 50.5% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2024 (בלתי מבוקר):

פוליסות הכוללות מרכיב		פוליסות ללא מרכיב חיסכון					
חיסכון (לרבות נספחים)		סיכון הנמכר					
לפי מועד הנפקת הפוליסה		כפוליסה בודדת					
עד שנת	עד שנת	משנת 2004	תלוי תשואה	פרט	קבוצתי	סיעודי פרט	בריאות אחר
1990 (1)	2003						סך הכל
1,758	13,384	46,601	16,552	-	4,814	8,363	91,472
-	-	1,277,392					1,277,392
928	2,698	40,158					43,784
		35,579					35,579
18,227	104,029	105,421	9,709	81	7,583	4,482	249,532
		844,358					844,358
(279)	1,091	(27)	(901)	(161)	(2,034)	(537)	(2,848)
		1,843					1,843

פרמיות ברוטו:
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות
לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול

מזה דמי ניהול בגין חוזי השקעה
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
סך כל הרווח (הפסד) כולל מעסקי ביטוח חיים
מזה רווח כולל מחוזי השקעה

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם בחלקם באגרות חוב מיועדות. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- (2) המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (המשך)

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2023 (בלתי מבוקר):

סך הכל	בראות אחר	סיעודי פרט	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
			קבוצתי	פרט	תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
104,673	7,951	4,851	-	15,392	59,792	14,162	2,525
254,682					254,682	-	-
38,244					38,109	2,550	(2,415)
33,428					33,428		
57,082	4,511	4,599	2	8,465	(18,034)	31,827	25,712
430,609					430,609		
(5,749)	24	(143)	(77)	1,372	(5,294)	404	(2,035)
952					952		

פרמיות ברוטו:
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות
לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול

מזה דמי ניהול בגין חוזי השקעה
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
ברוטותשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
סך כל הרווח (הפסד) כולל מעסקי ביטוח חיים
מזה רווח כולל מחוזי השקעה

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/בחלקם באגרות חוב מיועדות. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- (2) המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקק לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)
 נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)
 נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2023

סך הכל	בריאות אחר	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
		סיעודי		סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		
		פרט	קבוצתי	פרט	קבוצתי	אלפי ש"ח
עד שנת (1) 1990	עד שנת 2003	משנת 2004 תלוי תשואה				
107	1,887	-	-	-	-	1,994
7,420	46,612	220,397	-	-	-	274,429
435	7,580	26,776	-	63,387	22,157	150,550
7,962	56,079	247,173	-	63,387	22,157	426,973
-	-	2,352,117	-	-	-	2,352,117
(4,178)	10,304	151,763	-	-	-	157,889
-	-	133,051	-	-	-	133,051
90,176	201,782	47,127	164	38,259	19,346	408,858
-	-	1,928,708	-	-	-	1,928,708
(1,739)	(1,178)	(8,402)	(454)	(1,978)	175	(12,901)
37	-	-	-	-	-	37
(1,702)	(1,178)	(8,402)	(454)	(1,978)	175	(12,864)
-	-	6,085	-	-	-	6,085
-	-	4,908	-	8,182	-	18,633
-	-	30,389	-	-	-	30,389
-	-	12,645	-	-	-	12,645
-	-	2,316,905	-	-	-	2,316,905
-	-	100,389	-	-	-	100,389
-	-	217,656	-	-	-	217,656

- פרמיות ברוטו:
 מסורתי/מעורב
 מרכיב החיסכון
 אחר
 סה"כ (2)
 תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
 מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (3)
 מזה דמי ניהול בין חוזי השקעה
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה (4)
 רווח (הפסד) מעסקי ביטוח חיים
 רווח (הפסד) כולל אחר מעסקי ביטוח חיים
 סך כל הרווח(הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים
 מזה רווח כולל מחוזי השקעה
 פרמיה משוננת בגין חוזי ביטוח - עסק חדש
 פרמיה חד פעמית בגין חוזי ביטוח
 פרמיה משוננת בגין חוזי השקעה- עסק חדש
 פרמיה חד פעמית בגין חוזי השקעה
 העברות לחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
 העברות מהחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/בחלקם באגרות חוב מיועדות (ראה באור 32 (ד) (ד) (ו) להלן).
 2. הגדלות בפוליסות קיימות אינן נכללות במסגרת הפרמיה המשוננת בגין עסק חדש, אלא במסגרת תוצאות הפעילות של הפוליסה המקורית.
 3. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על הכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המבוטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.
 4. תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה כוללת רק את הרווחים (הפסדים) בגין חוזים אלו.

באור 4: - הון ודרישות הון

מדיניות ודרישות הון

א. מדיניות ההנהלה

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטיח את כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה שהינה גוף מוסדי, כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: הממונה).

בחודש נובמבר, 2017 קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי II (להלן – יעד הון) - לפי המתווה הבא:

חלוקת דיבידנד תותר רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפחות בשיעורים הנקובים בטבלה מטה, לפי חוזר סולבנסי או לפי הנחיות ליישום הנדבך הראשון במשטר כושר פירעון חדש, לפי העניין, כשהוא מחושב ללא הוראות מעבר;

עד וכולל הדוחות הכספיים בגין 31/12/2017	עד וכולל הדוחות הכספיים בגין 31/12/2018	עד וכולל הדוחות הכספיים ליום 31/12/2019	עד וכולל הדוחות הכספיים ליום 31/12/2020	עד וכולל הדוחות הכספיים ליום 31/12/2023	החל מהדוחות הכספיים ליום 31/12/2024
101%	102%	104%	106%	107%	108%

ב. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום כפי שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן: חוזר סולבנסי).

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (הון רובד 1 נוסף, ומכשיר הון רובד 2).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

ב. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק ואשראי וכן סיכונים תפעוליים. בהתאם להנחיות חוזר סולבנסי הקיים ולעדכונים המבוצעים בו כאמור לעיל, החוזר כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון כדלהלן:

1. בחירה, החל מדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר, 2019 האחת מהחלופות הבאות:

- א. פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024 כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש ליום 31 בדצמבר, 2023 - 95% מה-SCR (ליום 31 בדצמבר 2022, 90%); יצוין כי זו הייתה החלופה היחידה עד דוח יחס כושר פירעון ל- 31 בדצמבר, 2019.
- ב. הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעטודות הביטוח של סכום המחושב בהתאם לחוזר סולבנסי (להלן: הניכוי). הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן: תקופת הפריסה).

החברה בחרה בחלופה הראשונה ותבחן חלופה ב' לעיל במהלך שנת 2024.

2. דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

יחס כושר הפירעון של החברה:

בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר, 2023, שמצורף לדוח זה, לחברה עודף הון בהתחשב בהוראות המעבר, בתקופת הפריסה ובהתחשב בפעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך הדוח לתאריך הדיווח.

החישוב שערכה החברה כאמור, נבדק, על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה, בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנסי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים.

יודגש כי התחזיות וההנחות, שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ועל פעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

כמו כן, בהמשך לכתוב בבאור 14(ו) לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה לעניין פנייה שקיבלה החברה מהרשות באשר ליחס כושר הפירעון של החברה ובאשר לתוכנית פעולה של החברה לשיפור היחס האמור, ולעניין תגובתה של החברה לפניה כאמור, יצוין כי ביום 7 באפריל 2024 קיבלה החברה את המענה בכתב של הממונה לתגובתה של החברה. במסגרת המענה האמור, עדכן הממונה כי הוא מאשר את תוכנית הפעולה של החברה, וזאת בכפוף להתייחסותה למספר הערות שהעלה. נכון למועד פרסום הדוח, החברה בוחנת ולומדת את הערות ואת השפעתן על תכניתה וצעדיה לשיפור יחס כושר הפירעון שלה.

מדיניות ודרישות הון (המשך)ב. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

בדוח המיוחד של רואי החשבון המבקרים מופנית תשומת הלב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטורים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

לפרוט נוסף ראה סעיף 8 בדוח הדירקטוריון וכן דוח יחס כושר פירעון כלכלי שמצורף לדוח זה, ואשר מפורסם באתר האינטרנט של החברה.

דוח יחס כושר פירעון, ליום 31 בדצמבר, 2023, הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לחברה לאותו יום.

יחס כושר הפירעון ליום 31 בדצמבר, 2023 אינו כולל את השפעת הפעילות העסקית של החברה בתקופה שלאחר יום 31 בדצמבר, 2023 ועד למועד פרסום דוח זה, לרבות, שינויים בתמהיל ובגודל ההשקעות וההתחייבויות הביטוחיות, השפעות אקסוגניות לרבות שינויים בעקום הריבית חסרת הסיכון ושינויים רגולטוריים המשפיעים על הסביבה העסקית.

ג. הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)

בהתאם להוראות החוזר המאוחד- "דיווח לממונה על שוק ההון" – הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA) (להלן: חוזר ה- ORSA) – בחוזר ה- ORSA נקבע כי חברת ביטוח תדווח לממונה אודות הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA) אחת לשנה, במהלך חודש ינואר.

בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לשעת חירום – אוקטובר 2023 (חוזר גופים מוסדיים 2023-9-7) נקבע כי תינתן ארכה של 60 ימים עד ליום 31 במרס 2024 בהגשת הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA). בהתאם לכך, בחודש מרץ 2024, דיווחה החברה לממונה את הדיווח כאמור.

ד. דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן: המכתב) חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100% לאחר ביצוע החלוקה, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה.

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה, המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:

ליום	ליום	
31 בדצמבר	31 במרס	
2023	2023	2024
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
357,160	277,908	357,249
8,869,190	9,365,020	9,255,158
490,228	587,718	449,395
57,773	93,201	68,050
3,071,048	3,656,612	3,464,267
6,337,753	4,818,160	7,130,989
18,825,992	18,520,711	20,367,859
1,721,203	1,182,674	1,671,191
90,520	89,395	98,426
20,994,875	20,070,688	22,494,725

נדל"ן להשקעה

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

פקדונות בבנקים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים

אחר

סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות:

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 31 במרס, 2024

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
9,255,158	-	-	9,255,158
-	449,395	-	449,395
-	68,050	-	68,050
3,044,812	-	419,455	3,464,267
5,576,958	-	1,554,031	7,130,989
17,876,928	517,445	1,973,486	20,367,859

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

פקדונות בבנקים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סה"כ

ליום 31 במרס, 2023

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
9,365,020	-	-	9,365,020
-	587,718	-	587,718
-	93,201	-	93,201
3,268,224	-	388,388	3,656,612
3,462,627	-	1,355,533	4,818,160
16,095,871	680,919	1,743,921	18,520,711

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

פקדונות בבנקים

מניות

השקעות פיננסיות אחרות

סה"כ

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות: (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2023				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
8,869,190	-	-	8,869,190	השקעות פיננסיות
490,228	-	490,228	-	נכסי חוב סחירים
57,773	-	57,773	-	נכסי חוב שאינם סחירים
3,071,048	434,613	-	2,636,435	פקדונות בבנקים
6,337,753	1,537,803	-	4,799,950	מניות
18,825,992	1,972,416	548,001	16,305,575	השקעות פיננסיות אחרות
				סה"כ

תנועה בנכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח			
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד			
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
1,972,416	1,537,803	434,613	יתרה ליום 1 בינואר, 2024
24,303	56,566	(32,263)	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד *
56,079	38,974	17,105	רכישות
(79,312)	(79,312)	-	מכירות
1,973,486	1,554,031	419,455	יתרה ליום 31 במרס, 2024
18,239	50,394	(32,155)	(*) מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שנכללו ברווח (הפסד) בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2024

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2024 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות: (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות		
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
1,652,815	1,278,188	374,627	יתרה ליום 1 בינואר, 2023	
(19,211)	(25,008)	5,797	סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)	
110,506	102,542	7,964	רכישות	
(189)	(189)	-	מכירות	
1,743,921	1,355,533	388,388	יתרה ליום 31 במרס, 2023	
(19,211)	(25,008)	5,797	(*) מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שנכללו ברווח (הפסד) בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2023	

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2023 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד				
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות		
אלפי ש"ח				
1,652,815	1,278,188	374,627	יתרה ליום 1 בינואר, 2023	
(177,689)	(160,590)	(17,099)	סך ההפסדים שהוכרו ברווח או הפסד (*)	
503,214	423,045	80,169	רכישות	
(5,924)	(2,840)	(3,084)	מכירות	
1,972,416	1,537,803	434,613	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2023	
(178,094)	(161,103)	(16,991)	(*) מתוכם: סך ההפסדים לתקופה שנכללו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2023	

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 במרס, 2024	
שווי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
1,187,848	994,480
263,455	272,080
1,451,303	1,266,560
	123

אגרות חוב מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2023	
שווי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
1,183,567	968,628
157,191	173,820
1,340,758	1,142,448
	123

אגרות חוב מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2023	
שווי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
1,184,750	974,705
287,324	293,213
1,472,074	1,267,918
	123

אגרות חוב מיועדות

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

מוצגים כהלוואות וחייבים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו כאמור בבאור 5 (א) (2):
 החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 31 במרס, 2024				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
318,290	-	-	318,290	נכסי חוב סחירים
115,539	96,924	-	18,615	מניות
255,760	126,008	-	129,752	השקעות פיננסיות אחרות
689,589	222,932	-	466,657	סה"כ

(*) לא כולל סך של 100,427 אלפי ש"ח נכסים המוחזקים לפדיון, ששוויים ההוגן הינו כ-98,837 אלפי ש"ח.

ליום 31 במרס, 2023				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
388,331	-	-	388,331	נכסי חוב סחירים
115,758	98,770	-	16,988	מניות
260,853	179,310	-	81,543	השקעות פיננסיות אחרות
764,942	278,080	-	486,862	סך הכל

(*) לא כולל סך של 100,098 אלפי ש"ח נכסים המוחזקים לפדיון, ששוויים ההוגן הינו כ-94,887 אלפי ש"ח.

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2023			
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
407,328	-	-	407,328
16,772	-	99,518	116,290
32,097	-	138,608	170,705
456,197	-	238,126	694,323
-	1,472,074	-	1,472,074
נכסי חוב סחירים			
מניות			
השקעות פיננסיות אחרות			
סה"כ			
נכסי חוב שאינם סחירים אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן 12(ב) לעיל)			

(*) לא כולל סך של 103,742 אלפי ש"ח נכסים המוחזקים לפדיון, ששווים ההוגן הינו כ-101,981 אלפי ש"ח.

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד		
מניות לא סחירות	השקעות פיננסיות אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
99,518	138,608	238,126
(2,594)	(10,730)	(13,324)
-	1,448	1,448
-	(3,318)	(3,318)
96,924	126,008	222,932
יתרה ליום 1 בינואר, 2024		
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)		
רכישות		
מכירות		
יתרה ליום 31 במרס, 2024		
(*) מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שנכללו ברווח (הפסד) בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2024		
(2,594)	(10,722)	(13,316)

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2024 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד		
מניות לא סחירות	השקעות פיננסיות אחרות	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
92,595	172,261	264,856
742	(6,599)	(5,857)
5,433	13,771	19,204
-	(123)	(123)
98,770	179,310	278,080
742	(6,599)	(5,857)

יתרה ליום 1 בינואר, 2023

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)

רכישות

מכירות

יתרה ליום 31 במרס, 2023

(*) מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שנכללו ברווח (הפסד) בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 במרס, 2023

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס, 2023 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
מניות לא סחירות	השקעות פיננסיות אחרות	סה"כ
אלפי ש"ח		
92,595	172,261	264,856
1,419	(17,795)	(16,376)
5,504	40,187	45,691
-	(56,045)	(56,045)
99,518	138,608	238,126
1,419	(18,282)	(16,863)

יתרה ליום 1 בינואר, 2023

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)

רכישות

מכירות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2023

(*) מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שנכללו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2023

מכשירים פיננסיים באור 5 :-

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט

ליום 31 במרס, 2024	
שוי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
252,465	255,000
212,348	211,561
464,813	466,561
1,328	1,328
12,312	12,312
13,640	13,640
-	6,556
478,453	486,757
456,061	

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:
 הלוואות מתאגידים בנקאיים
 כתבי התחייבות נדחים
 סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת (*)

התחייבויות פיננסיות המוצגות שוי הוגן:
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
 סך הכל התחייבויות המוצגות בשוי הוגן
 התחייבות בגין חכירה (**)
 סך הכל התחייבויות פיננסיות

(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון לצורך עמידה בדרישות ההון

(**) לא נדרש גילוי על שוי הוגן.

ליום 31 במרס, 2023	
שוי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
129,695	130,000
265,981	270,754
395,676	400,754
11,796	11,796
96,900	96,900
108,696	108,696
-	6,401
504,372	515,851
400,754	

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:
 הלוואות מתאגידים בנקאיים
 כתבי התחייבות נדחים
 סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת (*)

התחייבויות פיננסיות המוצגות שוי הוגן:
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
 נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
 סך הכל התחייבויות המוצגות בשוי הוגן
 התחייבות בגין חכירה (**)
 סך הכל התחייבויות פיננסיות

(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון לצורך עמידה בדרישות ההון

(**) לא נדרש גילוי על שוי הוגן.

באור 5 :- מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

1. פירוט (המשך)

ליום 31 דצמבר, 2023	
הערך	שווי הוגן
בספרים	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	

		התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:
192,400	195,000	הלוואות מתאגידים בנקאיים
265,753	271,893	כתבי התחייבות נדחים
458,153	466,893	סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת (*)
		התחייבויות פיננסיות המוצגות שווי הוגן:
397	397	נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה
18,373	18,373	נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה
18,770	18,770	סך הכל התחייבויות המוצגות בשווי הוגן
-	7,335	התחייבות בגין חכירה (**)
476,923	492,998	סך הכל התחייבויות פיננסיות
	449,740	(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון לצורך עמידה בדרישות ההון

(**) לא נדרש גילוי על שווי הוגן.

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד בחלוקה לרמות

ליום 31 במרס, 2024			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
			בלתי מבוקר
			אלפי ש"ח
13,640	-	-	13,640
13,640	-	-	13,640

נגזרים

464,813	-	252,465	212,348

התחייבויות פיננסיות אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (ג.1. לעיל)

ליום 31 במרס, 2023			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
			בלתי מבוקר
			אלפי ש"ח
108,696	-	-	108,696
108,696	-	-	108,696

נגזרים

395,676	-	129,695	265,981

התחייבויות פיננסיות אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (ג.1. לעיל)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 בדצמבר, 2023			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
18,770	-	-	18,770
18,770	-	-	18,770
458,153	-	192,400	265,753

נגזרים

התחייבויות פיננסיות אשר
ניתן גילוי של שווים ההוגן
(1.ג.ל. לעיל)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף ההליכים הייצוגיים המוגשים נגד החברה, זאת כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל וכחלק מגידול בבקשות מסוג זה כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברה, זאת בין היתר בשל חקיקתו של חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 ("חוק תובענות ייצוגיות"). מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים במקרה של קבלת אישור לתובענה ייצוגית כנגד החברה. ההליכים הייצוגיים, מצויים בשלבים שונים של הבירור המשפטי, החל משלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ועד לשלב שבו התובענה אושרה כייצוגית והיא מתבררת ככזו. חלק מההליכים הייצוגיים מצויים בהליכי ערעור.

בהליכים משפטיים או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") - דהיינו הסתברות העולה על 50%, כי טענות התביעה תתקבלנה וההליך יתקבל (או במקרה של בקשה לאישור תובענה כייצוגית, יאשר בית המשפט את אישורה כייצוגית), נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה.

בבקשות לאישור תובענות אשר אושרו כייצוגיות על ידי בית המשפט, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה, אם, לאור הערכת ההנהלה המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה במסגרת התביעה לגופה תתקבלנה במסגרת ניהול התובענה כתובענה ייצוגית. במקרה בו אושרה תביעה כייצוגית על ידי בית המשפט והוגש ערעור על ידי התובע בו הוא עותר להרחיב את פסק הדין שניתן, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה בערעור, אם לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה בערעור תתקבלנה.

במקרים בהם במסגרת ניהול ההליכים קיימת נכונות להגיע לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם מדובר במקרה אשר לפי הפירוט האמור לעיל לא הייתה נכללת הפרשה בדוחות הכספיים אלמלא הפשרה או הנכונות לפשרה. במקרים בהם לפי הפירוט האמור לעיל נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים ויש נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בדוחות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה או סכום הנכונות לפשרה, לפי הגבוה מביניהם. במקרים בהם אושר הסדר פשרה, נכללה בדוחות הפרשה בגובה הערכת החברה לגובה הסדר הפשרה.

בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה) אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, לא חל האמור לעיל, וכן בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית) הנמצאים בשלבים ראשוניים ולא ניתן להעריך את סיכויי התביעה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה או הפרשה בגובה נכונות החברה לפשרה, לפי העניין.

להלן פרוט הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות:

1. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה נגד החברה ונגד חברות ביטוח נוספות (להלן: המשיבות), ביום 13 ביוני, 2012. סכום התביעה הקבוצתית הינו על סך של כ-37 מיליון ש"ח. עניינה של התובענה בטענה כי המשיבות גובות סכומי כסף העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטחים והקרויים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים" ("גורם פוליסה"). לטענת התובעת הייצוגית, אמנם במסגרת חוזרי הממונה הותר לחברות הביטוח לגבות "גורם פוליסה" בפוליסות לביטוח חיים, בכפוף למספר מגבלות, אלא שזהו תנאי הכרחי אך לא מספיק ולצורך גביית "גורם פוליסה" נדרשת גם הסכמה חוזית.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

1. המשך

הקבוצה אותה מבקשת לייצג התובעת הינה כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח של המשיבה ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כעמלה זהה בשם אחר. התובעת עותרת לסעד של תשלום סכום הפיצוי/ השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנגמעה מהם ביחס לסכום זה. כמו כן, עותרת התובעת למתן צו עשה המורה לחברה לשנות את דרך פעולתה בכל הקשור בגביית גורם פוליסה ולתשלום גמול לתובעת ושכר טרחה לבאי כוחה.

ביום 21 בנובמבר, 2016 ניתנה החלטת בית משפט בבקשה לאישור התובענה כייצוגיות במסגרתה נקבע כי יש מקום לאשר באופן חלקי את ניהול התובענה כייצוגית. בית המשפט הגדיר את חברי הקבוצה: "מבוטחים של כל אחת מחברות הביטוח בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 2003-1992 (פוליסות המכונות בשמות שונים כגון "עדיף", "מיטב", "יותר", "עדי", "מעולה" וכיו"ב), אשר החיסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית "גורם הפוליסה". עילת התביעה אותה אישר בית המשפט הינה הפרת פוליסת הביטוח בשל גבייה ללא בסיס משפטי של עמלת "גורם פוליסה" באופן שפגע בחיסכון שנצבר לטובת המבוטח החל משבע שנים קודם להגשת התובענה – היינו: ביחס לחברה החל מיום 13 ביוני, 2005. בית המשפט אישר לתבוע את הסעדים הבאים: תיקון ההפרה על דרך של עדכון החיסכון הצבור לטובת המבוטח בסכום החיסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתו אילו לא היה נגבה גורם הפוליסה או פיצוי המבוטח בסכום האמור וכן הפסקת גביית גורם הפוליסה מעתה ואילך.

ביום 5 במרס, 2017 הגישו התובעים בקשה לאיחוד הדיון בתיק יחד עם תיקים שהוגשו כנגד ארבע חברות ביטוח נוספות (הראל, כלל, מגדל ומנורה) באותו נושא. בקשה זו התקבלה ונקבע כי כל התיקים, לרבות התיק כנגד החברה, יאוחדו וידונו בפני השופטת מיכל נדב יחד עם התיק המתנהל נגד הפניקס.

ביום 16 במאי, 2017 הגישו הנתבעות (כולל החברה), כל אחת בנפרד, בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על ההחלטה לאשר באופן חלקי את התובענה כייצוגית, וכן כי ההליכים בבית המשפט המחוזי יותלו עד להשלמת ההליכים בבקשת רשות הערעור בעליון. בית המשפט העליון נעתר לבקשה והורה על התליית ההליכים בבית המשפט המחוזי עד למתן החלטה אחרת.

ביום 3 בספטמבר, 2018 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו לבית המשפט העליון, אשר חוזרת בעיקרה על עמדתו כפי שהוגשה לבית המשפט המחוזי.

ביום 6 בפברואר, 2019 התקיים דיון בבקשת רשות הערעור בבית המשפט העליון, במסגרתו הציע בית המשפט כי בקשות הערעור תמחקנה וכי כל הטענות, לרבות הזכות להגיש ערעור בתום הדיון המחוזי, ישמרו לצדדים. החברה קיבלה את המלצת בית המשפט והודיעה על משיכת בקשת רשות הערעור. בנסיבות אלו, ימשך הדיון בתובענה לגופה בבית המשפט המחוזי. כתב תביעה כנגד כל החברות הוגש לבית המשפט המחוזי וכתבי הגנה מטעם החברות הוגשו גם כן. הצדדים הגישו גם את ראיותיהם. בשלב זה, הצדדים פנו בהסכמה להליך גישור.

ביום 6 ביולי, 2020 התקיים דיון קדם משפט בתיק, במסגרתו הורה בית המשפט ליועץ"ש להתייחס להצעת הפשרה הנרקמת בין הצדדים. בנוסף, בית המשפט הורה לנתבעות להגיש את הצעת הסדר הגישור, תוך מתן הסבר מדוע יש בראיות החדשות לשנות מהותית את פני התביעה, וזאת עד ליום 8 בדצמבר, 2020. במקביל, ביקש המגשר מהמדינה ליטול חלק בהליך הגישור, אך זו סירבה והציעה במקום להעביר את הסדר הפשרה לבחינת הגורמים הרלוונטיים במדינה, וזאת בטרם יוגש לאישור ביהמ"ש.

ביום 7 בפברואר, 2021 התקיימה ישיבה מקדמית שבה הציגו ב"כ הנתבעות את המתווה העקרוני של ההסדר שגובש במסגרת הגישור. בית המשפט ביקש לקבל את התייחסות המדינה וכן את ההסדר המגובש. ביום 22 בספטמבר, 2022 התקיים דיון בתיק, במסגרתו הביע בית המשפט את דעתו לגבי הסדר פשרה ובהמשך לכך אף ניתנה החלטה בכתב ביום 23 בספטמבר, 2022.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

1. המשך

ביום 20 ביוני 2023 הוגשה בקשה לאישור הסדר פשרה לבימ"ש אשר עיקריה הינם: השבה לחברי הקבוצה של כ-42% מסך גביית גורם הפוליסה, שלפי הנטען הייתה אמורה להיות מועברת לחיסכון ולא הועברה, החל משבע שנים לפני הגשת בקשת האישור ועד מועד הפחתת גביית גורם הפוליסה. ביחס לתקופה שעד סוף 2012 לסכומי ההשבה יתווספו תשואות, וביחס לתקופה שהחל מתחילת 2013 ואילך שערך סכומי ההשבה ייעשה בהתאם להחלטת בימ"ש. הפחתת הגבייה העתידית בגין גורם פוליסה בשיעור של 50% מסך גורם הפוליסה (גביה של 50% בלבד) החל ממועד שלא יהיה מאוחר מ-150 יום לאחר המועד הקובע (כהגדרתו בהסדרי הפשרה) ואילך. הפחתת הגבייה תתבצע בדרך של הקטנת גורם הפוליסה שנגבה בשיעור של 50% מסך גורם הפוליסה שהיה נגבה לולא היתה מבוצעת ההפחתה. ימונה מפקח לצורך בדיקת יישום הסדרי הפשרה.

ביום 10 ביולי 2023 נתן ביהמ"ש החלטה המורה על פרסום בשני עיתונים יומיים, והפרסום נעשה. כמו כן, הורה ביהמ"ש על עדכון היועצת המשפטית לממשלה והמפקח על הביטוח, והדבר נעשה. ביום 23 ביולי 2023 הגישה הפרקליטות בשם המדינה בקשת אורכה למתן עמדתה עד ליום 15 בינואר 2024. ביום 23 ביולי 2023 נעתר ביהמ"ש לבקשת האורכה של המדינה וקבע לתז"פ ליום 16 בינואר 2024. לבקשת המדינה נתנה אורכה נוספת עד ליום 18 באפריל 2024. ביום 5 במאי 2024 הוגשה לביהמ"ש והומצאה לצדדים עמדת היועמ"שית לממשלה. היועמ"שית מפרטת בתגובתה מספר השגות בנוגע להסדר (בעיקר לעניין השבת תשואות משנת 2013, לגבי אופן חישוב שכ"ט עוה"ד של התובעים הייצוגיים, לגבי אופן ביצוע ההשבה ולגבי השימוש ייעשה בכספים לא מחולקים) אך היא מבהירה כי אין היא מתנגדת לגובה הפיצוי בהסדר, והיא משאירה לשיקול דעת בית המשפט את המשך הגבייה המופחתת של רכיב גורם הפוליסה. החברות טרם הגיבו לעמדת היועמ"שית, וטרם ניתנה החלטה של ביהמ"ש בעניין.

2.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ביום 22 בינואר, 2017. סכום התובענה מוערך בסך של 12,250,000 ש"ח. עניינה של הבקשה לאישור בטענת המבקשים לגביית יתר מן המבוטחים, בכל הנוגע לאפשרות עדכון הגיל ו/או וותק הנהיגה בעת חציית מדרגת גיל ו/או וותק נהיגה המזכה אותם בהפחתה בפרמיית הביטוח. לשיטת המבקשים, הגדרת הקבוצה כוללת את מבוטחי החברה בביטוח רכב חובה, מקיף וצד ג', בתקופה שתחילתה שבע שנים קודם להגשת התובענה ועד למתן פסק דין, אשר הגיעו במהלך תקופת הביטוח למדרגת הגיל ו/או וותק הנהיגה המזכה בהפחתת דמי הביטוח ואשר לא קיבלו מאת החברה את ההפחתה. ביום 22 ביוני, 2017 התקיים דיון קדם משפט יחד עם תביעות נוספות שהוגשו כנגד חברות ביטוח אחרות באותו נושא. בית המשפט קבע כי נכון לשלב זה של ההליך, כלל התביעות העוסקות בפרקטיקת מעבר גיל ידונו במאוחד. ביום 28 במאי, 2019 התקיים דיון קדם משפט בתיק, במסגרתו נקבע כי על המשיבות להגיש תשובה בכתב לשאלת בית המשפט (תשובה הוגשה ביום 10 ביולי, 2019).

ביום 3 במרס, 2022 הגישו המבקשים הודעת עדכון לבית המשפט, לפיה ביום 16 בפברואר, 2022 ניתן פסק דין בת"צ ליטבינוב נ' כלל ("עניין ליטבינוב"), העוסק באותן שאלות משפטיות, במסגרתו נדחתה התובענה הייצוגית שם וכי בכוונת המבקש שם להגיש ערעור לבית המשפט העליון על פסק הדין. על כן, במסגרת ההודעה ביקשו המבקשים לעכב את ההליכים בייצוגית דנא עד למתן פסק דינו של בית המשפט העליון בערעור בעניין ליטבינוב. ביום 10 במרס, 2022 הגישו המשיבות תגובה, במסגרתה הוצע כי דיון ההוכחות הקבוע ליום 20 במרס, 2022 יומר בקדם משפט, במסגרתו תידון בקשת הודעת המבקשים והסוגיות העולות ממנה. ביום 16 במרס, 2022 התקבלה החלטה המאשרת את ההצעה כאמור. ביום 20 במרס, 2022 התקיים דיון קדם משפט, במסגרתו בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה הוא מורה על עיכוב ההליכים בתיק עד למתן פסק הדין בערעור בעליון בעניין ליטבינוב. הערעור בעניין ליטבינוב הוגש בפועל ביום 25 באפריל, 2022. ביום 2 במאי 2023 בית המשפט קבע את התיק לתזכורת ליום 1 בנובמבר 2023 לאור דחית הדיון בעניין ליטבינוב ליום 10 באוקטובר 2023.

באור 6: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
2. המשך

הדיון בעניין ליטבינוב התקיים ביום 20 ביולי 2023. ביום 31 באוקטובר 2023 הוגשה הודעה מטעם המבקשים 12-1. במסגרתה, עדכנו כי התקיים הדיון בעניין ליטבינוב, ועתה הצדדים ממתינים למתן פסק הדין. בו ביום, בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על הצדדים להגיש הודעה בסמוך למתן פסק הדין ועד ליום 31 בינואר 2024. ביום 31 בינואר 2024 הוגשה הודעה מטעם המבקשים 12-1. במסגרתה, עדכנו כי הצדדים עודם ממתינים לפסק דינו של בית המשפט העליון בעניין ליטבינוב, ולפיכך בית המשפט נתבקש לקבוע את התיק לתזכורת ביום 30 באפריל 2024, או אז תוגש הודעה נוספת מטעם הצדדים. בו ביום, בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים. ביום 10 במרס 2024 הערעור בעניין ליטבינוב בבית המשפט העליון נדחה. ביום 24 במרס 2024 הוגשה הודעה מטעם המבקשים 12-1, לפיה יש לקיים הליך הוכחות בתיק דנא. ביום 25 במרס 2024 בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים והוציא מלפניו החלטה לפיה על המשיבים להגיש תשובה עד ליום 10 באפריל 2024 וקבע דיון הוכחות ליום 18 באפריל 2024. ביום 28 במרס 2024 הוגשה בקשה מוסכמת מטעם הצדדים לשינוי מועד דיון. בו ביום בית המשפט אישר את הבקשה, מועד הדיון נדחה ליום 16 ביוני 2024. ביום 10 באפריל 2024 המשיבות הגישו תגובה להודעה המבקשים ובקשה להורות למבקשים להבהיר הודעתם. למחרת, בית המשפט קבע כי עד ליום 21 באפריל 2024 המבקשים יגישו תשובתם לתגובת המשיבות. ביום 14 באפריל 2024 בית המשפט קבע כי עד ליום 2 במאי 2024 המבקשים יגישו תשובותיהם לתגובת המשיבות. ביום 6 במאי 2024 בית המשפט קבע כי עד ליום 3 ביוני 2024 המבקשים יגישו תשובותיהם לתגובת המשיבות.

3. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ו-2 חברות ביטוח נוספות ביום 27 באפריל, 2017. סכום התביעה כנגד המשיבות הוערך על ידי המבקשים על סך של 44,395,750 ש"ח (סכום התובענה נגד החברה בלבד עומד על סך של 15,870,750 ש"ח). עניינה של התובענה, בטענה לגביית יתר שלא כדין, של ריבית (דמי אשראי) בקשר עם פריסת הפרמיה השנתית לתשלומים ובניגוד להוראות תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (קביעת אחידות מטבע בחוזי ביטוח ודמי ביטוח באשראי), התשמ"ד-1984 (להלן: תקנות דמי ביטוח באשראי), אשר קובעות אחוז ריבית מקסימלי. הקבוצה הוגדרה ככל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבוטחו על ידי המשיבות בפוליסות ביטוח בענפי הביטוח הכללי (ביטוח רכב (רכוש), ביטוח דירה ותכולתן, ביטוח תאונות אישיות) וכל פוליסה אשר תקנות דמי ביטוח באשראי חלות עליה, ואשר שילמו למשיבות ריבית, דמי אשראי, דמי גביה או דמי הסדר תשלומים ביתר או כל תשלום דומה לאלה, תוך חריגה מהוראות הדין ו/או תוך חריגה משיעורי הריבית אשר הוצגו בפוליסות. הסעדים המבוקשים הינם פיצוי/השבה בדרך של החזר סכום הריבית העודפת שנגבה מהקבוצה שלא כדין וכן צו עשה המורה למשיבות לשנות את דרך פעולתן. ביום 6 באפריל, 2021 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסכם הפשרה במסגרתה תינתן הנחה בדמי אשראי של 100%. ביום 8 באפריל, 2021 הורה בית המשפט על פרסום הסדר הפשרה בעיתונות ונקבע כי על הצדדים להגיש את עמדתם ביחס לענף 61. ביום 20 ביוני, 2021, הורה בית המשפט ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו. ביום 8 בנובמבר, 2021 הגיש יועץ המשפטי לממשלה את עמדתו, ובה הבהיר כי לא מצא לנכון להתערב ביחס לאישור הסדר הפשרה לחיוב או לשלילה. ביום 10 בנובמבר, 2021 ניתנה הבהרה על ידי בית המשפט כי ראה את עמדת היועץ"ש וכי הוא ניתן בהמשך את החלטתו ביחס לבקשה לאישור הסדר פשרה. ביום 6 בינואר, 2022 ניתן פסק דין המאשר את הסכם הפשרה. במסגרת פסק הדין כאמור התקבלה גם עמדת החברה לעניין ענף 61 (רכב מסחרי מעל 3.5 טון אוטובוסים ומשאיות), לפיה הענף אינו נכלל ב"ביטוחים אישיים". ביום 10 במרס 2022, הגיש המבקש לבית המשפט הודעה מטעם המומחה בה אישר כי בדק את מערכות הכשרה וכי וחישב דמי האשראי והגבייה של דמי האשראי מתבצעת מראש באופן תקין בהתאם לדין.

4. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה וכנגד 11 חברות ביטוח נוספות לביהמ"ש המחוזי בחיפה ביום 19 באפריל, 2020. עניינה של התובענה בטענה להתעשרות שלא

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
4. המשך

כדין של חברות הביטוח, אשר לא הפחיתו את גובה הפרמיה הנגבית ממבוטחיהן בביטוחי רכב. לגישת המבקשים, עקב התפרצות וירוס הקורונה בעולם ובמדינת ישראל וכן בעקבות החלטות ממשלה לצמצום הפעילות במשק, תושבים רבים חדלו מלעשות שימוש ברכבים שברשותם ולחלופין צמצמו באופן משמעותי את השימוש בהם, כך שחלה הפחתה משמעותית ברמת הסיכון לו חשופות המשיבות מאז חודש מרס 2020. כנגזרת להשלכה נטענת זו, לגישת המבקשים, היה על חברות הביטוח להפחית בצורה משמעותית את גובה דמי הביטוח (הפרמיה) שהן גובות ממבוטחיהן בביטוחי רכב. סכום התביעה המוערך על ידי המבקשים לנזקם הכולל של חברי הקבוצה כנגד החברה מוערך בסך של 58 מיליון ש"ח, כאשר לטענתם הנזק מחושב בגין התקופה שסיומה בחודש אפריל 2020 אך הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגבייה (סכום הנזק המצטבר נגד כל חברות הביטוח יחד מוערך בסך של 1,204 מיליון ש"ח). הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקשים הינה כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהמשיבות בביטוח חובה ו/או ביטוח מקיף ו/או ביטוח צד ג', במהלך התקופה שתחילתה ביום 8 במרס, 2020 וסיומה במועד הסרה מלאה ומוחלטת של הגבלות התנועה שהוטלו על תושבי ישראל עקב וירוס הקורונה. הגדרת הקבוצה מתייחסת גם לרכבים שבבעלות חברות השכרת רכב (ליסינג) וחברות השכרת רכב.

ביום 26 באפריל, 2020 הגישו המבקשים הודעה לבית המשפט, לפיה נודע להם כי הוגשו לשני בתי משפט אחרים שתי תביעות בקשר לאותן שאלות של עובדה ומשפט ולפיכך הם מנהלים מגעים עם המבקשים בהליכים האחרים לצורך הגעה להסכמה על העברת התביעות לבית משפט אחד. ביום 4 ביוני, 2020 ניתנה החלטה לפיה הבקשה לאישור דנן תעבור לדיון יחד עם ת"צ 17072-04-20 בבית המשפט המחוזי בתל אביב (כב' השופטת ברקאי).

ביום 22 בפברואר, 2021 ניתנה החלטת ביהמ"ש לפי סעיף 7(ב) לחוק ללא דיון, במסגרתה הורה בית המשפט כי התובעים בתובענה זו ובת"צ 17072-04-20, אשר החברה אינה נתבעת בו ("עניין נחום") (להלן ביחד: שתי התביעות הנוספות) ינהלו את התובענה יחדיו כנגד כל הנתבעות, בעניין פוליסות ביטוחי רכב. עוד נקבע כי ת"צ 17072-04-20 מסולקת בעניין ביטוחי הרכב (למעט כנגד הנתבעת ליברה חברה לביטוח בע"מ, אשר לא נתבעה בשתי התביעות הנוספות), כאשר התובע הייצוגי בת"צ 17072-04-20 ימשיך לנהל את תביעתו בנושא ביטוח תכולת דירה כנגד כל הנתבעות שבכתב תביעתו. ביום 30 באוגוסט, 2021 הוגשה בקשה לעיכוב ההליכים בתיק עד שפסק הדין בת"צ 25472-04-20 ("עניין פריימטקס") - אשר נדונו בו שאלות משפטיות דומות - יהפוך לחלוט או שיוגש עליו ערעור לעליון. ביום 19 באוקטובר, 2021 נעתר בית המשפט לבקשה לעיכוב ההליכים. ביום 20 בספטמבר, 2021 הוגשה בקשה להארכת מועד מטעם המשיבות, כך שתגובה לבקשה לאישור תוגש תוך 45 ימים ממועד מתן הכרעת בית המשפט בסוגיית עיכוב ההליכים, וזאת למקרה שההליכים לא יעוכבו. ביום 26 בספטמבר, 2021 ניתנה החלטת ביהמ"ש לפיה ניתנה ארכה להגשת תגובת המשיבות לבקשה לאישור וזאת עד למתן החלטה אחרת. ביום 5 בנובמבר, 2021 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט, לפיה עד ליום 28 בפברואר, 2022 יגישו הצדדים הודעת עדכון, בנוגע לתוצאות ההליך בעניין פריימטקס. ביום 16 בדצמבר 2021 הוגשה הודעת עדכון כאמור, לפיה המבקשים בעניין פריימטקס החליטו שלא להגיש ערעור על פסק הדין.

ביום 1 בדצמבר 2022 הגישו המבקשים את תגובתם לתשובות המשיבות לבקשה לאישור התובענה הייצוגית. ביום 3 בינואר 2023 התקיים דיון קדם המשפט בתיק. במסגרתו, נקבע כי על הצדדים לנסות ולגבש הסכמה למצות הליך של גישור בהליך ולעזכן את בית המשפט על סטטוס ההידברות ביניהם עד ליום 12 בפברואר 2023. עוד נקבע במסגרת דיון קדם המשפט שהתקיים ביום 3 בינואר 2023, כי הדיון בעניין ת"צ 17072-04-20 יופרד מתיק זה וינוהל בנפרד.

ביום 23 בפברואר 2023 הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות המבקשים מהבקשה לאישור בעניין ת"צ 17072-04-20. ביום 27 בפברואר 2023 ניתן פסק דין המאשר את בקשת ההסתלקות בעניין ת"צ 17072-04-20, ללא פסיקת גמול ושכ"ט ומבלי להורות על מציאת תובע חלופי.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
4. המשך

ביום 12 בפברואר 2023 הוגשה הודעת עדכון מטעם המשיבות לפיה הן סבורות כי אין מקום לקיים הליך גישור בתיק זה. בהתאם, בית המשפט הוציא מלפניו החלטה ביום 22 בפברואר 2023 במסגרתה נקבע כי על המשיבות לעדכן את בית המשפט בעניין מספר ימי החקירות הדרושים להן.

ביום 13 בפברואר 2023 הוגשה בקשה למתן החלטה בבקשת האישור, מטעם המבקשים. במסגרתה, הודיעו המבקשים כי אין צורך בשמיעת העדים ואף בהגשת סיכומים בתיק זה וכי בית המשפט יוכל להכריע בו על סמך כתבי הטענות. לפיכך, ביום 14 בפברואר 2023 בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על המשיבות להגיש תגובתן לבקשה זו עד ליום 1 במרס 2023.

ביום 27 בפברואר 2023 הוגשה בקשת הבהרה מטעם המבקשים ביחס להחלטת בית המשפט מיום 22 בפברואר 2023. במסגרתה, ביקשו הצדדים להשיב על מספר ימי החקירות הדרושים להם, רק לאחר שבית המשפט ייתן החלטתו בבקשה להכרעה שהוגשה ביום 12 בפברואר 2023. בהתאם, ביום 27 בפברואר 2023 בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה הצדדים נדרשים לעדכן עד ליום 20 במרס 2023 אם ניתן לקדם את התיק לשלב הסיכומים.

ביום 20 במרס 2023 הגישו הצדדים בקשת ארכה להגשת עמדתם, כך שזו תוגש עד ליום 30 במרס 2023. בית המשפט נעתר לבקשתם. הצדדים הגישו בקשות ארכה להגשת הודעת עדכון מטעמם, כך שזו תוגש עד ליום 23 באפריל 2023. בית המשפט נעתר לבקשתם. ביום 23 באפריל 2023 הגישו הצדדים בקשה משותפת למתן תוקף של החלטה להסדר דיוני. במסגרתה, הודיעו כי הם מוותרים על חקירת המצהירים והמומחים בתיק; בית המשפט נתבקש לקבוע השלמת טיעון בעל פה, לסיכומי הצדדים שיוגשו עובר לדיון. ביום 28 באפריל 2023 בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על הצדדים להודיע לכמה ימי דיון ידרשו לצורך השלמת טיעונם, עד ליום 8 במאי 2023. ביום 8 במאי 2023 הוגשה הודעה מטעם המבקשים וביום 9 במאי 2023 הוגשה הודעה מטעם המשיבות. בהודעתן, עדכנו כי ידרשו ל-2 ימי השלמת טיעונים בעל פה. לפיכך, בית המשפט קבע את התיק לדיון השלמת טיעונים בעל פה לימים 9 בינואר 2024 ו-10 בינואר 2024.

ביום 29 ביוני 2023 הוגשו סיכומים מטעם המבקשים וכן בקשה לצירוף ראיה. בו ביום, בית המשפט הורה כי המשיבות יגישו תגובה מטעמן לבקשה לצירוף ראיה.

ביום 24 ביולי 2023 הוגשה תגובת המשיבות לבקשה לצירוף ראיה. ביום 31 ביולי 2023 הוגשה בקשה מטעם המבקשים להגשת תשובה לתגובת המשיבות לבקשה לצירוף ראיה. בו ביום, בית המשפט נעתר לבקשתם והורה כי התגובה תוגש עד ליום 20 לאוגוסט 2023. ביום 16 באוגוסט 2023 הוגשה תגובת המבקשים לתשובת המשיבות לבקשה לצירוף ראיה.

ביום 15 באוקטובר 2023 בית המשפט הוציא מלפניו החלטה במסגרתה, התיר לצרף לתיק כראיה את הדו"ח האקטוארי של חברת מנברא שנערך עבור רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

דיוני השלמת הטיעונים בתיק נקבעו לימים 2 ביוני 2024 ו-19 ביוני 2024.

ביום 13 במרס 2024 הוגשו סיכומי המשיבות. ביום 23 במאי 2024 הוגשו סיכומי המבקשים.

5. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז כנגד החברה ביום 14 ביוני, 2020.

עניינה של התובענה בטענה כי בשל ניסוח רשלני ו/או הטעיה מכוונת לכאורה מצד המשיבה – פוליסת ביטוח תאונות אישיות מסוג "משפחה בטוחה פלוס" מגדירה אמנם "שבר בכף הרגל" כאירוע ביטוחי מזכה, אך מנגד מחריגה את הכיסוי הביטוחי ביחס לשבר מעין זה, קרי נמנעת מתשלום כלשהו בקרות מקרה הביטוח ("עניין ברברה"). להערכת המבקשת, סכום הנזק האישי הנטען הינו בסך של כ-2,450 ש"ח. לטענת המבקשת, אין ביכולתה להעריך את הנזק לכלל חברי הקבוצה. הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקשת הינה כלל מבוטחי החברה בפוליסת ביטוח תאונות אישיות החל מ-7 השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה ועד בכלל.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
5. המשך

ביום 11 בספטמבר, 2022 התקיים דיון קדם משפט בתיק, במסגרתו הציע בית המשפט לצדדים לנסות להגיע ביניהם להסכמות מחוץ לכותלי בית המשפט ולעדכן את בית המשפט בתוצאות המגעים בתוך 90 ימים.

ביום 12 בינואר 2023 עדכנו הצדדים את בית המשפט כי הם פנו להליך גישור בפני כב' השופט בדימוס רחמים כהן. ביום 15 בינואר 2023, קבע בית המשפט כי הצדדים יגישו עדכון על תוצאות הליך הגישור בתוך 90 ימים. ישיבת גישור ראשונה בפני השופט בדימוס רחמים כהן התקיימה ביום 26 בפברואר 2023.

ישיבת גישור שנייה בפני השופט בדימוס רחמים כהן התקיימה ביום 27 באפריל 2023. ביום 20 ביולי 2023 הגישו הצדדים הודעה לבית המשפט כי הם הגיעו להסכמה לסיים את ההליך על דרך פשרה ובכוונתם להגיש בקשה לאישור הסדר פשרה עד לסיומה של הפגרה. ביום 20 ביולי 2023 קבע בית המשפט כי על הצדדים להגיש את הבקשה עד ליום 1 בספטמבר 2023. ביום 3 בספטמבר 2023 קבע בית המשפט כי על הצדדים להגיש את הבקשה עד ליום 1 באוקטובר 2023.

ביום 18 בינואר 2024 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה. על פי ההסדר, הסכימה הכשרה כי לאחר המועד הקבוע כהגדרתו בהסדר הפשרה יינתן כיסוי בגובה 3% אחוזים בעקבות שבר כף רגל שאירע למבוטח כתוצאה מתאונה מסכום הביטוח הקבוע בדף פרטי הביטוח. עוד הוסכם, כי מבוטחים שנפגעו בכף רגלם כתוצאה מתאונה לפני ובמהלך תקופת בירור הבקשה לאישור להגיש תביעה, תינתן תקופה של חצי שנה שתחל להימנות שלושים ימים לאחר המועד הקבוע כהגדרתו בהסכם הפשרה. במהלך תקופה זו יוכלו מבוטחים אלו לפנות אל הכשרה ולהגיש תביעה לפיצוי בגין נזק שנגרם לכף רגלם החל ממועד 1 ביוני 2017. ביום 22 בינואר 2024 הורה בית המשפט על פרסום הסדר הפשרה.

6. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ביום 15 בדצמבר, 2020.

עניינה של התובענה בטענה כי החברה מתעלמת לכאורה, כמדיניות, מחובתה על פי דין, תוך שהיא משלמת תגמולי ביטוח ללא ריבית באופן המנוגד להוראות הדין. במסגרת הבקשה העריך המבקש את נזקו האישי על סך של 24.69 ש"ח, כאשר סכום התובענה של כלל חברי הקבוצה כלפי המשיבה הוערך בסך של מעל 20 מיליון ש"ח. הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקש הינה כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או למצער במהלך 3 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד למתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מן המשיבה, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.

הסעדים המבוקשים הינם, בין היתר, מתן הצהרה כי החברה הפרה את חובתה לצרף ריבית צמודה כדין בגין תגמולי ביטוח המשולמים על ידה, תיקון מדיניות החברה באופן מידי ותשלום ריבית צמודה כדין לחברי הקבוצה בגין התקופה שתחילתה במועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל לידי המבוטח.

ביום 18 בנובמבר, 2021 הגיש המבקש בקשה להעברת הדיון אל המותב אשר בפניו נדונו ואושרו הבקשות לאישור תובענה ייצוגית, הקודמות בזמן, בת"צ 4398-09-15, ת"צ 6889-10-15, ות"צ 16073-09-15 ות"צ 19583-09-15 ("עניין בן יתח"), אשר עוסקות באותן שאלות משפטיות לאלה המתעוררות בתיק דנן. ביום 15 בדצמבר, 2021 דחה ביהמ"ש את הבקשה להעברת דיון. דיון ההוכחות בתיק נקבע ליום 23 באוקטובר, 2022. ביום 24 באוגוסט, 2022 הגישה החברה בקשה לסילוק על הסף; וביום 28.9.2022 הוגשה תשובת המבקש לבקשה לסילוק על הסף. ביום 23 באוקטובר, 2022 התקיים דיון בתיק, במסגרתו נעותרו הצדדים להמלצת בית המשפט, לפיה הצדדים יקיימו ביניהם מגעים ישירים על מנת להביא לסיומו של ההליך; וכי במידה ולא יעלה בידם לעשות כן בתוך 30 ימים, יפנו הצדדים להליך גישור. הצדדים מתנהלים בניסיון להגיע להבנות.

ביום 9 במרס 2023 הוגשה הודעה מטעם הצדדים, במסגרתה עדכנו כי הם נמצאים בהליכי הידברות, ובמגעים במטרה להגיע להסכמות שייתרו את הצורך בהכרעה בהליך דנא. לפיכך, בית

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
6. המשך

המשפט נתבקש לקבוע את התיק לתזכורת נוספת ליום 8 במאי 2023. בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים. ביום 12 במאי 2023 הוגשה הודעה מטעם הצדדים. במסגרתה, דווח כי הצדדים קרובים להשגת הסדר דיוני, כחלק מהמגעים המתנהלים ביניהם. בו ביום, בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על הצדדים להגיש הודעת עדכון נוספת עד ליום 28 ביוני 2023. נכון ליום 6 ביולי 2023 טרם הוגשה הודעת עדכון מטעם הצדדים. לפיכך, בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על הצדדים להגיש הודעת עדכון בעניין סטטוס ההידברות ביניהם עד ליום 16 ביולי 2023.

ביום 13 ביולי 2023 הוגשה הודעת עדכון מטעם הצדדים. במסגרתה, עדכנו כי במסגרת המגעים המתנהלים ביניהם, הינם קרובים להשגת הסדר דיוני באשר למתכונת ההכרעה במחלוקת בתיק דנן ונותר להלם להשלים את ניסוח ההבנות. לפיכך, בית המשפט נתבקש ליתן לצדדים 45 ימים על מנת לאפשר מיצוי של מגעים אלו. בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים, ועליהם להגיש הודעת עדכון נוספת עד ליום 25 באוקטובר 2023. נכון ליום 30 באוקטובר 2023 טרם הוגשה הודעת עדכון מטעם הצדדים. או אז בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על הצדדים להגיש הודעת עדכון עד ליום 15 בנובמבר 2023.

ביום 15 בנובמבר 2023 הוגשה הודעת עדכון מטעם הצדדים. במסגרתה, עדכנו בין היתר, כי הגיעו להסדר דיוני באשר למתכונת ההכרעה במחלוקת מושא תיק זה. בית המשפט נתבקש לקבוע דיון על מנת לסייע לצדדים להשלים את ההסדר הדיוני המתגבש. בו ביום, בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על הצדדים להגיש את השאלה המשפטית שנותרה ביניהם במחלוקת עד ליום 3 בדצמבר 2023. בהתאם לבקשת הצדדים מיום 15 בנובמבר 2023, נקבע דיון קדם משפט בתיק ליום 17 בדצמבר 2023. ביום 14 בדצמבר 2023 הוגשה בקשה דחופה לשינוי מועד דיון קדם המשפט מטעם המשיבה. בו ביום, בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לדחות את דיון קדם המשפט הקבוע בתיק. דיון קדם המשפט קבוע ליום 26 בפברואר 2024. ביום 26 בפברואר 2024 בית המשפט הוציא מלפניו החלטה, לפיה יש לעכב את ההליכים בתיק. לפיכך על הצדדים להודיע לבית המשפט עד ליום 6 בספטמבר 2024 האם יש מקום לקבוע דיון בשאלה שבמחלוקת. התיק יובא לעיונו של כב' השופט עודד מאור ביום 8 בספטמבר 2024.

7. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ביום 16 במרס, 2021. עניינה של התובענה בטענה כי החברה נוהגת שלא כדין בכך שהיא מחדשת באופן אוטומטי חוזי ביטוח דירה של מבטוחיה, מבלי שקיבלה את אישורם המפורש לכך מראש. עוד נטען, כי את החידוש האוטומטי מבצעת החברה גם כאשר היא משנה את תנאי החוזה והפוליסה ואת סכומי הפרמיה, ובכך מקימה על מבטוחיה חובת תשלום לפי חוזה שהם לא הסכימו לתנאיו. המדובר בפוליסת משכנתא משולבת מבנה. סכום התביעה האישית של המבקשת כנגד החברה עומד על סך של 5,752 ש"ח. הנזק הכולל לחברי הקבוצה לא כומת במסגרת הבקשה לאישור. ביום 21 ביוני, 2022 הגישה המבקשת בקשה לתיקון בקשת האישור, במסגרתה ביקשה לתקן את הגדרת הקבוצה ולכלול קבוצה נוספת של "כל מי שרכש מהמשיבה חוזה לביטוח דירה שנערך לטווח ארוך (עד לסיום המשכנתא או כל מועד אחר העולה על שנה)" ("הקבוצה הנוספת"); וכן הוספת סעדים בעניינה של הקבוצה הנוספת, לרבות מתן צו עשה למניעת עריכת שינויים בתנאי הפוליסה ו/או העלאת דמי הביטוח ו/או סכום ההשתתפות העצמית, במשך כל תקופת הביטוח, אלא אם ניתנה על ידי המבוטח הסכמה מראש לשינוי; והשבת כספים ששילמו מבטוחים כפרמיה בגין התקופה כבר לא היו להם זכויות בדירה. ביום 19 ביולי, 2022 השיבה החברה לבקשה לתיקון בקשת האישור. ביום 22 ביוני, 2022 הגישה המבקשת רשימת בקשות לדיון במסגרת הדיון המקדמי, הכוללת בקשה למתן מענה לשאלון וצו גילוי מסמכים. ביום 29 בספטמבר, 2022 התקיים דיון קדם משפט בתיק, במסגרתו דחה בית המשפט את הבקשה לתיקון בקשת האישור וכן את הבקשה למענה לשאלון וצו גילוי מסמכים, למעט מתן מענה לשאלה אחת בלבד. ביום 23 באפריל, 2023 התקיים דיון הוכחות בתיק ונקבע כי על הצדדים להגיש סיכומים. ביום 4 בספטמבר 2023 הוגשו סיכומים מטעם המבקשת. ביום 15 בפברואר 2024 הגישה הכשרה סיכומים מטעמה. ביום 14 במרס 2024 הוגשו

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
7. המשך

סיכומי תשובה מטעם המבקשת. הצדדים הסכימו לקיים הליך גישור. פגישת גישור ראשונה נקבעה ליום 16 ביוני 2024.

8. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה לביהמ"ש המחוזי תל אביב כנגד החברה וכנגד 6 נתבעות נוספות ביום 19 ביולי, 2021.

עניינה של התובענה בטענה, כי בעת חישוב הגמלא החדשית המשולמת למבוטחים בפוליסות ביטוח חיים "משתתפות ברווחי תיק השקעות", מנכות הנתבעות מהתשואה החדשית הנצברת למבוטחים, ריבית ללא עיגון מתאים בתנאי הפוליסה ומבלי ששיעורה מצוין בהם.

הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטחי הנתבעות אשר רכשו מהנתבעות פוליסת ביטוח חיים הכוללת צבירת חסכון, שהונפקה בין השנים 1991 – 2004 ואשר נוכתה ו/או תנוכה להם ריבית ששיעורה לא צוין בפוליסה על סמך ההוראה בפוליסה לפיה סכום הגמלא החדשית ישתנה "מדי חודש בחודש על פי תוצאותיהן של ההשקעות בניכוי הריבית על פיה חושב סכום הגמלא החדשית וההוראות המתאימות לעניין זה בתכנית הביטוח" ו/או כל הוראה דומה אחרת. סכום התביעה האישית של המבקש כנגד החברה עומד על סך של 1,000 ש"ח. הנזק הכולל לחברי הקבוצה לא כומת במסגרת הבקשה לאישור. ביום 10 במרס, 2022 הוגשה בקשה מטעם תובעים ייצוגיים בתיקים מקבילים העוסקים באותה עילה, להעביר את הדיון בהליך לפני בית המשפט הדן בבקשות קודמות תלויות ועומדות (כב' השופטת ברקאי). ביום 10 באפריל, 2022 ניתנה תגובה הכשרה ובה היא הותירה את ההחלטה לבקשה לשיקול דעתו של בית המשפט. ביום 3 במאי, 2022 ניתנה החלטה כי הדיון בהליך יועבר לפני בית המשפט הדן בבקשות קודמות תלויות ועומדות.

ביום 31 באוקטובר, 2022 הגישו החברה ויתר הנתבעות בתיק, בקשה להגשת חוות דעת מומחה חליפית, עקב פטירתו של המומחה מטעם הנתבעות. ביום 2 בנובמבר, 2022 התקיים דיון קדם משפט בתיק, שעסק בעיקרו בשאלת המניעות של השופטת לדון בתיק זה. מרבית הצדדים להליך הבהירו כי אינם מתנגדים לניהול ההליך בפני השופטת, כאשר צד אחד בלבד ביקש להודיע את עמדתו בתוך 7 ימים. ביום 26 בדצמבר 2022, הגישו החברה ויתר הנתבעות חוות דעת מומחה חליפית בשל פטירתו של המומחה מטעם הנתבעות. ביום 20 במרס 2023 הגישו המבקשים בקשה לאפשר להם להגיש תגובה באורך של עשרים עמודים לתשובות המשיבות וזאת למרות שעל פי הדין ניתן להגיש תשובה של חמישה עמודים בלבד. ביום 23 במרס 2023, קבע בית המשפט כי המבקשים רשאים להגיש תשובה של עשרה עמודים בלבד. ביום 27 במרס 2023 הוגשה תשובה מטעם המבקשים. ביום 19 באפריל 2023 התקיים דיון מקדמי בתיק.

ביום 4 ביוני 2023 הגישו הצדדים את עמדתם בדבר הפניית התיק לעמדת המפקח על הביטוח. ביום 6 ביוני 2023 הגישו המשיבות בקשה למחיקת התשובה שהוגשה מטעם המבקשים. ביום 3 באוגוסט 2023 הגישו המבקשים תשובה לבקשת המחיקה. ביום 13 באוגוסט 2023 אפשר בית המשפט למשיבות להגיש תשובה לתגובת המבקשים עד ליום 1 באוקטובר 2023. ביום 27 בספטמבר 2023 אישר בית המשפט למשיבות להגיש תשובה לתגובת המבקשים עד ליום 6 בנובמבר 2023. ביום 22 בינואר 2024 הגישו המשיבות תשובה לתגובת המבקשים. ביום 6 במרס 2024 החליט בית המשפט לדחות את הבקשה למחיקת התשובה שהוגשה מטעם המבקשים. ביום 7 במרס 2024 החליט בית המשפט לקדם פנייה למאסדר בשאלות שעומדות במחלוקת בהליך. בית המשפט קבע כי על הצדדים להגיש נוסח מוסכם לפנייה עד ליום 14 באפריל 2024. התיק נקבע לדיון מקדמי נוסף ליום 17 ביוני 2024. ביום 9 במאי 2024 הוגשה הודעה מטעם המבקשים ביחס לפנייה למאסדר כדי לקבל את עמדתו ביחס להליך.

9. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה לביהמ"ש המחוזי תל אביב ביום 16 באוגוסט, 2022. עניינה של התובענה בטענה כי בעת תשלומי שיפוי של צד ג' על ידי החברה, החברה משלמת כביכול סכומים הנמוכים מהסכומים הנדרשים על פי דין, כאשר התשלומים להם זכאים צדדי ג' מהחברה אמורים להיות מוצמדים למדד המחירים לצרכן, ובפועל הם משולמים בערכם הנומינאלי ללא הצמדה. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל צד שלישי שקיבל ו/או יקבל שיפוי מן המשיבה, לרבות בגין נזק לרכבו (אך גם בשל נזקים נוספים

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
9. המשך

בביטוחים נוספים), מבלי שיצורפו לסכום השיפוי הפרשי הצמדה כדין, במהלך 7 השנים האחרונות ועד למועד אישור הבקשה כתובענה ייצוגית. להערכת המבקש, הנזק האישי כנגד החברה עומד על סך של 356.6 ש"ח. לטענת המבקש, לא ניתן להעריך בצורה מדויקת את הנזק לכלל חברי הקבוצה אך הוא עולה על 2.5 מיליון ש"ח. על החברה להגיש תגובה לבקשת האישור עד ליום 28 בפברואר 2023.

ביום 28 בפברואר 2023 הגישה החברה תגובה לבקשת האישור. בתשובה נטען, בתמצית, כי בעניינו של המבקש לא חל סעיף 28(א) לחוק חוזה ביטוח, מכוחו הוגשה הבקשה לאישור, אלא חל סעיף 28(ב) לחוק חוזה ביטוח, אשר קובע כי במקרה בו חושבו תגמולי הביטוח במועד שלאחר קרות מקרה הביטוח, הפרשי ההצמדה יתווספו מאותו תאריך בלבד. עוד נטען כי, בפסיקת בתי המשפט הוכר סעיף זה כסעיף הקובע את הסדר ההצמדה הנוהג במקרים בו התשלומים מבוצעים בהמחאות מעותדות (קל וחומר במקרים בהם לא בוצע תשלום כלשהו). במקרה בו הצד השלישי מסר המחאה מעותדת לביטחון בלבד ולמעשה טרם נשא בכל תשלום, אילו המבטח יצרף הפרשי הצמדה לתשלום לצד השלישי מיום קרות מקרה הביטוח, יתעשר הצד השלישי הלכה למעשה על חשבון המבטח. נטען כי במרבית המקרים, החברה משלמת את תגמולי הביטוח בטרם הוציא הצד השלישי מכיסו כספים עבור תיקון.

התנהלות החברה, התואמת את ההסדר הקבוע בסעיף 28(ב) לחוק חוזה הביטוח, תואמת גם את ההסכמות אליהן הגיעו החברה וחברות ביטוח נוספות במסגרת בקשה לאישור אחרת. בהסדר פשרה שהתקבל בגדרי בש"א 13944/08 יחזקאל מנחם נ' הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ, במסגרתו הגיעו 10 חברות ביטוח – ביניהן החברה – עם המבקשים שם, להסדר פשרה שעניינו, בין השאר, בתשלומי הפרשי הצמדה למבוטחים ולצדדים שלישיים ("הסדר מסיקה"). במסגרת הסדר מסיקה נקבע כי בכל הקשור לתשלומי הפרשי הצמדה: (1) על הפרשי ההצמדה להיות משוערכים למועד בו חושבו; (2) במקרה שהתשלום עבור תיקון הנזק נעשה באמצעות המחאות מעותדות או בהסדר תשלומים שטרם נפרע, תחושב ההצמדה רק ממועד פירעון בפועל; (3) לא תשולם הצמדה מקום בו כלי הרכב טופל במוסך הסדר; (4) פרטים אודות הפרשי הצמדה יצוינו רק אם שולמו למבוטח או לצד השלישי.

המבקש בעניין זה דרש מהחברה (באמצעות חברת הביטוח שלו) שתשלם לו את סכום הנזק הנומינאלי בלבד, זאת ניתן להניח מאחר שהוא כלל לא תיקן את הנזק, ולחלופין תיקן ושילם מחיר מופחת או תיקן ושילם באמצעות המחאות מעותדות. עוד נטען כי המבקש בעניין זה ממילא קיבל מהחברה תשלום בסך 240 ש"ח עבור רכיבי ריבית והצמדה, עובר להגשת הבקשה לאישור, כך שכלל לא נגרם לו נזק (שכן דמי ההצמדה שהוא היה יכול להיות זכאי להם עומדים לכל היותר על 161 ש"ח).

כמו כן, נטען כי לא מתקיימים התנאים הנדרשים בחוק לצורך לאישור התובענה כייצוגית. ביום 30 באפריל 2023 המבקש הגיש תגובה לתשובה לבקשה לאישור ("התגובה לתשובה"). בתגובה לתשובה נטען, בתמצית, כי בתשובה לבקשה לאישור החברה הודתה שהיא לא מצמידה את ירידת הערך למדד, בהתאם לדרישות הדין; וכן במקרים בהם הצד השלישי בחר שלא לתקן את הנזק. עוד נטען כי החברה לא הציגה בתשובתה אף לא מקרה אחד בו שילמה הצמדה כדין. עוד נטען כי, בניגוד לטענות החברה בתשובה, החברה שינתה את התנהלותה רק בעקבות פניית המבקש אליה.

ביום 17 במאי 2023 החברה הגישה בקשה למחיקת תשובת המבקש ("הבקשה למחיקת התשובה"). ביום 21 במאי 2023 המבקש השיב לבקשה למחיקת התשובה.

ביום 30 במאי 2023 התקיים דיון קדם משפט, במסגרתו בית המשפט הציע לצדדים לפנות להליך גישור לצורך בירור הסכסוך. ביום 20 ביוני 2023 הצדדים הודיעו כי הם מסכימים לפנות להליך גישור, וביום 30 ביוני 2023 הצדדים הודיעו לבית המשפט את זהות המגשר. נכון למועד פרסום הדוחות, הליך הגישור נמצא בעיצומו. על הצדדים לעדכן את בית המשפט בדבר התקדמות הליך הגישור עד ליום 3 ביוני 2024.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

10. ביום 10 באוקטובר 2023 התקבלה במשרדי החברה בקשה לאישור תובענה כייצוגית, אשר הוגשה נגד החברה לבית המשפט המחוזי בתל אביב, על-ידי שלושה מבוטחים של החברה בפוליסות ביטוח עסק, ביטוח דירה וביטוח רכב.

לטענת המבקשים, החברה פועלת שלא כדין עת היא מנכה סכום של 20 ש"ח ממבוטחיה בתחום הכללי/אלמנטרי אשר זכאים לקבל החזר של חלק יחסי מהפרמיה ששילמו עבור הפוליסה בהתאם ליתרת תקופת הביטוח, וזאת בעקבות ביטול פוליסה.

הקבוצה הוגדרה בבקשת האישור, כדלקמן: "מבוטחים של החברה ב-7 השנים הקודמות להגשת התביעה, אשר ביטלו פוליסות בתחום הכללי/אלמנטרי והיו זכאים לקבל החזר של חלק יחסי מהפרמיה ששילמו עבור הפוליסה בהתאם ליתרת תקופת הביטוח, ואשר מסכום ההחזר ניכתה החברה 20 ש"ח (וזאת בין אם צוינה גביית ה-20 ש"ח במפורש ובין אם לאו)".

עילות התביעה הנטענות בבקשת האישור הן: הפרת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן) תשמ"ו-1986; הפרת חובות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) תשמ"ו-1986; הפרת חובה חקוקה; הפרת חוזה והפרת החובה לקיים חוזים בתום לב; עשיית עושר ולא במשפט; הטעיה נזיקית והטעיה חוזית.

סכום התביעה האישית של המבקשים הועמד על 60 ש"ח במצטבר (20 ש"ח לכל מבקש), בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.

סכום הנזק הנטען ביחס לכל חברי הקבוצה נאמד על-ידי המבקשים בסכום של 6,859,160 ש"ח, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית.

מועד הגשת התשובה לבקשת האישור הוא 10 במרס 2024.

נכון למועד פרסום הדוחות, מנהלים הצדדים מגעים בניסיון להגיע להסדר מוסכם לסיום התובענה, ובמסגרת זו הוסכם על שהיית המועד להגשת תשובה, כך שהיא תוגש, ככל שיהיה צורך בכך, תוך 30 יום לאחר מיצוי המגעים. דיון מקדמי בבקשת האישור קבוע ליום 26 בנובמבר 2024.

11. ביום 2 נובמבר 2023 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד החברה וכנגד חברות ביטוח נוספות.

עניינה של הבקשה בטענה לפיה גובה הפרמיה הנגבית על ידי המשיבות אמור לגלם את הסיכון ו/או הסיכוי לקרות אירוע פתע. לפי הנטען, באירועים קיצוניים כדוגמת מלחמת 'חרבות ברזל' צפויה ירידה חדה בסיכון, אשר לא גולמה ו/או קיבלה איזושהי התייחסות בקביעת גובה הפרמיה על ידי מי מהמשיבות, במועד רכישת הפוליסות שרכשו המבקשים.

להערכת המבקשים, סכום הנזק האישי הנטען כנגד המשיבות הינו בסך של 167 ש"ח; והנזק הממוני והבלתי ממוני הוערך בסך של מעל 2.5 מיליון ש"ח ולפי הערכה ראשונית -10,020,000 מיליון ש"ח. בהתאם למועד המצאת בקשת האישור, על החברה להגיש תשובתה לבקשת האישור עד ליום 28 בפברואר 2024.

נוכח בקשת הארכה שהוגשה ביום 19 במרס 2024, על המשיבות להגיש תשובה מטעמן לבקשת האישור עד ליום 10 באפריל 2024; ובהתאמה, על המבקש להגיש תגובה לתשובה לבקשת האישור עד ליום 10 במאי 2024.

נוכח בקשת ארכה נוספת שהוגשה ביום 9 באפריל 2024, על המשיבות להגיש תשובה מטעמן לבקשת האישור עד ליום 18 באפריל 2024; ובהתאמה, על המבקש להגיש תגובה לתשובה לבקשת האישור עד ליום 16 במאי 2024.

ביום 18 באפריל 2024 הוגשה תשובת המשיבה לבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

ביום 21 במאי 2024 התקיים דיון קדם משפט. בית המשפט קצב למבקשים 30 יום להגשת הודעה אם מעוניינים להמשיך לנהל את בקשת האישור שהוגשה על-ידיהם.

12. ביום 19 במרס 2024 הוגשה לבית משפט המחוזי בתל-אביב בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד החברה וכנגד חברות ביטוח נוספות.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
12. המשך

עניינה של הבקשה בטענה לפיה המשיבות אינן משפות את הניזוק (מבוטח או צד ג') במלוא שכר טרחת השמאי ששילם לצורך שומת הנזק שנגרם לרכבו עקב מקרה הביטוח בו היה מעורב הרכב המבוטח. להערכת המבקש 1, סכום הנזק האישי הנטען כנגד החברה הינו בסך של 234 ש"ח. והנזק הממוני והבלתי ממוני לכלל חברי הקבוצה הוערך בסך של מעל 2.5 מיליון ש"ח. על המשיבות להגיש תשובה לבקשת האישור עד ליום 14 ביולי 2024. ביום 17 ביולי 2024 בית המשפט אישר את ההסתלקות של אחת המשיבות.

13. ביום 15 באפריל 2024 הוגשה לבית משפט המחוזי מרכז - בלוד בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד החברה וכנגד סוכנויות וחברות ביטוח נוספות. עניינה של הבקשה בטענות של המבקש, כי המשיבות או מי מטעמן מוכרות פוליסות ביטוח מקיף לרכב בהן כלולים כתבי שירות בגין שירותים נלווים (תיקון שמשות ופנסים, גרירה וחילוף ועוד), כחלק בלתי נפרד מהפוליסות, מבלי שפורטו המחירים של כתבי השירות ומבלי שניתנת ללקוחות האפשרות לבחור בין שני ספקי שירות לפחות. להערכת המבקשים, סכום הנזק האישי הנטען כנגד החברה (וכנגד אחת המשיבות שהינה סוכנות ביטוח) הינו בסך של 550 ש"ח; והנזק הממוני והבלתי ממוני של חברי הקבוצה עומד על סך של למעלה מ-2.5 מיליון ש"ח.

ב. להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות כנגד החברה, כפי שצויינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות הליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהם הסכם פשרה (ראה לעניין זה סעיף 1 לעיל).

טבלה מסכמת:

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע בלתי מבוקר אלפי ש"ח
<u>תובענות שאושרו כתביעה ייצוגיות:</u>		
צוין סכום המתייחס לחברה	1	37,320
<u>בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:</u>		
צוין סכום המתייחס לחברה	5	107,129
לא צוין סכום התביעה (*)	6	-

(*) לרבות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן לא צוין סכום תביעה מדויק (ראה פירוט אודות בקשה לאישור תובענה כייצוגית בסעיפים 7, 8, 9, 12 ו-13 לעיל).

ג. תהליכים אחרים וחשיפות נוספות

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופה החברה לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדינוי הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר ברגיל תחולתם עתידית.

כנגד החברה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה על שוק ההון, הביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן: הממונה) ביחס לזכויות מבוטחים על פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בחברה. לעיתים, הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רוחבי ביחס לקבוצת מבוטחים.

כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בחברה ו/או מעביר לחברה בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול החברה, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמות, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החוזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים על החברה בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

ביום 21 בדצמבר 2021, העביר הממונה אל החברה הודעת דרישת מידע בעניין גביית כיסויים ביטוחיים בהתאם למגבלות לפי תקנה 45 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964. הטענה שביסוד דרישת ההשבה הינה כי החברה, כביכול, ניכתה מהפקדות מעסיקים, סכומים בשיעור העולה על השיעור המותר לפי הדין לטובת רכישת כיסוי ביטוח חיים וכן רכשה בעבור המבוטחים כיסויים ביטוחיים, שאינם ביטוח חיים ואינם מותרים, כביכול, לרכישה מתוך הפקדות המעביד, וזאת ביחס למבוטחים אשר פוליסות הביטוח שלהם הופקו מיום 1 באוגוסט 1999 ועד ליום 31 בדצמבר 2013. הדרישה כוללת גם הוראות לביצוע השבה, ככל וימצא כי החברה פעלה שלא בהתאם לכללים הקבועים בהודעה זו (להלן: "דרישת מידע והשבה" או "הדרישה"). במסגרת דרישת המידע וההשבה נקבע, שעל החברה להעביר לממונה מתווה מפורט של סדר הפעולות אותן תנקוט לצורך ביצוע ההשבה של הסכומים שנגבו שלא כדין ובכלל זה אבני דרך לביצוע ההשבה, ככל ונגבו שלא כדין. כמו כן ניתנה לחברה האפשרות להעביר הערות והשגות לדרישה, בהתאם למפורט בה. החברה העבירה מספר התייחסויות בכתב לדרישה כאמור, כאשר האחרונה בהם הועברה באמצעות באי כוחה, ביום 28.4.2022. טרם התקבלה תגובת הרשות למענה החברה.

ד. בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה ותובענות אשר אושרו כנגד החברה, קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה למבוטחיה. מורכבות זו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין צדדים שלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החיסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת החברה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושיוכם לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. מוצרים אלו מנוהלים על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט.

שינויים אלה מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלה והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. לקבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדינוי הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

ד. המשך

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקת החברה הינו עתיר פרטים ונסיבות, אשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, אשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף, הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלוונטי בהתייחס ללקוח בודד. החברה מטפלת, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת. החברה חשופה לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של החברה וכיוצ"ב, טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי החברה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מהסוג האמור. החברה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

ה. יתרת הפרשה בגין התובענות הייצוגיות והליכים אחרים כנגד החברה האמורים לעיל, הינה בסך של כ-24.8 מיליון ש"ח (ליום 31 במרס, 2023 כ-38.0 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2023 כ-23.8 מיליון ש"ח).

באור 7: -

אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח:

1. ביטוח חיים

א. השפעת הריבית על העתודות לגמלה ואובדן כושר עבודה בביטוח חיים, והעתודות לתביעות בתשלום בענף סיעוד

בתקופת הדוח עלייה בעקום הריבית חסרת הסיכון בניכוי השפעה ממתנת של ירידה בפרמיית אי הנזילות, הביאו לעלייה בשיעור ריבית ההיוון המשמשת בחישוב העתודות לגמלה ואובדן כושר עבודה בביטוח חיים, והעתודות לתביעות בתשלום בענף סיעוד.

ב. החברה עורכת מדי תקופה בדיקת נאותות העתודות בדיקה זו מחושבת בדרך של היוון תזרימי המזומנים על בסיס ריבית חסרת סיכון, בתוספת פרמיית אי נזילות כפי שנקבעה על ידי הממונה (ראה באור 32 (6) ג) לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים). עליית עקום הריבית חסרת הסיכון לא השפיעה על בדיקת נאותות העתודה במוצר סיעוד.

השפעת עדכון ההנחות הנ"ל על התוצאות הכספיות מפורטת להלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2023	2023	2024
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
	מלש"ח	
	0.4	(1.4)
(3.7)	(1.4)	0.4
(3.7)	(1.4)	0.4
-	-	-
(3.7)	(1.4)	0.4
(2.4)	(0.9)	0.3

א. השפעת השינויים בריבית

השפעת הקיטון (הגידול) בשיעור ריבית היוון בחישוב העתודה המשלימה לגמלאות

סך הגידול בהפרשות כתוצאה משינוי בשיעור הריבית

ב. עדכון שיעורי תוחלת החיים

סך הכל לפני מס

סך הכל לאחר מס

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח (המשך):

לאור כך שבמהלך השנה וחצי האחרונות התגבשה בישראל סביבת ריבית גבוהה משמעותית מזאת שאפיינה בעבר את המשק הישראלי, עדכנה החברה במהלך הרבעון הראשון את פקטור היוון ה- k בגין פוליסות שמרכיב החיסכון בהן תלוי תשואה, וזאת בהתאם לפקטור היוון ה- K שהחברה קבעה בעבר בהתאם להוראות חוזר חישבו עתודות לתשלום קצבה בפוליסות ביטוח חיים (2013-1-2). השפעת השינוי האמור בתקופת הדיווח הסתכמה לכ-1.2 מיליון ש"ח (לאחר מס).

2. ביטוח כללי

השפעת הריבית על ההתחייבויות בענפי חובה וחבויות

החברה מחשבת את ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי. כחלק מחישוב זה החברה מהוונת את תשלומי התביעות העתידיים לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות אלו.

בתקופת הדוח העלייה בעקום ריבית חסרת הסיכון הקטינה את ההתחייבויות בעיקר בענפי חובה וחבויות ב-5.7 מיליון ש"ח בשייר לפני מס ו-3.7 מיליון ש"ח לאחר מס.

בתקופה המקבילה אשתקד העלייה בעקום ריבית חסרת הסיכון הקטינה את ההתחייבויות ב-18.4 מיליון ש"ח בשייר לפני מס ו-12.1 מיליון ש"ח לאחר מס.

בדוח הכספי לתקופה שנתיימה ביום 31 בדצמבר, 2023 העלייה בעקום ריבית חסרת הסיכון הקטינה את ההתחייבויות בעיקר בענפי חובה וחבויות ב-35 מיליון ש"ח בשייר לפני מס ו-23 מיליון ש"ח לאחר מס.

בחודש מרס 2024 אושר במליאת הכנסת תיקון לצו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים), התשפ"ד – 2024 (להלן: הצו), אשר קובע כי החל מיום 1 בינואר 2025 שיעור מס השכר החל על מוסדות כספיים יעמוד על 18% מהשכר ששולם בעד עבודה ומס הרווח יעמוד על 18% מהרווח שהופק. יתרות המסים הנדחים הנכללות בדוחות הכספיים ליום 31 במרס, 2024 מביאות בחשבון את ההשפעות הנובעות מהעלאת שיעורי המס כאמור לעיל.

השפעת השינוי בשיעורי המס הובילה לגידול ביתרת נכס מיסים נדחים ליום 31 במרס, 2024 בסך של כ-232 אלפי ש"ח, כאשר כ-185 אלפי ש"ח מסך הגידול האמור נזקף ברווח או הפסד, והיתרה, סך של כ-47 אלפי ש"ח, נזקפה ברווח כולל אחר.

ב. בהמשך לאמור בבאור 1 בדבר השפעת מלחמת חרבות ברזל ושינוי החקיקה, ביום 9 בפברואר 2024, חברת דירוג האשראי הבינלאומי Moody's הודיעה על הורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל לרמה 2A (מרמה של 1A). להורדת הדירוג התווספה "תחזית שלילית", שעלולה להוביל להורדת דירוג נוספת כתלות גם במצב הכלכלי והגיאוגרפי בישראל.

ג. ביום 14 במרס 2024, דיווחה החברה אודות כוונתה לבצע פדיון מוקדם, חלקי ומותנה, ביוזמתה, בסך של כ-60,000,000 ש"ח ע.ג. מתוך אגרות חוב (סדרה 3) של החברה, וזאת בהתאם להוראות שטר הנאמנות בגין אגרות החוב, ובכפוף לגיוס הון מתאגיד בנקאי באמצעות כתב התחייבות נדחה. ביום 21 במרס 2024, דיווחה החברה אודות התקיימות התנאי המתלה האמור, וביצעה פדיון מוקדם חלקי של אגרות החוב בתמורה לסך של כ-60 מיליון ש"ח.

ד. ביום 31 במרץ 2024 חתמה החברה עם תאגיד בנקאי על נטילת כתב התחייבות נדחה בסך של 60 מיליון ש"ח (להלן: כתב ההתחייבות הבנקאי). כתב ההתחייבות הבנקאי הינו לתקופה בת 8 שנים והחברה רשאית לפדות אותו בפדיון מוקדם לראשונה בחלוף 5 שנים ממועד הנפקתו. במהלך 5 השנים הראשונות לחייו, כתב ההתחייבות הבנקאי נושא ריבית בשיעור $P+2\%$, ובמהלך יתרת חייו ריבית בשיעור $P+3.75\%$. אלעזרא החזקות, בעלת השליטה בחברה כמתואר [בבאור 1\(א\)](#) לעיל, העמידה לטובת התאגיד הבנקאי ערבות בשיעור של 40% מסך גובה כתב ההתחייבות בגין כתב ההתחייבות הבנקאי. בנוסף לכתב ההתחייבות הבנקאי, העמיד התאגיד הבנקאי לחברה מסגרת אשראי בסך 40 מיליון ש"ח, לתקופה של 12 חודשים. מסגרת האשראי האמורה יכולה להיות מנוצלת ע"י החברה בדרך של נטילת כתב התחייבות נדחה, אשר נושא תנאים זהים לאלו של כתב ההתחייבות הבנקאי, פרט לכך שבגין כל סכום שתנצל החברה מהמסגרת האמורה, אלעזרא החזקות, בעלת השליטה בחברה

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח (המשך)

ד. המשך

כמתואר לעיל, תעמיד לטובת התאגיד הבנקאי ערבות בשיעור של 100% מסך המסגרת שתנוצל. לעניין ניצול מסגרת האשראי האמורה לאחר תקופת הדיווח, ראה באור 8 (ב) להלן.

ה. ביום 9 בפברואר 2024, חברת דירוג האשראי הבינלאומי Moody's הודיעה על הורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל לרמה 2A (מרמה של 1A). להורדת הדירוג התווספה "תחזית שלילית", שעלולה להוביל להורדת דירוג נוספת כתלות גם במצב הכלכלי והגיאופוליטי בישראל.

באור 8: - אירועים לאחר תקופת הדיווח

א. ביום 15 במאי 2024 החברה דיווחה כי רשות ניירות ערך אישרה את הארכת תשקיף המדף של החברה עד ליום 17 במאי 2025.

ב. בהמשך לכתוב בבאור 7(ד) לעיל לעניין מסגרת האשראי שהועמדה ע"י תאגיד בנקאי לחברה, ביום 30 במאי 2024, ניצלה החברה את מסגרת האשראי שהועמדה מתאגיד בנקאי כמתואר בבאור 7 (ד) לעיל ונטלה כתב התחייבות בנקאי על סך 40 מיליון ש"ח.

ג. ביום 2 באפריל 2024 הודיעה חברת הדירוג Fitch Ratings כי היא מורידה את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל מ-"יציבה" ל-"שלילית", ללא שינוי של דירוג האשראי של המדינה.

באור 9: - יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 17 ותקן דיווח כספי בינלאומי 9

בהמשך לאמור בבאור 2 (כג) לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים, להלן עדכון בקשר להיערכות החברה ליישום IFRS 17 ו-IFRS 9. בחודש מאי 2017 פרסמה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח. בנוסף, בחודש יוני 2020 ודצמבר 2021 פורסמו על ידי ה- IASB תיקונים לתקן (להלן – IFRS 17).

IFRS 17 קובע כללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח ומחליף את ההוראות הקיימות בנושא במסגרת IFRS 4 והוראות רשות שוק ההון ביטוח וחסכון. התקן החדש צפוי להביא לשינויים מהותיים בדיווח הכספי של החברה.

מועד היישום לראשונה שנקבע ב-IFRS 17 הינו ה-1 בינואר, 2023, אולם, בהתאם לדרישות הממונה שפורסמו במסגרת "מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) – חוזי ביטוח" (להלן: מפת הדרכים), נדחה מועד היישום לראשונה של IFRS 17 בישראל לתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2025 כאשר מועד המעבר הינו ה-1 בינואר, 2024.

בחודש יולי 2014 פורסם על ידי ה- IASB תקן דיווח כספי בינלאומי 9 בדבר מכשירים פיננסיים (להלן: IFRS 9 המחליף את IAS 39 וקובע כללים חדשים לסיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים בדגש על נכסים פיננסיים). מועד היישום לראשונה שנקבע ב-IFRS 9 הוא ה-1 בינואר 2018. בספטמבר 2016 פורסם תיקון ל-IFRS 4 אשר התיר לישות שמנפיקה חוזי ביטוח, ועומדת בקריטריונים מסוימים שנקבעו, לדחות את האימוץ של IFRS 9 עד ל-1 בינואר 2023 (מועד היישום לראשונה של IFRS 17) על מנת למנוע את חוסר ההקבלה החשבונאית שעשויה להתרחש עקב יישום של IFRS 9 טרם יישום IFRS 17. החברה עמדה בקריטריונים כאמור ודחתה את היישום של IFRS 9 בהתאם לכך. עם דחיית מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ל-1 בינואר 2025 דחה הממונה גם את מועד היישום לראשונה של IFRS 9 ל-1 בינואר 2025 בהתאם.

א. היערכות החברה ליישום IFRS 17 ו-IFRS 9

כחלק מתהליך אימוץ התקנים, החברה מצויה בתהליך יישום והטמעה של מערכות מידע ממוחשבות אשר הכרחיות ליישום ההוראות. כמו כן, החברה בוחנת וממפה את הבקורות הנדרשות ואת אופן זרימת המידע אל הדוחות הכספיים.

בינואר 2024, העבירה החברה לרשות רשימת בקורות מפתח שיושמו עד סוף שנת 2023 ואת תכנית העבודה של החברה בקשר ליתר הבקורות אשר צפויות להיות מיושמות במהלך המחצית הראשונה של שנת 2024. בנוסף, בהתאם למפת הדרכים, באוגוסט 2023, החברה דיווחה לרשות את התוצאות של סקר ההשפעה הכמותית (Impact Quantitative studies, להלן – QIS) הראשון לבחינת השפעת היישום לראשונה של IFRS 17. במסגרת ה-QIS הראשון, החברה ביצעה מבדקים כמותיים לצורך בחינת

באור 9: - יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 17 ותקן דיווח כספי בינלאומי 9 (המשך)

א. היערכות החברה ליישום IFRS 17 ו-IFRS 9 (המשך)

המתודולוגיה של חישוב יתרות הפתיחה על בסיס היתרות ליום 1 בינואר 2023 של חוזי ביטוח מסוימים שנקבעו במסגרת העדכון השלישי. החברה העבירה לרשות עדכון של מסמך המתודולוגיה לחישוב ה-RA בחודש דצמבר 2023, כמו כן, בחודש מרס 2024 החברה העבירה לרשות טיוטה מעודכנת של המדיניות החשבונאית המלאה ליישום IFRS 17 ו-IFRS 9 בהתאם להנחיות במפת הדרכים. החברה נערכת לביצוע ה-QIS השני לבחינת השפעות היישום לראשונה של IFRS 17 ו-IFRS 9, אשר חובת הגשתו כפי שנקבעה במפת הדרכים הינה עד ליום 31 ביולי 2024. לצורך היערכותן של חברות הביטוח בישראל לאימוץ IFRS 17, פרסם הממונה נספח לטיטוט חוזר ביטוח בדבר "סוגיות מקצועיות הנוגעות ליישום תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS) בישראל" (להלן: חוזר סוגיות מקצועיות). המדיניות החשבונאית המתוארת בהמשך מתבססת בין היתר על חוזר זה. יצוין כי ב-15 באפריל 2024 פרסם הממונה טיוטה 8 של חוזר סוגיות מקצועיות הכוללת, בין היתר, הסדרה מפורטת של עקרונות חישוב השווי ההוגן למועד המעבר. בהתאם, החברה עדיין בוחנת את האופן בו תיישם את IFRS 17 בנוגע לעניינים שונים הנדונים בטיטוט הממונה (לרבות: אופן קביעת מרווח הסיכון בגין סיכון שאינו פיננסי (RA) ושיעור הרווח בר-סמך שילקח בחשבון, אופן קביעת השווי ההוגן בעת יישום גישת השווי ההוגן במועד המעבר ונושאים שונים נוספים). וכפועל יוצא את השפעות המעבר ל-IFRS 17 על הונה העצמי נכון למועד המעבר.

החברה ממשיכה לבחון את ההשלכות של אימוץ התקנים האמורים על דוחותיה הכספיים ונערכת ליישומם בלוח הזמנים האמור. בשלב זה החברה אינה יכולה להעריך את השפעת היישום על הדוחות.

יודגש כי כל המפורט מטה בקשר למדיניות החשבונאית הינו נכון למועד דוח זה.

ב. IFRS 17 - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית

להלן עיקרי הדרישות והמדיניות החשבונאית שנבחרה על ידי החברה:

מודל המדידה

התקן כולל שלושה מודלים למדידת ההתחייבות בגין חוזי ביטוח:

1. המודל הכללי – מודל ה-GMM

בהתאם למודל זה, המהווה את מודל ברירת המחדל של התקן, יש למדוד את ההתחייבות בגין קבוצות חוזי ביטוח במועד ההכרה לראשונה כערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים מחוזי הביטוח מהוונים בריבית נוכחית בתוספת תיאום סיכון מפורש בגין הסיכונים הלא פיננסיים (RA). הרווח החוזי הגלום בחוזי הביטוח הנגזר מהחישובים כאמור יוכר כהתחייבות (מרווח שירות חוזי - CSM) אשר תוכר ברווח והפסד על פני תקופת הכיסוי. ככל וקיים הפסד חוזי, ייווצר רכיב הפסד והוא יוכר באופן מיידי. רכיבי ההתחייבות כאמור מסווגים לשני סוגי התחייבויות: התחייבות בגין יתרת הכיסוי (LRC) והתחייבות בגין תביעות שהתהוו (LIC).

בתקופות עוקבות, מרווח השירות החוזי יותאם בגין שינויים בהנחות לא פיננסיות הקשורים לשירות העתידי. ככל ומרווח השירות החוזי אופס כתוצאה משינויים אלו, כל שינוי מעבר לכך ייזקף באופן מיידי לרווח והפסד. מנגד, שינויים הנובעים מערך הזמן של הכסף ומסיכונים פיננסיים מוכרים באופן מיידי במסגרת הוצאות מימון בגין חוזי ביטוח.

בחוזי ביטוח משנה מוחזקים, מרווח השירות החוזי יכול להיות נכס או התחייבות והוא מייצג את העלות החוזיה נטו או הרווח החוזי נטו, בהתאמה. ככל וחוזיה ביטוח המשנה קיים בעת הכרה ברכיב הפסד בגין קבוצת חוזי ביטוח המכוסה על ידו, החברה תכיר ברווח מיידי בגין חוזיה ביטוח המשנה (רכיב השבת הפסד) כנגד התאמת מרווח השירות החוזי.

מוצרי החברה העיקריים אשר ימדדו תחת מודל ה-GMM הינם מוצרי חיים – ריסק, אובדן כושר עבודה, מוצרי חיסכון מבטיח תשואה וכן מוצרי בריאות ארוכי טווח. כמו כן, כל ביטוח משנה במגזר חיים ימדדו תחת מודל GMM.

באור 9: - יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 17 ותקן דיווח כספי בינלאומי (המשך)

ב. IFRS 17 - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית (המשך)

מודל המדידה

2. גישת העמלה המשתנה - מודל ה-VFA

מודל זה מהווה גישה מותאמת למודל ה-GMM וחל על חוזים בעלי מאפייני השתתפות ישירה. חוזים בעלי מאפייני השתתפות ישירה הם חוזי ביטוח הכוללים הבטחה של החברה לספק למבוטח תשואה על השקעות המבוססת על פריטי בסיס. כלומר, החוזה כולל שירות משמעותי המתייחס להשקעות.

בהתאם למודל ה-VFA, תזרימי המזומנים לקיום החוזה מורכבים מההתחייבות לשלם למבוטח סכום השווה לשווי ההוגן של פריטי הבסיס בניכוי העמלה המשתנה בגין השירות. שינוי בהתחייבות לשלם למבוטח סכום השווה לשווי ההוגן של פריטי הבסיס, נזקף ישירות להוצאות מימון בגין חוזי ביטוח. מרווח השירות החוזי מותאם בגין שינויים בהנחות לא פיננסיות בדומה למודל ה-GMM, וכן בגין שינויים פיננסיים המשפיעים על העמלה המשתנה.

חוזי ביטוח משנה המוחזקים בידי החברה אינם כשירים להימדד לפי מודל ה-VFA בהתאם להוראות התקן.

החברה צופה כי חוזי הביטוח הכוללים חסכון תלוי תשואה יעמדו בהגדרה זו ביישום IFRS 17 ימדדו בהתאם למודל ה-VFA.

3. גישת הקצאת הפרמיה - מודל ה-PAA

מודל זה הינו פשוט של המודל הכללי אשר ניתן ליישום עבור קבוצות חוזי ביטוח מסוימות שעבורן הוא מספק מדידה שמהווה קירוב סביר למדידה בהתאם למודל הכללי.

עבור קבוצות חוזי ביטוח תחת מודל ה-PAA, התקן מאפשר להכיר בתזרימי מזומנים לרכישת ביטוח כלשהם כהוצאות כאשר מתהוות לה עלויות אלה, בתנאי שתקופת הכיסוי של כל חוזה בקבוצה אינה עולה על שנה אחת. החברה בחרה שלא ליישם חלופה זו.

החברה צופה כי חוזי ביטוח כללי ובריאיות ז"ק ימדדו תחת מודל ה-PAA.

רמת הקיבוץ

IFRS 17 דורש קיבוץ של חוזי ביטוח לקבוצות לצורך הכרה ומדידה. החברה תקבע את הקבוצות בעת ההכרה לראשונה ולא תשנה את הרכב הקבוצות לאחר מכן. ראשית על החברה לזהות תיקים של חוזי ביטוח. תיק מורכב מחוזים הכפופים לסיכונים דומים והמנוהלים יחד. לאחר זיהוי תיק, החברה תפצל אותו לכל הפחות לקבוצות הבאות על בסיס הרווחיות הצפויה בעת ההכרה לראשונה:

- קבוצה של חוזים שהם מכבידים בעת ההכרה לראשונה;
- קבוצה של חוזים שבעת ההכרה לראשונה לא קיימת אפשרות משמעותית שיהפכו למכבידים לאחר מכן; וכן
- קבוצה של יתרת החוזים בתיק.

החברה לא צופה כי הקבוצה השנייה תהיה מהותית

בהתאם לתקן, עבור חוזי ביטוח אשר לגביהם החברה מיישמת את מודל ה-PAA, החברה תניח שאין חוזים בתיק שהם מכבידים במועד ההכרה לראשונה, אלא אם ישנן עובדות ונסיבות מצביעות אחרת. IFRS 17 קובע כי חוזים שהונפקו בפער של יותר משנה אחת לא יכללו באותה קבוצה כך שכל שנת חיתום משויכת לקבוצה נפרדת של חוזי ביטוח.

יחידת המדידה הנמוכה ביותר לצורך IFRS 17 היא חוזה הביטוח על כל כיסויי הביטוח שנכללים בו. כמו כן, במקרים מסוימים מערכת או סדרת הפוליסות משקפים במהות הכלכלית חוזה ביטוח אחד. החברה תכיר ותמדוד את הפוליסות כאמור כחוזה ביטוח אחד.

ב. IFRS 17 - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית (המשך)

IFRS 17 מאפשר לכלול חוזים באותה קבוצה אם הם ישתייכו לקבוצות שונות רק מאחר שחוק או תקנה מגבילים באופן ספציפי את יכולתה המעשית של החברה לקבוע מחיר שונה או רמה שונה של הטבות עבור בעל פוליסה עם מאפיינים שונים. חלקה היחסי של החברה בפוליסות ביטוח רכב חובה המונפקות באמצעות תאגיד ה-"פול" עונה על דרישה זאת ולפיכך בחרה החברה לכלול את חלקה היחסי בפוליסות אלה באותה קבוצה המתייחסת לביטוחי החובה הרגילים שהחברה מוכרת.

גבולות החוזה

עבור חוזי ביטוח, תזרימי מזומנים הינם בתוך גבולות החוזה אם הם נובעים מזכויות וממחויבויות ממשיות שקיימות במהלך תקופת הדיווח בה החברה יכולה לחייב את בעל הפוליסה לשלם פרמיות או שיש לה התחייבות ממשית לספק לו שירותים. התחייבות ממשית מסתיימת בנקודה בה לחברה קיימת יכולת מעשית להעריך מחדש את הסיכונים של בעל הפוליסה (מבוטח בודד) או של התיק של חוזי הביטוח. בנקודה זו, לחברה קיימת יכולת מעשית לקבוע מחיר חדש או לשנות את תנאי ההטבות המשקפים באופן מלא את אותם סיכונים, ובלבד שבתמחור ברמת התיק, הפרמיה הכוללת לא כללה עלות סיכון עתידית. יכולת המעשית של החברה לקבוע מחיר במועד עתידי, אשר משקף באופן מלא את הסיכונים בחוזה מאותו מועד, קיימת כאשר אין מגבלות המונעות מהחברה לתמחר את החוזה מחדש באופן זהה לאופן שבו החברה הייתה מתמחרת חוזה חדש עם אותם מאפיינים. בקביעת גבולות החוזה של חוזי ביטוח, החברה בוחנת כל חוזה בנפרד ושוקלת את מכלול המחויבויות והזכויות הממשיות, בין אם הן נובעות מחוזה, מחוק או מתקנה, ובהתעלם מתנאים חסרי מהות מסחרית.

תיאום סיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA)

ה-RA משקף את הפיצוי שהחברה דורשת עבור נשיאת אי הוודאות לגבי הסכום והעיתוי של תזרימי המזומנים הנובעת מסיכונים לא פיננסיים הכוללים סיכון ביטוח וסיכונים לא פיננסיים אחרים כגון סיכון ביטולים וסיכון הוצאות. ה-RA משקף גם:

- את הרמה של ההטבה בגין פיזור (שונות) שהחברה כוללת בעת קביעת הפיצוי שהיא דורשת עבור נשיאת אותו סיכון; וכן
- הן תוצאות עדיפות והן תוצאות נחותות באופן שמשקף את הרמה של שנאת הסיכון של החברה.

החברה מתאמת את אומדן הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים בגין סכום זה שמקבל ביטוי נפרד בסכום ההתחייבויות הכולל של החברה. IFRS 17 אינו מפרט את טכניקות האמידה המשמשות על מנת לקבוע את תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי.

כמצוין לעיל, לאור פרסום טיוטת חוזר סוגיות מקצועיות ביום 15 באפריל 2024, החברה עדיין בוחנת את האופן בו תיישם אופן קביעת מרווח הסיכון בגין סיכון שאינו פיננסי (RA) ושיעור הרווח בר-סמך שילקח בחשבון.

עקומי הריבית

IFRS 17 קובע כי יש להתאים את האומדנים של תזרימי מזומנים עתידיים על מנת לשקף את ערך הזמן של הכסף ואת הסיכונים הפיננסיים המתייחסים לתזרימי מזומנים אלה, במידה שבה הסיכונים הפיננסיים אינם נכללים באומדנים של תזרימי המזומנים.

התקן קובע כי שיעורי ההיוון המיושמים לאומדנים של תזרימי המזומנים העתידיים:

- ישקפו את ערך הזמן של הכסף, את המאפיינים של תזרימי המזומנים ואת מאפייני הנזילות של חוזי הביטוח;
- יהיו עקביים עם מחירי שוק שוטפים ניתנים לצפייה (אם קיימים) עבור מכשירים פיננסיים עם תזרימי מזומנים שמאפייניהם עקביים עם אלה של חוזי ביטוח, במונחים של, לדוגמה, עיתוי, מטבע ונזילות; וכן
- לא יכללו את ההשפעה של גורמים המשפיעים על מחירי שוק ניתנים לצפייה כאלה, אך שאינם משפיעים על תזרימי המזומנים העתידיים של חוזי הביטוח.

באור 9: - יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 17 ותקן דיווח כספי בינלאומי 9 (המשך)

ג. IFRS 17 - השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית (המשך)

יחידות הכיסוי ואופן שחרור מרווח השירות החוזי (CSM)

ה- CSM מייצג את ההתחייבות בגין הרווח שטרם מומש המתייחס לשירותים עתידיים. בהתאם לתקן, ה- CSM יוכר ברווח והפסד על פני תקופת הכיסוי בתבנית שמשקפת את שירות הביטוח שסופק על ידי החברה בקשר עם החוזים שנוכללים בקבוצת חוזי הביטוח. תבנית זו נקבעת על בסיס יחידות הכיסוי שסופקו בתקופה ביחס ליחידות הכיסוי שצפוי שסופקו בעתיד בקשר עם קבוצת חוזי הביטוח. מספר יחידות הכיסוי בקבוצה הוא הכמות של שירותי חוזה ביטוח המסופקים על ידי החוזים בקבוצה, הנקבע על ידי הבאה בחשבון, לכל חוזה, של הכמות של ההטבות המסופקות בהתאם לחוזה ואת התקופה החזויה של הכיסוי שלו.

הצגה

תחת IFRS 17 החברה תפצל את הסכומים שהוכרו בדוח על רווח או הפסד ורווח כולל אחר ל:

- א. תוצאות שירותי ביטוח, כולל הכנסות ביטוח והוצאות שירותי ביטוח; וכן
- ב. הכנסות מימון או הוצאות מימון מביטוח.

ההפרדה כמתואר לעיל תגדיל את השקיפות לגבי מקורות הרווח של החברה.

הוראות מעבר

יש ליישם את IFRS 17 למפרע (להלן: יישום למפרע מלא) אלא אם הדבר אינו מעשי.

החברה תיישם את גישת היישום למפרע המלא עבור תיקי הביטוח האלמנטרי.

לעמדת החברה אין זה מעשי ליישם למפרע את IFRS 17 לקבוצות חוזי ביטוח חיים ובריאות.

החברה עדיין בוחנת את השפעות המעבר ל- IFRS 17 על הונה העצמי נכון למועד המעבר.

ג. IFRS 9 – השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית

סיווג ומדידה

נכסים פיננסיים

ביישום IFRS 9, החברה תסווג נכסים פיננסיים בהתאם למדידה העוקבת שלהם בעלות מופחתת, בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר או בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, על בסיס המודל העסקי של הישות לניהול הנכסים הפיננסיים, וכן מאפייני תזרים המזומנים החוזי של הנכס הפיננסי.

נכס פיננסי יימדד בעלות מופחתת אם מתקיימים שני התנאים הבאים:

- (א) הנכס הפיננסי מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו להחזיק נכסים פיננסיים על מנת לגבות תזרימי מזומנים חוזיים; וכן
- (ב) התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי מספקים זכאות במועדים מוגדרים לתזרימי מזומנים שהם רק תשלומי קרן וריבית בגין סכום הקרן שטרם נפרעה (להלן: מבחן הקרן והריבית).

נכס פיננסי יימדד בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר אם מתקיימים שני התנאים הבאים:

- (א) הנכס הפיננסי מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא הן לגבות תזרימי מזומנים חוזיים והן למכור נכסים פיננסיים; וכן
- (ב) מתקיים תנאי הקרן והריבית.

נכס פיננסי יימדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד אלא אם הוא נמדד בעלות מופחתת או בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר.

על אף האמור לעיל, במועד ההכרה לראשונה, החברה יכולה ליעד נכס פיננסי כנמדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד אם יעוד שכזה מבטל או מקטין משמעותית חוסר עקביות במדידה או בהכרה, שהיו

באור 9: - יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 17 ותקן דיווח כספי בינלאומי 9 (המשך)

ג. IFRS 9 – השינויים העיקריים במדיניות החשבונאית (המשך)

נוצרים אילולא כן ממדידת נכסים או התחייבויות או מהכרה ברווחים ובהפסדים בגינם לפי בסיסים שונים.

מודל ירידת ערך נכסים פיננסיים

החברה תבחן בכל מועד דיווח את ההפרשה להפסד בגין מכשירי חוב פיננסיים אשר אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

החברה תבחין בין שני מצבים של הכרה בהפרשה להפסד:
(א) מכשירי חוב אשר לא חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה, או מקרים בהם סיכון האשראי נמוך – ההפרשה להפסד שתוכר בגין מכשירי חוב זה תיקח בחשבון הפסדי אשראי חזויים בתקופה של 12 חודשים לאחר מועד הדיווח, או;
(ב) מכשירי חוב אשר חלה הידרדרות משמעותית באיכות האשראי שלהם מאז מועד ההכרה לראשונה בהם ואשר סיכון האשראי בגינם אינו נמוך, ההפרשה להפסד שתוכר תביא בחשבון הפסדי אשראי החזויים - לאורך יתרת תקופת חיי המכשיר. החברה תיישם את ההקלה שנקבעה בתקן לפיה היא תניח שסיכון האשראי של מכשירי חוב לא עלה באופן משמעותי ממועד ההכרה לראשונה אם נקבע במועד הדיווח כי המכשיר הינו בעל סיכון אשראי נמוך, למשל כאשר המכשיר הינו בעל דירוג חיצוני של "דרגת השקעה".

ירידת הערך בגין מכשירי חוב הנמדדים לפי עלות מופחתת תיזקף לרווח או הפסד כנגד הפרשה ואילו ירידת הערך בגין מכשירי חוב הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר תיזקף כנגד קרן הון ולא תקטין את הערך בספרים של הנכס הפיננסי בדוח על המצב הכספי.

פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2024

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
418,717	-	100,427	318,290	-	נכסי חוב סחירים (1)
1,266,560	1,266,560	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
115,539	-	-	64,080	51,459	מניות (2)
255,760	-	-	129,752	126,008	אחרות (3)
2,056,576	1,266,560	100,427	512,122	177,467	סך הכל

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים - ראה באור 5 (ב) "מכשירים פיננסיים".

ליום 31 במרס, 2023

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
488,429	-	100,098	388,331	-	נכסי חוב סחירים (1)
1,142,448	1,142,448	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
115,758	-	-	16,988	98,770	מניות (2)
260,853	-	-	81,543	179,310	אחרות (3)
2,007,488	1,142,448	100,098	486,862	278,080	סך הכל

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים - ראה באור 5 (ב) "מכשירים פיננסיים".

ליום 31 בדצמבר, 2023

סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד	
אלפי ש"ח					
511,070	-	103,742	407,328	-	נכסי חוב סחירים (1)
1,267,918	1,267,918	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
116,290	-	-	15,794	100,496	מניות (2)
170,705	-	-	32,097	138,608	אחרות (3)
2,065,983	1,267,918	103,742	455,219	239,104	סך הכל

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים - ראה באור 5 (ב) "מכשירים פיננסיים".

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

(1) נכסי חוב סחירים (המשך)

ההרכב:

ליום 31 במרס, 2024	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
201,721	202,333
116,569	116,496
100,427	100,427
418,717	419,256

אגרות חוב ממשלתיות

זמינות למכירה

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה:

זמינים למכירה

מוחזקים לפדיון

סך הכל נכסי חוב סחירים

ההרכב:

ליום 31 במרס, 2023	
הערך בספרים	עלות מופחתת
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
256,985	260,729
131,346	141,233
100,098	100,098
488,429	502,060

אגרות חוב ממשלתיות

זמינות למכירה

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה:

זמינים למכירה

מוחזקים לפדיון

סך הכל נכסי חוב סחירים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2023	
הערך בספרים	עלות מופחתת
מבוקר	
אלפי ש"ח	
310,933	312,155
96,395	87,996
103,742	103,742
511,070	503,893

אגרות חוב ממשלתיות

זמינות למכירה

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה:

זמינים למכירה

מוחזקים לפדיון

סך הכל נכסי חוב סחירים

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

(2) מניות

ליום 31 במרס, 2024	
הערך בספרים	עלות
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
18,615	27,534

מניות סחירות

מניות שאינן סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד או שיועדו בעת ההכרה לראשונה*)

סה"כ מניות

ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)

96,924	81,833
115,539	109,367
7,654	

ליום 31 במרס, 2023	
הערך בספרים	עלות
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
16,988	37,962
98,770	86,429
115,758	124,391
21,292	

מניות סחירות

מניות שאינן סחירות

סה"כ מניות

ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2023	
הערך בספרים	עלות
מבוקר	
אלפי ש"ח	
16,772	27,534
99,518	81,833
116,290	109,367
9,538	

מניות סחירות

מניות שאינן סחירות

סך הכל מניות

ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

(3) השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס, 2024	
עלות	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
121,594	129,752
150,174	120,467
-	5,541
150,174	126,008
271,768	255,760
	-

סחירות

זמינות למכירה

שאינן סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

מכשירים נגזרים

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס, 2023	
עלות	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
80,906	81,543
171,795	177,172
-	2,138
171,795	179,310
252,701	260,853
	-

סחירות

זמינות למכירה

שאינן סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

מכשירים נגזרים

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2023	
עלות	הערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	
30,770	32,097
150,526	130,869
-	7,739
150,526	138,608
181,296	170,705
	-

סחירות

זמינות למכירה

שאינן סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

מכשירים נגזרים

סך הכל השקעות פיננסיות שאינן סחירות

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, קרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות
נאמנות, קרנות השקעה, קרנות גידור, נגזרים פיננסיים, אופציות, מוצרים מובנים.

דוח יחס כושר פירעון

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

ליום 31 בדצמבר 2023

תוכן עניינים

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

ליום 31 בדצמבר 2023

עמוד

1	דוח מיוחד של ר"ח
2	רקע ודרישות גילוי
3	הגדרות
4	מתודולוגיית החישוב
5	הערות והבהרות
6	סעיף 1- יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון
8	סעיף 2 - מאזן כלכלי
9	סעיף 2א – מידע אודות מאזן כלכלי
13	סעיף 2ב - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
14	סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
16	סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
17	סעיף 5 - סף הון (MCR)
18	סעיף 6 - השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה
19	סעיף 7 –תנועה בעודף הון
20	סעיף 8 - מבחני רגישות
21	סעיף 9 – מגבלות על חלוקת דיבידנד

לכבוד
הדירקטוריון של
הכשרה חברה לביטוח בע"מ

א.ג.נ.

הנידון: בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של
הכשרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2023

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון ("SCR") ואת ההון הכלכלי של חברת הכשרה חברה לביטוח בע"מ ליום 31 בדצמבר, 2023 (להלן "המידע"), הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה המצורף בזה ומסומן בחותמת משרדנו לשם זיהוי (להלן "הדו"ח").

הדירקטוריון והנהלה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן – "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II כפי שנכללו בחוזר הממונה מספר 2020-1-15 מתאריך 14 באוקטובר 2020 וכן בהתאם להוראות הממונה בדבר עקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי II מתאריך 15 באוקטובר 2020 (להלן: "ההוראות").

החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי, ובהתאם להנחיות הממונה, כפי שנכללו בספסב' לחוזר ביטוח 2017-1-20 מ-3 בדצמבר 2017, המפרט הוראות לעניין ביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

על בסיס בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון והנהלה של החברה בהכנת המידע לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע, לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות, הוכן והוצג מכל הבחינות המהותיות בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטוארים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בסעיף ה' - הערות והבהרות בדבר יחס כושר הפירעון, בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

תל אביב,
30 במאי 2024

בכבוד רב,

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

א. רקע ודרישות גילוי

משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") 2020-1-15 שכותרתו "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן - "חוזר סולבנסי" או "החוזר"), נערך ומוצג בהתאם להוראות פרק 1, חלק 4 שער 5 בחוזר המאוחד, כפי שעודכנו בחוזר 2022-1-8 (להלן - "הוראות הגילוי").

חוזר סולבנסי קובע מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי הקיים וההון הנדרש לכושר פירעון, במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. **יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי הקיים וההון הנדרש.**

ההון העצמי הקיים, לצורך הסולבנסי, יורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שוויים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות הגילוי, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מגננים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישי אשר הונפקו לפני מועד התחילה של החוזר. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR (ראה להלן), כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (בתקופת הפריסה, המפורטת להלן - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

את ההון הקיים יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשותם תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחיות בחוזר סולבנסי. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הרשות").

- רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון הקיים מחושב באמצעות נתונים ומודלים לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. החישובים המבוצעים במסגרת חישוב ההון הכלכלי ודרישת ההון הכלכלית הם בעלי רמת מורכבות גבוהה.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון כדלהלן:

א) בחירה באחת מהחלופות הבאות:

1) פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לתום שנת 2024 (להלן - "תקופת הפריסה"), כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש ליום 31 בדצמבר 2023 - 95% מה-SCR (ליום 31 בדצמבר 2022 - 90%).

2) הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט להלן. הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן - "ניכוי בתקופת הפריסה").

החברה בחרה בחלופה הראשונה המצוינת לעיל.

מידע צופה פני עתיד

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלה, קצב השחרור של מרווח הסיכון ושיעור רווח חיתומי), הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

ב. הגדרות

- אומדן מיטבי (Best Estimate) - צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח וחוזי ההשקעה במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות, כשהם מהווים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
- ביטוח בריאות ארוך טווח (SLT) - ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח חיים.
- ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT) - ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי.
- הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR) - הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי, התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
- הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- הון נדרש לכושר פירעון - סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות ובהוראות הפריסה של ההון הנדרש ככל שחלות על החברה.
- הון עצמי מוכר - סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפתחות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- הון רובד 1 בסיסי - הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים והתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.
- הון רובד 1 נוסף - שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רובד 1 נוסף.
- הון רובד 2 - מכשירי הון רובד 2, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישי מורכב - כששווים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון - מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
- יחס כושר פירעון - היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
- התאמת תרחיש מניות - דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
- מאזן כלכלי - מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים והתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- מרווח סיכון (RM) - סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
- ניכוי בתקופת הפריסה - הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט בסעיף ד' להלן. הניכוי ילקח ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032.
- סף הון מינימלי (MCR) - הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
- רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) - Expected Profit in Future Premiums; הרווח העתידי הגלום בהתחייבויות חוזי ביטוח חיים ובריאות.
- תקופת פריסה - במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2017 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ-60% בשנת 2017 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.
- UFR - שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהצפיפות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- מתאם תנודתיות (VA) - רכיב אנטי מחזורי המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- הממונה - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר 2023 חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "ההוראות") כפי שנכללו בחוזר סולבנסי. להלן עיקרי ההוראות והשינויים בהם:

מאזן כלכלי

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה, אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה, עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות, ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה, בתוספת חברה מוחזקת שאחזקת זכויות במקרקעין הינה עיסוקה היחיד. המאזן הכלכלי מייחס שווי אפס להוצאות רכישה נדחות ולנכסים בלתי מוחשיים (למעט השקעה ב"אינשורטק" כהגדרתה בחוזר סולבנסי אשר קבלה החברה את אישור הממונה לכך, כנדרש).

ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכוני ביטוח חיים, סיכוני ביטוח בריאות, סיכוני שוק וסיכוני צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה חברת הביטוח. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תתי רכיבי סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים בחברה על פי מקדמי המתאם המיוחסים להם לפי ההוראות, ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי.

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

ההתאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, מעבר ליתרת העתודה למסים נדחים הכלולה במאזן הכלכלי, מוגבלת עד ל-5% מההון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR) וזאת בהתקיים התנאים הבאים:

- באפשרותה של חברת הביטוח להראות לממונה כי סביר שרווחים עתידיים חייבים במס יהיו זמינים ונכסי המס יהיו ניתנים למימוש כנגדם.
- הרווחים עתידיים ינבעו מפעילות בביטוח כללי או ביטוח בריאות NSLT בלבד.

ד. הערות והבהרות

1. כללי

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת, ועל הערכות החברה לגבי העתיד ככל שיש לחברה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. המידע והמחקרים הם אותם אלו ששימשו בסיס לדיווח השנתי של החברה לשנת 2023. לא הובאו בחשבון מידע או מחקרים אשר גובשו לאחר מועד פרסום הדיווח השנתי של החברה לשנת 2023 אם וככל שבוצעו.

דוח יחס כושר פירעון זה הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לחברה למועד פרסום הדיווח הכספי לשנת 2023.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

2. פניה מרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

ביום 23 באוגוסט 2023, קיבלה החברה מכתב מהרשות לעניין יחס כושר הפירעון של החברה. במסגרת המכתב נדרשה החברה להעביר לרשות הערכות הכוללות תחזיות יחס כושר פירעון מפורטות לימים 31.12.2023, 30.06.2024 ו-31.12.2024. תכנית פעולה מפורטת לחיזוק יחס כושר הפירעון ותוכנית פעולה לשיפור יכולתה של החברה להעריך את השפעת הפעילות על יחס כושר הפירעון. עוד נקבע במכתב כי דירקטוריון החברה נדרש לדון בהערכות החברה ובתכניות הפעולה האמורות.

בחודש ינואר 2024 העבירה החברה את תגובתה ובכלל זה פירוט הפעולות העיקריות שביצעה החברה, ואלו שבכוונתה לבצע במטרה לשפר את יחס כושר הפירעון.

3. השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח וחשיפה לתלויות

(א) תחום הביטוח נתון בשנים האחרונות לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים ולהוראות רגולטוריות תכופות. לפרטים נוספים ראה סעיפים 2.1.1.1(ה)-(ו) ו- 2.2.1.3 בחלק ב' וסעיפים 4.5.1 ו- 4.5.2 בחלק ד', בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2023 ובסעיף 2 לדוח הדירקטוריון של החברה ליום 31 במרץ 2024.

למעשי החקיקה ולהוראות הרגולציה קיימת השלכה על רווחיות החברה ותזרימי המזומנים שלה וכפועל יוצא על יחס כושר הפירעון הכלכלי.

חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את כל ההשפעה האפשרית של מעשי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, שכן אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון.

(ב) בהתאם לחוזר סולבנסי השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה לתלויות המתוארת בביאור 34 לדוחות הכספיים לשנת 2023 ובביאור 6 לדוחות הכספיים לרבעון 1 2024 לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית ועל יחס כושר הפירעון.

א. יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר
2022	2023
מבוקר*)	
אלפי ש"ח	
806,716	946,800
813,473	994,706
(6,757)	(47,906)
99.2%	95.2%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ראו סעיף 3)

הון נדרש לכושר פירעון (ראו סעיף 4)

גירעון

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הונית מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי:

65,000	100,000
-	(60,000)
65,000	40,000
(44,484)	-
827,232	996,748
13,759	2,042
101.7%	100.2%

גיוס מכשירי הון

פירעונות ופדיונות**

סה"כ

חריגה ממגבלות כמותיות

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון**

עודף (גרעון)

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

(*) **כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.**

** בהתאם לכך שהון רובד 2 אשר נפדה בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום הדוח הופחת באופן יחסי ליום 31 בדצמבר 2023, הרי שיתרת ההון העצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון נקבעת לאחר שקלול מרכיב ההפחתה כאמור. לפרטים נוספים, ראה סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון.

לעניין יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה, יצוין כי כמתואר בסעיף ד' לעיל, החברה פועלת להוצאה לפועל של מספר צעדים שעשויים להביא לשיפור ביחס כושר הפירעון שלה.

בחודש אוקטובר 2023, פרצה מלחמת "חרבות ברזל" (להלן – "המלחמה") במדינת ישראל. התמשכות המלחמה הובילה להאטה בפעילות העסקית במשק הישראלי בין היתר בעקבות סגירת מפעלים בדרום ובצפון הארץ, פגיעה בתשתיות, גיוס אנשי מילואים לתקופה שאינה ידועה מראש וכן, לשיבוש הפעילות הכלכלית בישראל. הימשכות המלחמה עשויה לגרום השלכות נרחבות על תחומים ענפיים רבים ואזורים גאוגרפיים שונים במדינה.

התנודות הפוטנציאליות בשווקים הפיננסיים בישראל, שערי מטבע חוץ, זמינות כוח אדם, שירותים מקומיים וגישה למשאבים מקומיים עשויות להשפיע על ישויות אשר פעילותן העיקרית היא עם או בישראל.

בתקופה שממועד פרוץ המלחמה ועד למועד פרסום הדוח, למלחמה השפעה על פעילותה ותוצאותיה של החברה אשר באה לידי ביטוי בעיקר בגין ירידות בשוק ההון בישראל והשפעות הריבית. בשלב זה קיים חוסר וודאות משמעותי בקשר להתפתחות המלחמה, להיקפה ולמשך זמנה. להערכת החברה, המלחמה והשפעותיה, כפי שידועות למועד זה לפי מיטב הערכת החברה, לא נשאו השפעה משמעותית על יחס כושר הפירעון של החברה ליום 31.12.2023. התייחסות החברה להתפתחויות עתידיות בסביבה הכלכלית, לרבות עקב האירועים הביטחוניים ושינויי הרגולציה והערכות החברה בדבר ההשפעות האפשריות של המלחמה לשינויי הרגולציה על פעילותה, אינן ודאיות ואינן בשליטת החברה. הערכות אלו הינן מידע צופה פני עתיד כמשמעותו בחוק ניירות ערך התשכ"ח 1968 ומבוססת, בין היתר, על המידע שיש בידי החברה בנושא זה נכון למועד פרסום הדוח. היערכותה של המדינה להתמודד עם השלכות המדינה, וכן היערכות הנהלת החברה בדבר האמצעים האפשריים להתמודדות עם ההשפעות השונות. בהתאם, התמשכות של ההערכות של המדינה, וכן היערכות אלו עשויות שלא להתמש, כולן או חלקן, או להתמש באופן שונה, לרבות מהותית מהאופן הצפוי. למידע נוסף בדבר השפעת המלחמה על מצבה הכספי של החברה ותוצאותיה, ראה ביאור 1(ג) לדוח הכספי ליום 31 במרץ 2024.

סעיף 1- יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון (המשך)

להלן הסיבות העיקריות לשינוי ביחס כושר הפירעון ליום 31.12.2023 בהשוואה ל-31.12.2022

במהלך שנת 2023 חלו מספר השפעות, בחלקן לטובה ובחלקן לשלילה, על סך יחס כושר הפירעון של החברה

-רווח חשבונאי לשנת 2023: במהלך שנת 2023 התהווה לחברה רווח חשבונאי אשר הביא לעלייה בסך יתרת הון רובד 1 בסיס. הרווח נבע בעיקרו מתשואות חיוביות בתיק השקעות הנוסטרו ומעלייה בשוויים של נכסי הנדל"ן שבתיק.

-ירידה ביתרות שווי התיק שבתוקף (VIF): כתוצאה מעדכון הנחות דמוגרפיות ותפעוליות על בסיס מחקרים שבוצעו, וכן כתוצאה מקיטון בתיק הביטוחי, כאשר ההשפעה המקזזת שמנגד, בגין העלייה בגין התיק החדש, אופיינה בעוצמה פחותה.

-עליה בהון נדרש: בהתאם להוראות המעבר חל קיטון בפריסה הדרגתית של ההון הנדרש. בנוסף, חלה עלייה בהון נדרש ברכיב סיכוני השוק וכן ברכיב סיכון חיתום בביטוח ככלי.

-עליה בהון רובד 2: כתוצאה מעלייה בדרישות ההון כאמור, החברה בצעה פעולת גיוס הון רובד 2 לאחר יום 31 בדצמבר 2023 כמתואר להלן:

ביום 31 במרץ 2024 גייסה החברה 60 מ' ש"ח כתב התחייבות נדחה מתאגיד בנקאי לצד מסגרת אשראי בגובה של כ-40 מ' ש"ח מהתאגיד האמור. לפרטים נוספים ראה ביאור 35 (ה) לדוח הכספי של החברה לשנת 2023. ביום 30 במאי 2024 מימשה החברה את מסגרת האשראי שלה בסך 40 מ' ש"ח (ראה ביאור 8 לדוח הכספי של החברה לרבעון הראשון). כמו כן, החברה ביצעה פדיון מוקדם בסך של 60 ש"ח בגין כתבי התחייבויות נדחים מסוג אגרות חוב, וזאת כמתואר בביאור 35 (ד) לדוח הכספי של החברה לשנת 2023.

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון הכלכלי ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר הפירעון ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף 9 להלן.

ב. סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר
2022	2023
מבוקר	
אלפי ש"ח	
366,063	417,032
493,708	590,040

סף ההון (MCR)-ראו סעיף 5.א

הון עצמי לעניין סף ההון- ראו סעיף 5.ב

סעיף 2 - מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר 2022		ליום 31 בדצמבר 2023		מידע אודות מאזן כלכלי	
מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית		
מבוקר					
אלפי ש"ח					
21,106	195,934	23,088	202,251	2	נכסים בלתי מוחשיים
-	68,330	-	61,314	8	נכסי מיסים נדחים, נטו(*)
-	449,046	-	442,194	3	הוצאות רכישה נדחות
139,392	139,392	141,954	141,954		רכוש קבוע
14,278	14,278	15,149	15,149	4	חברות מוחזקות אחרות
277,720	277,720	357,160	357,160		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
957,606	957,606	1,091,981	1,091,981		נדל"ן להשקעה אחר
1,480,811	1,647,390	1,524,682	1,687,705		נכסי ביטוח משנה
562,593	557,485	511,392	503,015		חייבים ויתרות חובה
19,041,077	19,041,077	18,827,512	18,825,992		השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
456,590	460,451	509,309	511,070		השקעות פיננסיות אחרות:
					נכסי חוב סחירים
185,927	189,193	287,354	293,214	5	נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח
1,261,874	932,472	1,254,272	974,704	6	מיועדות
108,346	108,346	116,290	116,290		אג"ח מיועדות
204,619	204,619	170,705	170,705		מניות
2,217,356	1,895,081	2,337,929	2,065,983		אחרות
1,477,678	1,477,678	1,721,203	1,721,203		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
230,234	225,248	114,794	114,794		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
26,419,851	26,912,440	26,666,844	27,230,695		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
20,871,155	20,882,205	20,981,487	20,994,876		סך כל הנכסים
					סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה
הון					
423,096	261,607	506,634	296,667		הון רובד 1 בסיסי
423,096	261,607	506,634	296,667		סך כל ההון
התחייבויות					
4,251,212	4,562,594	4,419,565	4,737,364	1,7	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה - ראה סעיף 2ב'
20,234,354	20,234,354	20,234,354	20,883,685	1,7	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה- ראה סעיף 2ב'
278,299	-	274,660	-	1	מרווח סיכון (RM)
69,023	33,825	59,831	57,146	8	התחייבויות בגין מיסים נדחים, נטו
190,420	237,632	153,152	201,675	9	זכאים ויתרות זכות
582,911	597,303	483,629	492,998	10	התחייבויות פיננסיות
497,352	514,263	535,020	561,160		התחייבויות אחרות
26,103,572	26,146,145	26,160,210	26,934,028		סך כל ההתחייבויות
26,526,668	26,407,753	26,666,844	27,230,695		סך כל ההון וההתחייבויות

(*) סווג מחדש

- להסברים אודות שינויים עיקריים ברכיבי הון רובד 1 ראה סעיף 1 א' לעיל.
- להסברים אודות שינויים עיקריים בהרכב התחייבויות ביטוח וחוזי השקעה ראו סעיף 2 ב' להלן.

סעיף 2א' – מידע אודות מאזן כלכלי

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחוזר הסולבנסי, כדלהלן:

(1) התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ונכסי ביטוח משנה

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה מחושבות, בהתאם לחלק א' פרק 4, של חוזר סולבנסי, על בסיס הערכה מיטבית (להלן – BE או Best Estimate) על בסיס הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה וללא מקדמי שמרנות. ככלל, בהתייחס להתחייבויות ביטוח חיים ובריאות (SLT) בוצע בהתאם לפרקטיקת החישוב של הערך הגלום של חוזי ביטוח (Embedded Value - EV) בישראל, ובהתייחס לביטוח כללי בוצע על בסיס החלק המתייחס ל-BE ב"עמדת הממונה - נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי".

חישוב התחייבויות הביטוח בגין ביטוח חיים ובריאות ארוך טווח בוצע על ידי היוון תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים של החברה, באמצעות מודל המיושם על מידע, הקיים במערכות התפעוליות של החברה, לגבי הכיסויים הביטוחיים, ועל הנחות דמוגרפיות, כלכליות והתנהגותיות רבות. התזרימים הצפויים כוללים לדוגמה פרמיות חזויות לאור שיעורי הביטולים הצפויים, בניכוי ההוצאות שתהיינה לחברה בגין הכיסויים לרבות עמלות לסוכנים, תביעות צפויות וכיוצא בזה.

תזרים זה מהווה לפי עקום ריבית אשר נקבע על-ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינת ישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) אשר נקבע על ידי הממונה.

חישוב ההתחייבויות אינו כולל תזרימים בגין מכירות עתידיות, אך כולל הנחה של המשך קבלת פרמיות בגין עסקים קיימים (למעט בגין פוליסות ללא סיכון ביטוחי, לרבות חוזי השקעה). בנוסף, החישוב מניח המשך פעילות עסקית כ-"עסק חי", דהיינו שמבנה החברה לא ישתנה ולפיכך חלק מההוצאות הקבועות בעתיד לא תיוחסנה לתיק הקיים כיום, אלא לעסק חדש שצפוי להימכר בעתיד.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב. ראה גם סעיף 1 ד' לעיל – הערות והבהרות.

כאמור, מדידת ההתחייבויות הביטוחיות במאזן הכלכלי מבוססת על היוון התזרימים העתידיים הצפויים, כולל רווח עתידי, בריבית חסרת סיכון בתוספת VA ובהתחשב ב-UFR, על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות, כאשר לסיכון ניתן ביטוי ברכיב ה-RM שהינו התחייבות נפרדת. זאת, בשונה מהדוחות הכספיים בהן מוערכות ההתחייבויות הביטוחיות עם מרווחי שמרנות, בשיטות ובשיעורי היוון כמתואר בביאור 32 ד' לדוח הכספי לשנת 2023.

סעיף 2א' – מידע אודות מאזן כלכלי (המשך)

מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית

- ככלל, ההנחות שביסוד המודלים גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות, אשר לא כללו אירועים קיצוניים. קיימת, אמנם, הסתברות נמוכה להתרחשות אירועים קיצוניים אך אין ביכולת החברה להעריך הסתברות זו ולא את מידת השפעתם של אירועים אלה. בהתאם לכך, אירועים כאלה לא הובאו בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודלים.
- בשל העדר נתונים מספקים, בחישוב הערכה מיטבית לא הונח והחברה לא בדקה, את רמת המתאם (קורלציה) בין הנחות דמוגרפיות ותפעוליות לבין הנחות הנוגעות לתנאי השוק (למשל שיעור הריבית), מתאם אשר עלול להשפיע על ההערכה המיטבית באופן מהותי.
- קביעת ההערכה המיטבית אמורה להתבסס על הערכת ההתפלגות של תוצאות ההערכה האפשריות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות. ההערכה המיטבית לכל הגורמים הדמוגרפיים והתפעוליים בביטוח חיים ובריאות SLT, השתמשה החברה בהנחות ריאליות של כל פרמטר ופרמטר כשלעצמו, לפי התוחלת של כל גורם רלוונטי, וללא התחשבות של תלות או התאמה בין ההנחות השונות, או בין ההנחות לפרמטרים כלכליים חיצוניים כגון מיסוי, ריבית או רמת התעסוקה במשק.
- תזרימי המזומנים העתידיים מתייחסים, במקרים רבים, לפרק זמן של עשרות שנים. המחקרים עליהם מבוססות ההנחות שבבסיס התזרימים מבוססות על מיטב הידיעה של ההנהלה, בעיקר בהתאם למה שקרה בשנים האחרונות. קיימת מידה רבה של חוסר וודאות האם ההנחות בבסיס התזרימים אכן תתממשנה.

מגבלות והסתייגויות בחישוב מרווח הסיכון (RM)

מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים. שיטת חישוב זו הוגדרה על ידי הממונה ואיננה משקפת בהכרח את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה. בהקשר זה יש להדגיש, כי תרחישי הקיצון המחושבים במסגרת מודל הסולבנסי (דרישות ההון) מתבססים על סט תרחישים והנחות אשר הוגדרו ע"י הממונה ואין בהם משום שיקוף כלשהו של ניסיון החברה בפועל. כמו כן, סט הקורלציות עליהן מתבסס מודל הסולבנסי, עבור דרישות ההון, הוגדר ע"י הממונה ואינו משקף את ניסיון החברה בפועל.

הנחות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות:

הנחות דמוגרפיות ותפעוליות

ההנחות העומדות בבסיס החישוב נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי גורמים דמוגרפיים ותפעוליים רלבנטיים, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה. ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומתבססות על ניסיון רלוונטי ו/או על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו על ידי הממונה.

ההנחות התפעוליות (הוצאות הנהלה וכלליות) חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות להתחייבויות הביטוחיות הרלוונטיות, לרבות: הקצאת ההוצאות למגזרים השונים ולפעילויות השונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות ניהול תביעות וכיוצא בזה) והנחות לגבי אופן ההתפתחות העתידית שלהן (היקף פרמיות, היקף נכסים וכדומה).

סעיף 2א' – מידע אודות מאזן כלכלי (המשך)

ההנחות העיקריות עליהם הסתמכנו בחישובים הינן כדלקמן:

א) הנחות כלכליות

1. ריבית היוון - עקום ריבית חסר סיכון אשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינה בישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) הכל כפי שנקבע על ידי הממונה.
2. שיעור התשואה על נכסים המגבים את מוצרי ביטוח החיים תלויי התשואה הינו זהה לריבית ההיוון.
3. אג"ח מיועדות מוערכות בהתאם לשווי ההון המביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן.
4. שיעור האינפלציה נקבע כהפרש בין עקום התשואה לפדיון על אג"ח מדינה שקליות לבין עקום התשואה לפדיון על אג"ח מדינה צמודות. יצוין כי הנחת האינפלציה רלוונטית למוצרים עם סכומי ביטוח, פרמיות ו/או ריביות צמודות למדד, וכן להוצאות, תביעות ו/או פרמיות שהחברה מניחה שישתנו בשיעור המדד או בשיעור אחר שהוא צמוד למדד.

ב) הנחות תפעוליות (עבור ביטוח חיים ובריאות)

מודל הוצאות הנהלה וכלליות של החברה מביא בחשבון הן עלויות קבועות והן עלויות משתנות בהתאם לגובה הפרמיה והתביעות, תוך הקצאת סוגי ההוצאות לפי סוגי כיסויים ופוליסות.

ג) הנחות דמוגרפיות

1. **ביטולים (הפסקת תשלום פרמיה, סילוק פוליסות, משיכות)** - החברה קובעת את שיעור הביטולים באמצעות מחקר לפי סוגי פוליסות וותק, תוך ביצוע התאמות לפי ניסיון החברה ובהתחשב בתוצאות חריגות. מחקר זה נערך כל שנה ומעודכן בתוך המודל.
2. **תמותת גמלאים** - בהתאם לנסיגות והנחת הארכת תוחלת חיים כפי שפורסמו על ידי הממונה בחוזר המאוחד שער 5, חלק 2, פרק 1 - מדידה סימן ג - מדידת התחייבויות - לרבות תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה, מיום 30 ביוני 2022. בנוסף הונח, בהתאם להנחת ברירת המחדל באותו חוזר, כי השפעת הסלקציה של גמלאים שאינם חייבים לקחת קצבה תהיה שוות ערך לגידול בשיעור של 3% בשווי הגמלה המשולם.
3. **תמותת פעילים במוצרים השונים** - על בסיס נתוני מבטחי משנה אשר ערכו מחקר תמותה בישראל, מותאם בהתאם לניסיון התביעות של החברה על פי מחקרי תמותה למוצרים הרלוונטיים אשר מבוצעים מדי תקופה.
4. **תחלואה למוצרי סיעוד, אי כושר עבודה, נכויות ומוצרי בריאות** -
 - שיעורי ה- INCIDENCE לכל המוצרים למעט סיעודי: מחושבים על בסיס ניסיון מבטחי משנה בהתאמה לניסיון התחלואה של החברה על פי מחקר תחלואה. ניסיון החברה הותאם במחלות קשות לדורות השונים של מוצר זה.
 - שיעורי ה- INCIDENCE למוצרי סיעודי: מחושבים על בסיס ניסיון מבטחי משנה.
 - הנחת אורך התביעות: במוצרי אי כושר עבודה וסיעוד ההנחה התבססה על מחקר של מבטחי משנה ללא התאמה לניסיון החברה.

סעיף 2'א – מידע אודות מאזן כלכלי (המשך)

(5) **שיעורי מימוש גמלה, גיל לקיחת גמלה, ומסלולי גמלה** - על-פי ניסיון החברה כפי שנצפה במחקרים אשר מבוצעים מדי תקופה על פוליסות עד יוני 2001 בהפרדה לפי צבע כסף.

ד) הנחות בביטוח כללי

עלות תביעות, בגין נזקים עתידיים ונזקים שאירעו אך טרם שולמה התביעה בגינם הוערכו בהתאם לניסיון העבר של החברה בענפים השונים בקשר לשיעורי התביעות, גובה התביעות וקצב תשלומי התביעות בענפי הביטוח השונים. עלות התביעות בענפים השונים מבוססת על הערכות ההפרשות שנלקחו בדוחות הכספיים לשנת 2023 מהן הוסרו מרווחי הסיכון (RM) ומרווחים לא מפורשים נוספים.

נכסים והתחייבויות אחרים:

- (2) נכסים בלתי מוחשיים - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח לא תיחס ערך חיובי לנכסים בלתי מוחשיים, למעט השקעה באינשורטק כהגדרתה בחוזר סולבנסי אשר קבלה את אישור הממונה לכך, כנדרש.
- (3) הוצאות רכישה נדחות - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך הוצאות הרכישה בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.
- (4) השקעה בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בשיטת השווי המאזני המותאם, בהתאם להוראות החוזר לעניין חברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח. בהתאם לשיטה זו נכלל חלקה של החברה בחברות המוחזקות על בסיס חלקה היחסי בעודף הנכסים על ההתחייבויות שלהן, המחושב בהתאם לערך הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות בהתאם להנחיות החוזר. ערך זה מחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן לאחר מחיקת הנכסים הבלתי מוחשיים. בחברות מוחזקות בהן המאזן הכלכלי משקף עודף התחייבויות על נכסים, שווי ההשקעה יעמוד על אפס ולא יהיה שלילי וזאת כאשר ערכה במאזן החשבונאי חיובי.
- הערך הכלכלי של החברות המוחזקות אינו כולל את הרווחים הגלומים בחברות אלו.
- (5) נכסי חוב בלתי סחירים - בהתאם לחלק א' פרק 1, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
- (6) אג"ח מיועדות - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ה', חברת הביטוח מבצעת התאמה לערך הכלכלי/לשווין ההוגן של אג"ח מיועדות למאזן הכלכלי.
- (7) התחייבויות תלויות - לעניין השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי ראה סעיף 2.2.ב) להלן.
- (8) התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי (לרבות בגין סכום הניכוי) לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס. וזאת בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים בחוזר הסולבנסי, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור. בנוסף, חברת ביטוח תיחס שווי חיובי לנכסי מיסים נדחים רק במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת שכנגדה ניתן יהיה לנצל את נכס המס הנדחה, תוך לקיחה בחשבון של דרישות משפטיות או רגולטוריות בנוגע למגבלות הזמן החלות על העברה קדימה של הפסדים לצרכי מס שטרם נוצלו.
- (9) זכאים ויתרות זכות - בהתאם לחלק א' פרק 1, חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.
- (10) התחייבויות פיננסיות - בהתאם לעקרונות הכלליים שנקבעו בחוזר סולבנסי ובכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 לפיה אין לקחת בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה

סעיף 2ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר 2023		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
ברוטו	ביטוח משנה	שייר
מבוקר		
אלפי ש"ח		

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

1,273,972	(23,042)	1,250,930	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
1,620,911	1,547,723	3,168,634	חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
2,894,883	1,524,682	4,419,565	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)

20,234,354	-	20,234,354	
23,129,237	1,524,682	24,653,918	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ליום 31 בדצמבר 2022		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
ברוטו	ביטוח משנה	שייר
מבוקר		
אלפי ש"ח		

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

1,243,966	(28,132)	1,215,834	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
1,526,435	1,508,943	3,035,378	חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
2,770,401	1,480,811	4,251,212	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)

20,127,537	-	20,127,537	
22,897,938	1,480,811	24,378,749	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

סעיף 2ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזה ביטוח וחוזי השקעה (המשך)

להלן הסיבות העיקריות לשינוי בהרכב התחייבויות ליום 31.12.2023 בהשוואה ל-31.12.2022:

- חוזה ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT) - הגידול נובע מעלייה בהתחייבויות ביטוחיות בענפי החבויות, החובה ורכב רכוש.
- התחייבויות בגין חוזה ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - הגידול בהתחייבויות נובע מגידול התיק בפוליסות חיסכון טהור.

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2023			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
		הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי
		מבוקר	
אלפי ש"ח			
963,956	457,322	-	506,634
-	-	-	-
(17,156)	(17,156)	-	-
-	-	-	-
946,800	440,166	-	506,634
282,821	-	-	282,821

הון עצמי

ניכויים מהון רובד 1 (א)

הפחתות (ב)

חריגה ממגבלות כמותיות (ג)

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)

מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

ליום 31 בדצמבר 2022			
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1	
		הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי
		מבוקר אלפי ש"ח	
809,316	386,220	-	423,096
(2,601)	-	-	(2,601)
-	-	-	-
-	-	-	-
806,715	386,220	-	420,495
288,691	-	-	288,691

הון עצמי

ניכויים מהון רובד 1 (א)

הפחתות (ב)

חריגה ממגבלות כמותיות (ג)

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)

מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (המשך)

(א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרות "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לסימן ב' בפרק 2 בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד – "משטר כושר פירעון כלכלי" (להלן – נספח משטר כושר פירעון כלכלי), ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה.

(ב) הפחתות - בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ג) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברות ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ד) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2023
מבוקר	
אלפי ש"ח	
420,495	506,634
386,220	440,166
-	-
-	-
-	-
-	-
386,220	440,166
806,715	946,800

הון רובד 1

הון רובד 1 בסיסי

הון רובד 2:

הון רובד 1 נוסף שלא נכלל ברובד 1
מכשירי הון רובד 2

מכשירי הון משני מורכב

מכשירי הון שלישוני מורכב

מכשירי הון משני נחות

בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית

סך הון רובד 2

סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 6 "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

הלן הסיבות העיקריות לשינויים בהרכבי הון ליום 31.12.2023 בהשוואה ל-31.12.2022:

- להסברים אודות שינויים עיקריים ברכיבי הון רובד 1 בסיסי ראה סעיף 1 א' וכן סעיף 2ב' לעיל.
- הון רובד 2: גידול בהון הנדרש הביא לגידול בהכרה בהון רובד 2, מאידך, בוצעה הפחתה מסך הון רובד 2 המוכר בסך של כ-17 מיליון ₪ בהתאם לאמור בביאור (ב) לעיל.

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר
2022	2023
מבוקר	
דרישת הון	
אלפי ש"ח	

הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)

510,041	612,869	הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק (*)
62,994	64,310	הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי
275,203	260,027	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים
110,342	112,980	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (SLT+NSLT)
405,529	448,977	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי
<u>1,364,109</u>	<u>1,499,163</u>	סה"כ

השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
הון נדרש בשל רכיב סיכון נכסים בלתי מוחשיים

(476,893)	(504,754)	סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR
10,553	11,544	הון נדרש בשל סיכון תפעולי
897,769	1,005,953	התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה
120,000	120,991	
<u>(113,912)</u>	<u>(79,886)</u>	

סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות

903,857	1,047,060	שיעור הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה מ SCR (באחוזים)
90%	95%	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון
<u>813,473</u>	<u>994,706</u>	

(*) התאמת תרחיש מניות ליום 31 בדצמבר 2022

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 6 "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

להלן הסיבות העיקריות לשינוי בהון נדרש לכושר פירעון ליום 31.12.2023 בהשוואה ל-31.12.2022:

- הון נדרש בשל רכיב סיכונים שוק: גידול בחשיפה לסיכון ריבית בעקבות עלייה בעוצמת התרחיש וכן גידול בפער המח"מ בין הנכסים להתחייבויות, עלייה בסיכון נדל"ן בעקבות עלייה בערכם של נכסי הנדל"ן וכן עליה בסיכון מט"ח. בתיק התלוי תשואה נרשמה עלייה בחשיפה לסיכון מניות וסיכון מט"ח אשר מתבטאת באובדן דמי ניהול עתידיים.
- קיטון בסיכונים ביטוח חיים כתוצאה מירידה בסיכון הביטולים בהתאם לקיטון VIF בעיקר בפוליסות ריסק.
- גידול בסיכונים חיתום בביטוח כללי כתוצאה מעלייה ברכיב פרמיה ברכב רכוש ורכב חובה ורכיב רזרבה ברכב חובה ובחבובות.

סעיף 5- סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר
2022	2023
מבוקר	
אלפי ש"ח	
396,364	417,032
203,368	248,677
366,063	447,618
366,063	417,032

סף הון לפי נוסחת MCR
גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)

סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר 2023		
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1
מבוקר		
אלפי ש"ח		
946,800	440,166	506,634
(356,760)	(356,760)	-
590,040	83,406	506,634

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)
הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר 2022		
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1
מבוקר		
אלפי ש"ח		
806,715	386,220	420,495
(313,008)	(313,008)	-
493,707	73,212	420,495

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)
הון עצמי לעניין סף הון

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' לנספח כושר פירעון כלכלי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

להלן הסיבות העיקריות לשינוי בסף הון ליום 31.12.2023 בהשוואה ל-31.12.2022

- MCR – הגבול העליון של סף ההון הינו 45% מההון הנדרש בתקופת הפריסה, בעקבות הגידול בדרישת ההון בתקופת הפריסה גדל גם סף ההון.
- הון עצמי לעניין סף הון :
 - לעניין השינויים בהון רובד 1 ראו סעיף 3 לעיל.
 - הון רובד 2 המוכר לסף הון לא יעלה על 20% מ-MCR בעקבות הגידול ב-MCR ניתן להכיר בסכום גבוה יותר להון רובד 2.

ליום 31 בדצמבר 2023

סל"כ ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת גידול הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה	השפעת התאמת תרחיש מניות	כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה			
מבוקר			
אלפי ש"ח			

24,928,578	-	-	-	24,928,578
506,634	-	-	-	506,634
925,457	42,284	(20,941)	-	946,800
1,047,060	-	(52,352)	-	994,706

סל"כ התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM)
הון רובד 1 בסיסי
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2022

סל"כ ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	השפעת גידול הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה	השפעת התאמת תרחיש מניות	כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
השפעת שיעור של 50% הון רובד 2 בתקופת הפריסה			
מבוקר			
אלפי ש"ח			

24,657,048	-	-	-	24,657,048
420,495	-	-	-	420,495
784,878	60,832	(36,154)	(2,840)	806,716
910,958	-	(90,386)	(7,099)	813,473

סל"כ התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM)
הון רובד 1 בסיסי
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
הון נדרש לכושר פירעון

ראה תיאור של הוראות המעבר החלות על החברה בתקופת הפריסה בסעיף א - רקע ודרישות גילוי - משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II לעיל.

מבוקר

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון	הון נדרש לכושר פירעון (SCR)	עודף (גירעון) הון
אלפי ש"ח		
806,716	813,473	(6,757)
(21,841)	97,485	(119,326)
784,875	910,958	(126,083)
(251,444)	47,637	(299,081)
309,793	60,609	249,184
18,597	6,704	11,893
65,000	11,959	53,041
(1,377)	9,193	(10,570)
925,444	1,047,059	(121,616)
21,356	(52,353)	73,709
946,800	994,707	(47,907)

ליום 1 בינואר 2023

נטרול הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת מניות

ליום 1 בינואר 2023 ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות

השפעת פעילות תפעולית (א)

השפעת פעילות כלכלית (ב)

עסקים חדשים (ג)

השפעת הנפקות מכשירי הון (בניכוי פידיונות) ודיבידנד שהוכרז (ד)

השפעת שינויים במס נדחה, הון רובד 1 נוסף והון רובד 2

ליום 31 בדצמבר 2023, ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות

השפעת הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת מניות

ליום 31 בדצמבר 2023

(א) סעיף זה כולל את השפעת:

1. התזרים החזוי שהיה גלום ביתרת הפתיחה והיה צפוי להשתחרר בשנת הדיווח;
2. סטיות מהנחות דמוגרפיות ותפעוליות בשנת הדיווח;
3. שינוי בכללי רגולציה;
4. שינוי בהנחות הדמוגרפיות והתפעוליות ביחס אלו שהיו בשימוש במועד הדוח הקודם;
5. עדכוני מודל;
6. חוזי ביטוח חדשים (ביטוח כללי ובריאות NSLT) שנחתמו בשנת הדוח ותיקי ביטוח בענפים אלו שנרכשו או נמכרו בשנת הדוח;
7. השקעה בנכסים לא מוחשיים;
8. שינויים אחרים שאינם כלולם בסעיפים האחרים.

(ב) סעיף זה כולל את השפעת הפעילות הכלכלית השוטפת ובכלל זה:

1. שינויים בשוויים של נכסי השקעה;
2. שינויים בהון נדרש בגין רכיב סיכון שוק, לרבות שינוי ברכיב התאמה סימטרית SA;
3. השפעת האינפלציה;
4. השפעת שינויים בעקום ריבית חסרת סיכון לכושר פירעון.

(ג) סעיף זה כולל את השפעת חוזי ביטוח חדשים (חיים ובריאות SLT) שנחתמו בשנת הדוח ותיקי ביטוח בענפים אלו שנרכשו או נמכרו בשנת הדוח, ללא/כולל השפעתם על סיכוני שוק, סיכון צד נגדי וסיכון תפעולי.

(ד) סעיף זה כולל פעולות הוניות, לרבות הנפקה ופדיון של מכשירי הון רובד 1 והון רובד 2 וכן דיבידנד שהוכרז לאחר מועד פרסום דוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2022 ועד למועד פרסום הדוח ליום 31 בדצמבר 2023

סעיף 8 – מבחני רגישות

להלן יוצג ניתוח רגישות של יחס כושר פירעון כלכלי ביחס לגורמי סיכון שונים למועד הדוח. ניתוח זה יביא לידי ביטוי את השפעותיהם של גורמי סיכון שונים הן על ההון העצמי, לרבות המגבלות הכמותיות החלות על ההון העצמי, ועל ההון הנדרש לכושר פירעון. מבחני הרגישות מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד, בהנחה ששאר גורמי הסיכון קבועים ואינם כוללים השפעות משניות או שינויים נגזרים על גורמי סיכון אחרים. יצוין כי הרגישויות אינן בהכרח לינאריות, כך שרגישויות בשיעורים אחרים אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של מבחני הרגישות המוצגים.

ליום 31 בדצמבר 2023
מבוקר
אלפי ש"ח
השפעה על יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

ירידה בריבית של 50 נקודות בסיס בריבית חסרת הסיכון	(6.6%)
ירידה של 25% בערכם של נכסים הוניים	(7.7%)
עליה של 5% בשיעור התחלואה	(1.6%)
ירידה של 5% בשיעורי התמותה	(1.3%)
עלייה של 10% בשיעורי הביטולים	(2.0%)
ירידה של 10% בערכם של נכסי נדל"ן	(9.9%)

בהתאם להנחיות ולמתודולוגיית חישוב עקום הריבית, מבחן הרגישות חל עד לנקודת ה- LLP (Last Liquidity Point) ולאחר אקסטרפולציה של Smith-Willson עד לנקודת ה- (UFR) Ultimate Forward Rate, שהינה קבועה.

להלן פירוט עיקר הנכסים וההתחייבויות שהושפעו בכל מבחן רגישות:

- ירידה בריבית של 50 נקודות בסיס בריבית חסרת הסיכון – מבחן הרגישות גרם לגידול בערכם של נכסי חוב ואג"ח מיועדות אך מנגד גרם לגידול גבוה יותר בהתחייבויות הביטוחיות ובהתחייבויות אחרות לרבות מרווח הסיכון.
- ירידה של 25% בערכם של נכסים הוניים – מבחן הרגישות גרם לקטון של סך הנכסים ההוניים בתיק הנוסטרו וכן לקטון סך הנכסים ההוניים בתיק התלוי תשואה אשר הביא להפסד עקיף של דמי הניהול העתידיים.
- עליה של 5% בשיעור התחלואה – מבחן הרגישות גרם לגידול בהתחייבויות הביטוחיות של פוליסות חיים ובריאות.
- ירידה של 5% בשיעורי התמותה – מבחן הרגישות גרם לגידול בהתחייבויות הביטוחיות של פוליסות חיים ובריאות.
- עלייה של 10% בשיעורי הביטולים – מבחן הרגישות גרם לגידול בהתחייבויות הביטוחיות של פוליסות חיים ובריאות.
- ירידה של 10% בערכם של נכסי נדל"ן – מבחן הרגישות גרם לקטון של סך נכסי הנדל"ן בתיק הנוסטרו.

סעיף 9 - מגבלות על חלוקת דיבידנד

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה בהיותה גוף מוסדי, כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

בחודש נובמבר 2017, קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי II (להלן – "יעד הון") – יעד ההון שנקבע הולך ועולה בהתאם לתקופת הפריסה שנקבעה כאשר נכון למועד זה יעד ההון הינו 107% ובסוף תקופת הפריסה הוא יעמוד על 108%.

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. יחס זה גבוה מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 בדצמבר
2022	2023
מבוקר	
אלפי ש"ח	

נתונים ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות:

784,878	925,457
910,958	1,047,059
(126,080)	(121,602)
86.2%	88.4%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 6
הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראה סעיף 6
גירעון
יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

65,000	100,000
-	(60,000)
65,000	40,000
784,878	925,457
(126,080)	(121,602)
86.2%	88.4%

גיוס מכשירי הון
פירעונות ופדיונות
סה"כ
הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
גרעון
יחס כושר פירעון (באחוזים)

עודף ההון לאחר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון, ביחס ליעד הדירקטוריון:

107%	107%
(189,847)	(194,896)

יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (באחוזים)
חוסר הון ביחס ליעד (אלפי ש"ח)

- לפירוט הסיבות העיקריות לשינוי ביחס כושר הפירעון ליום 31.12.2023 בהשוואה ל-31.12.2022 ראה סעיף 2 א' לעיל.

30, במאי 2024

דרור קלודה
מנהל הסיכונים

שמעון מירון
מנכ"ל

אלי אלעזרא
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח